

Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

► **B** **ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/1011**
z dnia 8 czerwca 2016 r.

w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(Dz.U. L 171 z 29.6.2016, s. 1)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
► <u>M1</u>	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2089 z dnia 27 listopada 2019 r.	L 317	17	9.12.2019
► <u>M2</u>	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2175 z dnia 18 grudnia 2019 r.	L 334	1	27.12.2019
► <u>M3</u>	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/168 z dnia 10 lutego 2021 r.	L 49	6	12.2.2021

sprostowane przez:

- **C1** Sprostowanie, Dz.U. L 137 z 24.5.2017, s. 41 (2016/1011)

**ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
I RADY (UE) 2016/1011**

z dnia 8 czerwca 2016 r.

**w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne
w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do
pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające
dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE)
nr 596/2014**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

TYTUŁ I

PRZEDMIOT, ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie wprowadza wspólne ramy mające na celu zapewnienie dokładności i rzetelności indeksów stosowanych w Unii jako wskaźniki referencyjne w instrumentach i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych. Niniejsze rozporządzenie przyczynia się w ten sposób do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego, zapewniając jednocześnie wysoki poziom ochrony konsumentów i inwestorów.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do opracowywania wskaźników referencyjnych, przekazywania danych wejściowych na potrzeby wskaźnika referencyjnego oraz stosowania wskaźnika referencyjnego w Unii.

2. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do:

- a) banku centralnego;
- b) organu publicznego, jeżeli przekazuje on dane na potrzeby wskaźników referencyjnych wykorzystywanych do celów polityki publicznej, w tym środków z zakresu zatrudnienia, aktywności gospodarczej i inflacji, opracowuje takie wskaźniki referencyjne lub kontroluje ich opracowywanie;
- c) kontrahenta centralnego, jeżeli opracowuje on ceny referencyjne lub kursy rozliczeniowe wykorzystywane przez kontrahentów centralnych do celów zarządzania ryzykiem rozliczeń;
- d) opracowywania pojedynczych cen referencyjnych na potrzeby instrumentów finansowych wymienionych w sekcji C załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE;
- e) prasy, innych środków przekazu i dziennikarzy, jeżeli jedynie publikują oni wskaźnik referencyjny lub odwołują się do niego w ramach swojej pracy dziennikarskiej i nie sprawują kontroli nad opracowywaniem tego wskaźnika referencyjnego;

▼B

- f) osoby fizycznej lub prawnej, która udziela kredytu lub daje przyrzeczenie udzielenia kredytu w ramach prowadzonej przez siebie działalności handlowej, gospodarczej lub zawodowej, o ile osoba ta publikuje lub udostępnia ogółowi społeczeństwa swoje zmienne lub stałe stopy oprocentowania kredytów określone w drodze decyzji wewnętrznej i mające zastosowanie jedynie do umów finansowych zawartych przez tę osobę lub przedsiębiorstwo należące do tej samej grupy z ich klientami;
- g) towarowego wskaźnika referencyjnego opierającego się na danych pochodzących od podmiotów przekazujących dane, z których większość stanowią podmioty nienadzorowane, który spełnia obydwa następujące warunki:
 - (i) wskaźnik referencyjny stosowany jest jako odniesienie dla instrumentów finansowych, w odniesieniu do których złożono wnioski o dopuszczenie do obrotu tylko w jednym systemie obrotu zdefiniowanym w art. 4 ust. 1 pkt 24 dyrektywy 2014/65/UE, lub będących w obrocie tylko w jednym takim systemie obrotu;
 - (ii) całkowita wartość nominalna instrumentów finansowych, które stosują wskaźnik referencyjny jako odniesienie, nie przekracza 100 mln EUR;
- h) podmiotu opracowującego indeks w odniesieniu do opracowanego przez niego indeksu, jeżeli dany podmiot opracowujący indeks nie wie i nie można racjonalnie założyć, że mógł wiedzieć, że indeks jest stosowany do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3;

▼M3

- i) walutowego wskaźnika referencyjnego spot wyznaczonego przez Komisję zgodnie z art. 18a ust. 1.

▼B*Artykuł 3***Definicje**

1. Na potrzeby niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „indeks” oznacza każdą wartość:
 - a) która jest publikowana lub udostępniana ogółowi społeczeństwa;
 - b) która jest regularnie wyznaczana:
 - (i) w całości lub częściowo, poprzez zastosowanie wzoru lub jakiegokolwiek innej metody obliczania lub poprzez ocenę; oraz
 - (ii) na podstawie wartości co najmniej jednego składnika aktywów bazowych lub cen, w tym cen szacunkowych, rzeczywistych lub szacunkowych stóp procentowych, kwotowań i zatwierdzonych kwotowań, lub innych wartości lub badań;
- 2) „podmiot opracowujący indeks” oznacza osobę fizyczną lub prawną sprawującą kontrolę nad opracowywaniem indeksu;
- 3) „wskaźnik referencyjny” oznacza dowolny indeks stanowiący odniesienie do określenia kwoty przypadającej do zapłaty z tytułu instrumentu finansowego lub umowy finansowej lub do określenia wartości instrumentu finansowego bądź indeks stosowany do pomiaru wyników funduszu inwestycyjnego w celu śledzenia stopy zwrotu takiego indeksu lub określenia alokacji aktywów z portfela, lub obliczania opłat za wyniki;

▼B

- 4) „rodzina wskaźników referencyjnych” oznacza grupę wskaźników referencyjnych opracowanych przez tego samego administratora, wyznaczonych na podstawie danych wejściowych o takim samym charakterze, która pozwala na konkretne pomiary tego samego lub podobnego rynku lub tych samych lub podobnych realiów gospodarczych;
- 5) „opracowywanie wskaźnika referencyjnego” oznacza:
 - a) zarządzanie mechanizmami dotyczącymi wyznaczania wskaźnika referencyjnego;
 - b) gromadzenie, analizę lub przetwarzanie danych wejściowych na potrzeby wyznaczenia wskaźnika referencyjnego; oraz
 - c) wyznaczenie wskaźnika referencyjnego poprzez zastosowanie wzoru lub innej metody obliczania lub poprzez ocenę danych wejściowych przekazanych w tym celu;
- 6) „administrator” oznacza osobę fizyczną lub prawną sprawującą kontrolę nad opracowywaniem wskaźnika referencyjnego;
- 7) „stosowanie wskaźnika referencyjnego” oznacza:
 - a) emitowanie instrumentu finansowego, dla którego indeks lub kombinacja indeksów stanowi odniesienie;
 - b) określanie kwoty przypadającej do zapłaty z tytułu instrumentu finansowego lub umowy finansowej poprzez odniesienie do indeksu lub kombinacji indeksów;
 - c) bycie stroną umowy finansowej, dla której indeks lub kombinacja indeksów stanowią odniesienie;
 - d) oferowanie stopy oprocentowania kredytu zgodnie z definicją zawartą w art. 3 lit. j) dyrektywy 2008/48/WE obliczonej jako *spread* lub marża ponad indeks lub kombinację indeksów i która jest stosowana wyłącznie jako odniesienie w umowie finansowej, której stroną jest kredytodawca;
 - e) pomiar wyników funduszu inwestycyjnego z wykorzystaniem indeksu lub kombinacji indeksów w celu śledzenia stopy zwrotu takiego wskaźnika referencyjnego lub kombinacji wskaźników referencyjnych, określenia alokacji aktywów z portfela lub obliczania opłat za wyniki;
- 8) „przekazywanie danych wejściowych” oznacza przekazywanie wszelkich danych wejściowych, które nie są łatwo dostępne, administratorowi lub innej osobie w celu przekazania ich administratorowi, wymaganych w związku z wyznaczeniem wskaźnika referencyjnego i przekazanych w tym celu;
- 9) „podmiot przekazujący dane” oznacza osobę fizyczną lub prawną przekazującą dane wejściowe;
- 10) „podmiot nadzorowany przekazujący dane” oznacza podmiot nadzorowany, który przekazuje dane wejściowe administratorowi mającemu siedzibę lub miejsce zamieszkania w Unii;
- 11) „dostawca danych” oznacza osobę fizyczną zatrudnioną przez podmiot przekazujący dane do przekazywania danych wejściowych;

▼ B

- 12) „ekspert oceniający” oznacza pracownika administratora towarowego wskaźnika referencyjnego lub inną osobę fizyczną, z której usług korzysta administrator lub której usługi są pod jego kontrolą oraz która odpowiada za stosowanie metody lub dokonywanie oceny w odniesieniu do danych wejściowych i innych informacji w celu przedstawienia ostatecznej oceny dotyczącej ceny danego towaru;
- 13) „ocena ekspercka” oznacza korzystanie przez administratora lub podmiot przekazujący dane ze swobody uznania w odniesieniu do wykorzystania danych przy wyznaczaniu wskaźnika referencyjnego, w tym ekstrapolację wartości z wcześniejszych lub powiązanych transakcji, korektę wartości w przypadku czynników, które mogą mieć wpływ na jakość danych, takich jak zdarzenia rynkowe lub obniżenie jakości kredytowej kupującego lub sprzedającego, oraz przyznanie wiążącym ofertom kupna i sprzedaży większej wagi niż danym zawartym transakcjom;
- 14) „dane wejściowe” oznaczają dane dotyczące wartości co najmniej jednego składnika aktywów bazowych lub ceny, w tym ceny szacunkowe, kwotowania, zatwierdzone kwotowania lub inne wartości, które administrator wykorzystuje do wyznaczenia wskaźnika referencyjnego;
- 15) „dane dotyczące transakcji” oznaczają dające się zaobserwować ceny, stopy, indeksy lub wartości reprezentujące transakcje między niepowiązаныmi kontrahentami na aktywnym rynku podlegającym konkurencyjnym siłom podaży i popytu;
- 16) „instrument finansowy” oznacza którykolwiek z instrumentów wymienionych w sekcji C załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE, w odniesieniu do którego złożono wniosek o dopuszczenie do obrotu w systemie obrotu zdefiniowanego w art. 4 ust. 1 pkt 24 dyrektywy 2014/65/UE, lub będący w obrocie w systemie obrotu zdefiniowanym w art. 4 ust. 1 pkt 24 dyrektywy 2014/65/UE lub za pośrednictwem podmiotu systematycznie internalizującego transakcje zdefiniowanego w art. 4 ust. 1 pkt 20 tej dyrektywy;
- 17) „podmiot nadzorowany” oznacza którykolwiek z następujących podmiotów:
 - a) instytucja kredytowa zdefiniowana w art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ⁽¹⁾;
 - b) firma inwestycyjna zdefiniowana w art. 4 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2014/65/UE;
 - c) zakład ubezpieczeń zdefiniowany w art. 13 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE ⁽²⁾;
 - d) zakład reasekuracji zdefiniowany w art. 13 pkt 4 dyrektywy 2009/138/WE;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącalność II) (Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1).

▼B

- e) przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) zdefiniowane w art. 1 ust. 2 dyrektywy 2009/65/WE lub, w stosownych przypadkach spółka zarządzająca UCITS zdefiniowana w art. 2 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2009/65/WE;
 - f) zarządzający alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (ZAFI) zdefiniowany w art. 4 ust. 1 lit. b) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE ⁽¹⁾;
 - g) instytucja pracowniczych programów emerytalnych zdefiniowana w art. 6 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/41/WE ⁽²⁾;
 - h) kredytodawca zdefiniowany w art. 3 lit. b) dyrektywy 2008/48/WE dla celów umów o kredyt, zgodnie z art. 3 lit. c) dyrektywy 2008/48/WE;
 - i) instytucja niekredytowa zdefiniowana w art. 4 ust. 10 dyrektywy 2014/17/UE dla celów umów o kredyt, zgodnie z definicją w art. 4 ust. 3 dyrektywy 2014/17/UE;
 - j) operator rynku zdefiniowany w art. 4 ust. 1 pkt 18 dyrektywy 2014/65/UE;
 - k) kontrahent centralny zdefiniowany w art. 2 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 ⁽³⁾;
 - l) repozytorium transakcji zdefiniowane w art. 2 pkt 2 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
 - m) administrator;
- 18) „umowa finansowa” oznacza:
- a) umowę o kredyt zdefiniowaną w art. 3 lit. c) dyrektywy 2008/48/WE;
 - b) umowę o kredyt zdefiniowaną w art. 4 pkt 3 dyrektywy 2014/17/UE;
- 19) „fundusz inwestycyjny” oznacza AFI zdefiniowany w art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2011/61/UE lub UCITS zdefiniowany w art. 1 ust. 2 dyrektywy 2009/65/WE;
- 20) „organ zarządzający” oznacza organ lub organy administratora lub innego podmiotu nadzorowanego wyznaczone zgodnie z prawem krajowym, które są uprawnione do formułowania strategii, celów i ogólnego kierunku działalności administratora lub innego podmiotu nadzorowanego oraz które nadzorują i monitorują proces podejmowania decyzji w zakresie zarządzania i obejmują osoby, które faktycznie kierują działalnością administratora lub innego podmiotu nadzorowanego;
-
- ⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1).
- ⁽²⁾ Dyrektywa 2003/41/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami (Dz.U. L 235 z 23.9.2003, s. 10).
- ⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 1).

▼B

- 21) „konsument” oznacza osobę fizyczną działającą, w przypadku umów finansowych objętych niniejszym rozporządzeniem, w celach niezwiązanych z jej działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową;
- 22) „wskaźnik referencyjny stóp procentowych” oznacza wskaźnik referencyjny, który na potrzeby pkt 1 lit. b) ppkt (ii) niniejszego ustępu jest wyznaczany w oparciu o stopę, według której banki mogą udzielać pożyczek innym bankom lub agentom lub pożyczać od innych banków lub agentów na rynku finansowym;

▼M3

- 22a) „walutowy wskaźnik referencyjny spot” oznacza wskaźnik referencyjny, który odzwierciedla wyrażoną w jednej walucie cenę innej waluty lub koszyka innych walut dla dostawy w najwcześniejszym możliwym terminie;

▼B

- 23) „towarowy wskaźnik referencyjny” oznacza wskaźnik referencyjny, w przypadku którego składnikiem aktywów bazowych na potrzeby pkt 1 lit. b) ppkt (ii) niniejszego ustępu jest towar w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1287/2006 ⁽¹⁾, z wyjątkiem uprawnień do emisji, o których mowa w sekcji C pkt 11 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE;

▼M1

- 23a) „unijny wskaźnik referencyjny transformacji klimatycznej” oznacza wskaźnik referencyjny, który jest oznaczony jako unijny wskaźnik referencyjny transformacji klimatycznej, i który spełnia następujące wymogi:
 - a) do celów pkt 1 lit. b) ppkt (ii) niniejszego ustępu oraz art. 19b, jego aktywa bazowe są dobrane, wyważone lub wykluczone w taki sposób, że wynikający z nich portfel referencyjny jest na trajektorii dekarbonizacji; oraz
 - b) został on utworzony zgodnie z normami minimalnymi określonymi w aktach delegowanych, o których mowa w art. 19a ust. 2;
- 23b) „unijny wskaźnik referencyjny dostosowany do porozumienia paryskiego” oznacza wskaźnik referencyjny, który jest oznaczony jako unijny wskaźnik referencyjny dostosowany do porozumienia paryskiego, i który spełnia następujące wymogi:
 - a) do celów pkt 1 lit. b) ppkt (ii) niniejszego ustępu oraz aktu delegowanego, o którym mowa w art. 19c, jego aktywa bazowe są dobrane, wyważone lub wykluczone w taki sposób, że wynikające z nich emisje dwutlenku węgla dla portfela referencyjnego są dostosowane do celów porozumienia paryskiego przyjętego na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu zatwierdzonego przez Unię w dniu 5 października 2016 r. ⁽²⁾ (zwanego dalej „porozumieniem paryskim”);
 - b) został on utworzony zgodnie z normami minimalnymi określonymi w aktach delegowanych, o których mowa w art. 19a ust. 2; oraz

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1287/2006 z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzające środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zobowiązań przedsiębiorstw inwestycyjnych w zakresie prowadzenia rejestrów, sprawozdań z transakcji, przejrzystości rynkowej, dopuszczania instrumentów finansowych do obrotu oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy (Dz.U. L 241 z 2.9.2006, s. 1).

⁽²⁾ Decyzja Rady (UE) 2016/1841 z dnia 5 października 2016 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, porozumienia paryskiego przyjętego na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Dz.U. L 282 z 19.10.2016, s. 1).

▼ M1

- c) działania związane z jego aktywami bazowymi nie szkodzą w poważny sposób realizacji innych celów z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego;

23c) „trajektoria dekarbonizacji” oznacza mierzalną, opartą na podstawach naukowych i określoną w czasie trajektorię w kierunku dostosowania do celów porozumienia paryskiego poprzez redukcję emisji dwutlenku węgla zakresu 1, 2 i 3, o czym mowa w pkt 1 lit. e) załącznika III;

▼ B

- 24) „wskaźnik referencyjny danych regulowanych” oznacza wskaźnik referencyjny wyznaczany poprzez zastosowanie wzoru na podstawie:

▼ M2

- a) danych wejściowych przekazanych w całości:

▼ M3

- (i) z systemu obrotu zdefiniowanego w art. 4 ust. 1 pkt 24 dyrektywy 2014/65/UE lub z systemu obrotu w państwie trzecim, w przypadku którego Komisja przyjęła decyzję wykonawczą stwierdzającą, że ramy prawne i nadzorcze tego państwa są równoważne w rozumieniu art. 28 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 ⁽¹⁾ lub art. 25 ust. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE, lub że rynek regulowany jest równoważny zgodnie z art. 2a rozporządzenia (UE) nr 648/2012, ale w każdym przypadku wyłącznie w odniesieniu do danych dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych;

▼ B

- (ii) z zatwierdzonego podmiotu publikującego zdefiniowanego w art. 4 ust. 1 pkt 52 dyrektywy 2014/65/UE lub od dostawcy informacji skonsolidowanych zdefiniowanego w art. 4 ust. 1 pkt 53 dyrektywy 2014/65/UE, zgodnie z obowiązkowymi potransakcyjnymi wymogami przejrzystości, ale tylko w odniesieniu do danych dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie w systemie obrotu;
- (iii) z zatwierdzonego mechanizmu sprawozdawczego zdefiniowanego w art. 4 ust. 1 pkt 54 dyrektywy 2014/65/UE, ale tylko w odniesieniu do danych dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie w systemie obrotu i podlegających obowiązkowi ujawniania zgodnie z obowiązkowymi potransakcyjnymi wymogami dotyczącymi przejrzystości;
- (iv) z giełdy energii elektrycznej, o której mowa w art. 37 ust. 1 lit. j) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 84).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 2003/54/WE (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55).

▼B

- (v) z giełdy gazu ziemnego, o której mowa w art. 41 ust. 1 lit. j) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE ⁽¹⁾;
- (vi) z platformy aukcyjnej, o której mowa w art. 26 lub art. 30 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1031/2010 ⁽²⁾;

▼M2

- (vii) od usługodawcy, któremu administrator wskaźnika referencyjnego zlecił na zasadzie outsourcingu gromadzenie danych zgodnie z art. 10, z wyjątkiem art. 10 ust. 3 lit. f), pod warunkiem że ten usługodawca otrzymuje dane w całości od podmiotu, o którym mowa w ppkt (i)–(vi) niniejszego podpunktu;

▼B

- b) wartości netto aktywów funduszy inwestycyjnych;
- 25) „kluczowy wskaźnik referencyjny” oznacza wskaźnik referencyjny inny niż wskaźnik referencyjny danych regulowanych, który spełnia jeden z warunków określonych w art. 20 ust. 1 i znajduje się w wykazie sporządzonym przez Komisję na podstawie tego artykułu;
- 26) „istotny wskaźnik referencyjny” oznacza wskaźnik referencyjny, który spełnia warunki określone w art. 24 ust. 1;
- 27) „pozaistotny wskaźnik referencyjny” oznacza wskaźnik referencyjny, który nie spełnia warunków określonych w art. 20 ust. 1 i 24 ust. 1;
- 28) „mający siedzibę lub miejsce zamieszkania” oznacza w odniesieniu do osoby prawnej państwo, w którym znajduje się siedziba lub inny oficjalny adres tej osoby prawnej, a w odniesieniu do osoby fizycznej – państwo, w którym osoba ta jest rezydentem do celów podatkowych;
- 29) „organ publiczny” oznacza:
- a) organ administracji rządowej lub inny organ administracji publicznej, w tym podmioty, którym powierzono zarządzanie długiem publicznym lub które uczestniczą w takim zarządzaniu;
 - b) podmiot lub osobę, które pełnią funkcje administracji publicznej na mocy prawa krajowego albo ponoszą odpowiedzialność publiczną, pełnią funkcje publiczne lub świadczą usługi publiczne, w tym środki z zakresu zatrudnienia, aktywności gospodarczej i inflacji, pod kontrolą podmiotu w rozumieniu lit. a).

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylająca dyrektywę 2003/55/WE (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 94).

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1031/2010 z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie harmonogramu, kwestii administracyjnych oraz pozostałych aspektów sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych na mocy dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie (Dz.U. L 302 z 18.11.2010, s. 1).

▼B

2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 49 w celu doprecyzowania elementów technicznych definicji określonych w ust. 1 niniejszego artykułu, określających w szczególności, co oznacza udostępnianie ogółowi społeczeństwa na potrzeby definicji indeksu.

W stosownych przypadkach Komisja uwzględnia zmiany rynkowe lub postęp technologiczny, a także międzynarodową konwergencję praktyk nadzorczych odnoszących się do wskaźników referencyjnych.

3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych w celu sporządzenia wykazu organów publicznych w Unii objętych definicją zawartą w ust. 1 pkt 29 niniejszego artykułu oraz dokonywania przeglądu tego wykazu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 50 ust. 2.

W stosownych przypadkach Komisja uwzględnia zmiany rynkowe lub postęp technologiczny, a także międzynarodową konwergencję praktyk nadzorczych odnoszących się do wskaźników referencyjnych.

TYTUŁ II

RZETELNOŚĆ I WIARYGODNOŚĆ WSKAŹNIKA REFERENCYJNEGO

ROZDZIAŁ 1

Zarządzanie i kontrola sprawowane przez administratorów*Artykuł 4***Wymogi w zakresie zarządzania i konfliktów interesów**

1. Administrator posiada solidne rozwiązania w zakresie zarządzania, obejmujące wyraźną strukturę organizacyjną z dobrze określonymi, przejrzystymi i spójnymi rolami i podziałem odpowiedzialności wszystkich osób biorących udział w opracowywaniu wskaźnika referencyjnego.

Administrator podejmuje odpowiednie działania, aby wykrywać wystąpienie konfliktów interesów pomiędzy sobą, w tym swoimi kierownikami, pracownikami lub innymi osobami bezpośrednio i pośrednio związanymi z nim przez kontrolę, a podmiotami przekazującymi dane lub użytkownikami, aby zapobiegać tym konfliktom lub nimi zarządzać, oraz aby zapewnić, aby w sytuacji, w której proces wyznaczania wskaźnika referencyjnego wymaga oceny lub swobody uznania, dokonanie oceny lub skorzystanie ze swobody uznania przebiegało niezależnie i uczciwie.

2. Pod względem operacyjnym opracowywanie wskaźnika referencyjnego odbywa się niezależnie od jakiegokolwiek części działalności administratora, która może powodować rzeczywisty lub potencjalny konflikt interesów.

3. W przypadku gdy konflikt interesów występuje w ramach administratora ze względu na jego strukturę własnościową, udziały kontrolujące lub inne działania prowadzone przez podmiot będący właścicielem lub kontrolujący administratora lub podmiot, który jest własnością administratora lub jest przez niego kontrolowany, lub przez podmiot powiązany z administratorem, a konflikt ten nie może zostać odpowiednio złagodzony, odpowiedni właściwy organ może zwrócić się do administratora o utworzenie niezależnej jednostki nadzorczej, w której reprezentowane są zainteresowane podmioty, w tym użytkownicy i podmioty przekazujące dane.

▼B

4. Jeżeli nie można odpowiednio zarządzać takim konfliktem interesów, odpowiedni właściwy organ może zwrócić się do administratora o zaprzestanie wszelkich działań lub relacji, które powodują ten konflikt interesów, lub o zaprzestanie opracowywania wskaźnika referencyjnego.

5. Administrator publikuje lub ujawnia informacje dotyczące wszelkich istniejących lub potencjalnych konfliktów interesów wobec użytkowników wskaźnika referencyjnego i odpowiednich właściwych organów, a w stosownych przypadkach również wobec podmiotów przekazujących dane; informacje te dotyczą również konfliktów interesów wynikających ze struktury własnościowej lub kontroli sprawowanej przez administratora.

6. Administrator określa i stosuje odpowiednie zasady i procedury oraz skuteczne rozwiązania w zakresie kwestii organizacyjnych w celu wykrywania i ujawniania konfliktów interesów, zapobiegania im, zarządzania nimi oraz ich łagodzenia, aby chronić integralność i niezależność wyznaczania wskaźnika referencyjnego. Takie zasady i procedury podlegają regularnym przeglądom i aktualizacjom. Zasady i procedury uwzględniają konflikty interesów, stopień swobody uznania stosowanej w procesie wyznaczania wskaźnika referencyjnego oraz zagrożenia, jakie stwarza wskaźnik referencyjny oraz odnoszą się do tych kwestii; mają one także pełnić następujące funkcje:

a) gwarantować poufność informacji przekazywanych administratorowi lub przezeń opracowywanych, z zastrzeżeniem zobowiązań dotyczących ujawniania informacji i przejrzystości na podstawie niniejszego rozporządzenia; oraz

b) służyć łagodzeniu szczególnie tych konfliktów interesów, które wynikają ze struktury własnościowej lub kontroli sprawowanej przez administratora lub z innych interesów w jego grupie, lub są powodowane przez inne osoby mogące mieć wpływ na administratora lub mogące sprawować nad nim kontrolę w odniesieniu do wyznaczania wskaźnika referencyjnego.

7. Administrator zapewnia, aby jego pracownicy i inne osoby fizyczne, z których usług korzysta lub których usługi pozostają pod jego kontrolą i które bezpośrednio biorą udział w opracowywaniu wskaźnika referencyjnego, spełniali następujące wymagania:

a) posiadali niezbędne kwalifikacje, wiedzę i doświadczenie w zakresie powierzonych im obowiązków oraz podlegali efektywnemu zarządzaniu i nadzorowi;

b) nie ulegali nienależystemu wpływowi ani konfliktom interesów, a wynagrodzenie i ocena wyników tych osób nie stwarzały konfliktów interesów ani nie naruszały w inny sposób rzetelności procesu wyznaczania wskaźnika referencyjnego;

c) ich interesy i powiązania biznesowe nie wpływały na działalność danego administratora;

d) podlegali zakazowi przekazywania danych na potrzeby wyznaczania wskaźnika referencyjnego poprzez udział w ofertach sprzedaży i kupna oraz transakcjach w imieniu własnym lub uczestników rynku, z wyjątkiem przypadku, gdy taki sposób przekazywania danych jest wyraźnie wymagany przez metodę dotyczącą wskaźnika referencyjnego i podlega konkretnym zasadom określonym w tej metodzie; oraz

e) podlegali skutecznym procedurom mającym na celu kontrolowanie wymiany informacji z innymi pracownikami uczestniczącymi w działaniach, które mogą stwarzać ryzyko powstania konfliktów interesów oraz stronami trzecimi, w przypadku gdy wymieniane informacje mogą mieć wpływ na wskaźnik referencyjny.

▼B

8. Administrator ustanawia szczególne procedury kontroli wewnętrznej, aby zapewnić rzetelność i wiarygodność pracownika lub osoby wyznaczającej wskaźnik referencyjny, w tym co najmniej wewnętrzną procedurę zatwierdzania przez kierownictwo przed rozpowszechnieniem wskaźnika referencyjnego.

▼M2

9. ESMA opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia wymogów mających na celu zapewnienie, aby rozwiązania z zakresu zarządzania, o których mowa w ust. 1, były wystarczająco solidne.

ESMA przedstawia Komisji ten projekt regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 października 2020 r.

Komisja jest uprawniona do uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez przyjęcie regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

▼B*Artykuł 5***Wymogi w zakresie jednostki nadzorczej**

1. Administrator ustanawia i utrzymuje stałą i skuteczną jednostkę nadzorczą w celu zapewnienia nadzoru nad wszystkimi aspektami opracowywania przezeń wskaźników referencyjnych.

2. Administrator opracowuje i utrzymuje solidne procedury dotyczące jednostki nadzorczej, które udostępnia się odpowiednim właściwym organom.

3. Jednostka nadzorcza działa w sposób rzetelny i wypełnia poniższe zadania, które są dostosowywane przez administratora w zależności od stopnia złożoności wskaźnika referencyjnego, jego stosowania oraz podatności na manipulację:

- a) dokonywanie co najmniej raz w roku przeglądu definicji i metody dotyczącej wskaźnika referencyjnego;
- b) nadzorowanie zmian wprowadzanych w zakresie metody dotyczącej wskaźnika referencyjnego oraz możliwość wymagania od administratora zasięgnięcia opinii w przypadku takich zmian;
- c) nadzorowanie ram kontroli administratora, zarządzania wskaźnikiem referencyjnym i jego funkcjonowania, a jeżeli wskaźnik referencyjny opiera się na danych wejściowych pochodzących od podmiotów przekazujących dane – kodeksu postępowania, o którym mowa w art. 15;
- d) dokonywanie przeglądu i zatwierdzanie procedur zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego, w tym zasięganie opinii dotyczących zaprzestania;
- e) nadzorowanie osób trzecich uczestniczących w opracowywaniu wskaźnika referencyjnego, w tym podmiotów odpowiedzialnych za obliczenia lub rozpowszechnianie;
- f) dokonywanie oceny wewnętrznych i zewnętrznych audytów lub przeglądów oraz monitorowanie wdrażania zidentyfikowanych działań naprawczych;
- g) jeżeli wskaźnik referencyjny opiera się na danych wejściowych pochodzących od podmiotów przekazujących dane – monitorowanie danych wejściowych oraz podmiotów przekazujących dane wejściowe, jak również działań administratora dotyczących kwestionowania lub walidacji przekazywanych danych wejściowych;

▼B

h) jeżeli wskaźnik referencyjny opiera się na danych wejściowych pochodzących od podmiotów przekazujących dane – podejmowanie skutecznych działań w odniesieniu do naruszeń kodeksu postępowania, o którym mowa w art. 15; oraz

i) powiadamianie odpowiednich właściwych organów o przypadkach niewłaściwego zachowania ze strony podmiotów przekazujących dane, w przypadku gdy wskaźnik referencyjny opiera się na danych wejściowych pochodzących od podmiotów przekazujących dane, lub administratorów, o których jednostka nadzorcza powzięła wiadomość, oraz o wszelkich odbiegających od normy lub podejrzanych danych wejściowych.

4. Zadania jednostki nadzorczej wykonuje wyodrębniony komitet lub są one wykonywane za pomocą innych odpowiednich rozwiązań w zakresie zarządzania.

5. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających procedury dotyczące jednostek nadzorczych oraz ich właściwości, w tym ich składu i usytuowania w strukturze organizacyjnej administratora, tak by jednostka nadzorcza działała w sposób rzetelny i przy braku konfliktu interesów. ESMA opracowuje w szczególności niewyczerpujący wykaz odpowiednich rozwiązań w zakresie zarządzania, o których mowa w ust. 4.

ESMA rozróżnia pomiędzy różnymi rodzajami wskaźników referencyjnych i sektorów, określonymi w niniejszym rozporządzeniu, i uwzględnia różnice w strukturze własnościowej i kontrolnej administratorów, charakter, skalę i złożoność opracowywanego wskaźnika referencyjnego, ryzyko wiążące się z danym wskaźnikiem referencyjnym oraz jego wpływ, także w świetle międzynarodowej konwergencji praktyk nadzorczych w odniesieniu do wymogów w zakresie zarządzania dotyczących wskaźników referencyjnych. Jednakże przygotowane przez ESMA projekty regulacyjnych standardów technicznych nie obejmują administratorów pozaistotnych wskaźników referencyjnych i nie mają do nich zastosowania.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

6. ESMA może wydawać zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 wytyczne dla administratorów pozaistotnych wskaźników referencyjnych w celu określenia elementów, o których mowa w ust. 5 niniejszego artykułu.

Artykuł 6

Wymogi dotyczące ram kontroli

1. Administrator posiada ramy kontroli, które gwarantują opracowywanie, publikowanie lub udostępnianie wskaźnika referencyjnego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

2. Ramy kontroli są proporcjonalne do poziomu zidentyfikowanych konfliktów interesu, zakresu swobody uznania w procesie opracowywania wskaźnika referencyjnego i charakteru danych wejściowych wskaźnika referencyjnego.

3. Ramy kontroli obejmują:

a) zarządzanie ryzykiem operacyjnym;

b) odpowiednie i skuteczne plany ciągłości działania oraz plany przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej;

▼B

- c) procedury awaryjne istniejące na wypadek zakłócenia procesu opracowywania wskaźnika referencyjnego.
- 4. Administrator ustanawia środki w celu:
 - a) zapewnienia, aby podmioty przekazujące dane wejściowe stosowały się do kodeksu postępowania, o którym mowa w art. 15, oraz obowiązujących standardów dotyczących danych wejściowych;
 - b) umożliwienia monitorowania danych wejściowych, w tym w miarę możliwości monitorowania danych wejściowych przed publikacją wskaźnika referencyjnego, oraz walidacji danych wejściowych po publikacji w celu zidentyfikowania błędów i odstępstw od normy.
- 5. Ramy kontroli są, w stosownych przypadkach, dokumentowane, poddawane przeglądowi i aktualizacji oraz udostępniane właściwym organom, oraz – na wniosek – użytkownikom.

*Artykuł 7***Wymogi dotyczące ram w zakresie odpowiedzialności**

- 1. Administrator posiada ramy w zakresie odpowiedzialności obejmujące prowadzenie rejestrów, audyt i przegląd oraz procedurę skargową, które służą do wykazania zgodności z wymogami niniejszego rozporządzenia.
- 2. Administrator wyznacza jednostkę wewnętrzną, która posiada niezbędną zdolność do dokonywania przeglądów i sporządzania sprawozdań dotyczących przestrzegania przez administratora metody dotyczącej wskaźnika referencyjnego oraz niniejszego rozporządzenia.
- 3. W przypadku kluczowych wskaźników referencyjnych administrator wyznacza niezależnego audytora zewnętrznego, którego zadaniem jest dokonywanie przeglądów i sporządzanie sprawozdań, co najmniej raz w roku, dotyczących przestrzegania przez administratora metody dotyczącej wskaźnika referencyjnego oraz niniejszego rozporządzenia.
- 4. Na wniosek odpowiedniego właściwego organu administrator udostępnia odpowiedniemu właściwemu organowi szczegółowe informacje dotyczące przeglądów i sprawozdań, o których mowa w ust. 2. Na wniosek odpowiedniego właściwego organu lub użytkownika wskaźnika referencyjnego administrator publikuje szczegółowe informacje dotyczące audytów, o których mowa w ust. 3.

*Artykuł 8***Wymogi dotyczące prowadzenia rejestrów**

- 1. Administrator prowadzi następujące rejestry:
 - a) wszystkich danych wejściowych, w tym wykorzystania takich danych;
 - b) metody wykorzystywanej do wyznaczania wskaźnika referencyjnego;
 - c) dokonania oceny lub skorzystania ze swobody uznania przez siebie lub, w odpowiednich przypadkach, przez ekspertów oceniających w trakcie wyznaczania wskaźnika referencyjnego, w tym uzasadnienia tej oceny lub tej swobody uznania;
 - d) wszelkich pominiętych danych wejściowych, w szczególności w przypadku, gdy dane te były zgodne z wymogami metody dotyczącej wskaźnika referencyjnego, wraz z uzasadnieniem ich pominięcia;

▼B

- e) innych zmian lub przypadków odstąpienia od standardowych procedur i metod, w tym tych dokonanych podczas okresów skrajnych warunków rynkowych lub zakłóceń na rynku;
- f) tożsamości dostawców danych oraz osób fizycznych zatrudnionych przez administratora do wyznaczania wskaźnika referencyjnego;
- g) wszelkich dokumentów dotyczących skarg, w tym dokumentów przedłożonych przez skarżącego; oraz
- h) komunikacji telefonicznej lub elektronicznej prowadzonej pomiędzy osobami zatrudnionymi przez administratora a podmiotami przekazującymi dane lub dostawcami danych w odniesieniu do wskaźnika referencyjnego.

2. Administrator przechowuje rejestry, o których mowa w ust. 1, przez co najmniej pięć lat w formie umożliwiającej powielanie i pełne zrozumienie wyznaczenia wskaźnika referencyjnego oraz przeprowadzenie audytu lub ewaluacji danych wejściowych, obliczeń, dokonanych ocen oraz skorzystania ze swobody uznania. Nagrania rozmów telefonicznych lub komunikacja elektroniczna zarejestrowana zgodnie z ust. 1 lit. h) udostępniane są na wniosek osobom uczestniczącym w rozmowie lub komunikacji elektronicznej i są przechowywane przez okres trzech lat.

*Artykuł 9***Mechanizm skargowy**

1. Administrator posiada i publikuje procedury dotyczące przyjmowania, rozpatrywania i prowadzenia rejestrów dotyczących złożonych skarg, w tym dotyczących procesu wyznaczania wskaźnika referencyjnego przez administratora.
2. W ramach takiego mechanizmu skargowego zapewnia się:
 - a) udostępnianie przez administratora procedury rozpatrywania skarg, za pośrednictwem której można składać skargi dotyczące: reprezentatywności danego wyznaczenia wskaźnika referencyjnego dla wartości rynkowej, proponowanej zmiany w procesie wyznaczania wskaźnika referencyjnego, zastosowania metody w odniesieniu do danego wyznaczenia wskaźnika referencyjnego oraz innych decyzji w odniesieniu do procesu wyznaczania wskaźnika referencyjnego;
 - b) rozpatrywanie skarg w sposób terminowy i rzetelny oraz informowanie skarżącego w rozsądnym terminie o sposobie rozstrzygnięcia sprawy, chyba że takie informowanie byłoby sprzeczne z celami polityki publicznej lub rozporządzeniem (UE) nr 596/2014; oraz
 - c) zbadanie sprawy w sposób niezależny, bez udziału personelu, który może lub mógł być związany z przedmiotem skargi.

*Artykuł 10***Outsourcing**

1. Administratorzy nie zlecają na zasadzie outsourcingu wykonywania zadań w zakresie opracowywania wskaźnika referencyjnego w sposób, który w poważnym stopniu niekorzystnie wpływałby na kontrolę administratora nad opracowywaniem wskaźnika referencyjnego lub zdolność odpowiednich właściwych organów do sprawowania nadzoru nad danym wskaźnikiem referencyjnym.

▼B

2. Jeżeli administrator zleca usługodawcy na zasadzie outsourcingu wykonywanie zadań lub inne istotne usługi i czynności w zakresie opracowywania wskaźnika referencyjnego, administrator pozostaje w pełni odpowiedzialny za dopełnienie wszystkich swoich obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia.
3. W przypadku outsourcingu administrator zapewnia spełnienie następujących warunków:
 - a) usługodawca ma możliwość, zdolność oraz wszelkie wymagane na podstawie prawa zezwolenia, aby w sposób rzetelny i profesjonalny wykonywać zadania, świadczyć usługi lub realizować czynności, które zostały mu zlecone na zasadzie outsourcingu;
 - b) administrator udostępnia odpowiednim właściwym organom informacje o tożsamości i zadaniach usługodawcy, który bierze udział w procesie wyznaczania wskaźnika referencyjnego;
 - c) administrator podejmuje odpowiednie działania, jeżeli są wątpliwości co do tego, czy usługodawca wykonuje zadania zleconych na zasadzie outsourcingu w sposób skuteczny i zgodnie z obowiązującymi przepisami i wymogami regulacyjnymi;
 - d) administrator dysponuje w dalszym ciągu niezbędną wiedzą fachową, aby skutecznie nadzorować wykonywanie zadań zleconych na zasadzie outsourcingu oraz zarządzać ryzykiem związanym z outsourcingiem;
 - e) administrator jest informowany przez usługodawcę o wszelkich zmianach, które mogą mieć istotny wpływ na możliwość wykonywania przez usługodawcę zadań zleconych na zasadzie outsourcingu w sposób skuteczny i zgodnie z obowiązującymi przepisami i wymogami regulacyjnymi;
 - f) usługodawca współpracuje z odpowiednim właściwym organem w zakresie czynności zleconych na zasadzie outsourcingu, a administrator wraz z odpowiednim właściwym organem mają faktyczny dostęp do danych dotyczących czynności zleconych na zasadzie outsourcingu, jak również do pomieszczeń przedsiębiorstwa usługodawcy, a odpowiedni właściwy organ ma możliwość egzekwowania przysługujących mu praw dotyczących tego dostępu;
 - g) w stosownych przypadkach administrator ma możliwość rozwiązania umowy dotyczącej outsourcingu;
 - h) administrator podejmuje rozsądne kroki, w tym przyjmuje plany awaryjne, w celu uniknięcia nienależytego ryzyka operacyjnego związanego z udziałem usługodawcy w procesie wyznaczania wskaźnika referencyjnego.

*ROZDZIAŁ 2****Dane wejściowe, metoda i zgłaszanie naruszeń****Artykuł 11***Dane wejściowe**

1. Opracowywanie wskaźnika referencyjnego podlega następującym wymogom dotyczącym jego danych wejściowych:
 - a) dane wejściowe są wystarczające do dokładnego i wiarygodnego odzwierciedlenia rynku lub realiów gospodarczych, których pomiar jest celem danego wskaźnika referencyjnego;
danymi wejściowymi są dane dotyczące transakcji, jeżeli są dostępne i adekwatne; jeżeli dane dotyczące transakcji nie są wystarczające lub adekwatne do dokładnego i wiarygodnego odzwierciedlenia rynku lub realiów gospodarczych, których pomiar jest celem danego wskaźnika referencyjnego, można wykorzystać dane wejściowe niebędące danymi dotyczącymi transakcji, w tym ceny szacunkowe, kwotowania i zatwierdzone kwotowania lub inne wartości;

▼B

- b) dane wejściowe, o których mowa w lit. a), są weryfikowalne;
- c) administrator opracowuje i publikuje jasne wytyczne dotyczące rodzajów danych wejściowych, pierwszeństwa w wykorzystywaniu różnych rodzajów danych wejściowych i dokonywania oceny eksperckiej, aby zapewnić zgodność z lit. a) i metodą;
- d) jeżeli wskaźnik referencyjny opiera się na danych wejściowych pochodzących od podmiotów przekazujących dane, administrator otrzymuje – w stosownych przypadkach – dane wejściowe od wiarygodnego i reprezentatywnego panelu lub próby podmiotów przekazujących dane, aby zapewnić rzetelne i reprezentatywne odzwierciedlenie przez uzyskany w ten sposób wskaźnik referencyjny rynku lub realiów gospodarczych, których pomiar jest jego celem;
- e) administrator nie wykorzystuje danych wejściowych od podmiotu przekazującego dane, jeżeli istnieją przesłanki, aby sądzić, że podmiot ten nie stosuje się do kodeksu postępowania, o którym mowa w art. 15; w takim przypadku administrator uzyskuje reprezentatywne dane dostępne publicznie.

2. Na potrzeby kontroli danych wejściowych administrator zapewnia ustanowienie:

- a) kryteriów określających, kto może przekazywać dane wejściowe administratorowi, oraz procesu wyboru podmiotów przekazujących dane wejściowe;
- b) procesu ewaluacji danych wejściowych przekazanych przez podmiot przekazujący dane oraz procesu powstrzymania podmiotu przekazującego dane przed dalszym przekazywaniem danych wejściowych lub, w stosownych przypadkach, stosowania innych kar wobec podmiotu przekazującego dane za brak zgodności; oraz
- c) procesu walidacji danych wejściowych, w tym w odniesieniu do innych wskaźników lub danych, aby zapewnić ich rzetelność i dokładność.

3. Jeżeli dane wejściowe są przekazywane na potrzeby wskaźnika referencyjnego przez jednostkę operacyjną, która oznacza jakiegokolwiek dział, wydział, grupę lub personel podmiotu przekazującego dane, lub jakiegokolwiek związany z nim podmiot, które prowadzą działalność związaną z wyceną, zawieraniem transakcji, sprzedażą, wprowadzaniem do obrotu lub działalność reklamową, akwizycyjną, strukturyzacyjną, lub maklerską, administrator:

- a) uzyskuje dane również z innych źródeł, które potwierdzają takie dane wejściowe; oraz
- b) zapewnia, aby podmioty przekazujące dane posiadały odpowiedni nadzór wewnętrzny oraz odpowiednie procedury weryfikacji.

4. Jeżeli administrator uzna, że dane wejściowe nie są reprezentatywne dla rynku lub realiów gospodarczych, których pomiar jest celem wskaźnika referencyjnego, zmienia on w rozsądnym terminie dane wejściowe, podmioty przekazujące dane lub metodę, w celu zapewnienia, aby dane wejściowe były reprezentatywne dla takiego rynku lub realiów gospodarczych, bądź zaprzestaje opracowywania tego wskaźnika referencyjnego.

▼B

5. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych celem doprecyzowania: w jaki sposób zapewnić adekwatność i weryfikowalność danych wejściowych zgodnie z wymogami ust. 1 lit. a) i b); jak również procedur nadzoru wewnętrznego i weryfikacji podmiotu przekazującego dane, których posiadanie musi zapewnić administrator zgodnie z ust. 3 lit. b) w celu zapewnienia rzetelności i dokładności danych wejściowych. Jednakże takie projekty regulacyjnych standardów technicznych przygotowane przez ESMA nie obejmują administratorów pozaistotnych wskaźników referencyjnych i nie mają do nich zastosowania.

ESMA uwzględnia różne rodzaje wskaźników referencyjnych i sektorów, określone w niniejszym rozporządzeniu, charakter danych wejściowych, specyfikę danego rynku lub danych realiów gospodarczych oraz zasadę proporcjonalności, podatność wskaźników referencyjnych na manipulację, jak również międzynarodową konwergencję praktyk nadzorczych odnoszących się do wskaźników referencyjnych.

ESMA przedstawia Komisji projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

6. ESMA może wydać zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 wytyczne dla administratorów pozaistotnych wskaźników referencyjnych w celu określenia elementów, o których mowa w ust. 5 niniejszego artykułu.

Artykuł 12

Metoda

1. Na potrzeby wyznaczania wskaźnika referencyjnego administrator stosuje metodę, która jest:

- a) rzetelna i wiarygodna;
- b) oparta na jasnych zasadach, określających sposób i okoliczności korzystania ze swobody uznania przy wyznaczaniu danego wskaźnika referencyjnego;
- c) rygorystyczna, stabilna i podlega walidacji danych, w tym – w stosownych przypadkach – poprzez sprawdzenie historyczne na podstawie dostępnych danych dotyczących transakcji;
- d) trwała oraz zapewniająca obliczenie wskaźnika referencyjnego z uwzględnieniem możliwie najszerszego zakresu okoliczności, nie naruszając jej rzetelności;
- e) możliwa do zidentyfikowania i zweryfikowania.

2. Określając metodę dotyczącą wskaźnika referencyjnego, administrator wskaźnika referencyjnego:

- a) bierze pod uwagę czynniki, takie jak rozmiar i normalna płynność rynku, przejrzystość transakcji oraz pozycje uczestników rynku, koncentracja na rynku, dynamika rynku oraz adekwatność każdej próbki, aby odzwierciedlić rynek lub realia gospodarcze, których pomiar jest celem wskaźnika referencyjnego;

▼B

b) ustala, co stanowi aktywny rynek na potrzeby danego wskaźnika referencyjnego; oraz

c) określa pierwszeństwo przyznawane różnym rodzajom danych wejściowych.

3. Administrator posiada i publikuje przejrzyste mechanizmy pozwalające rozpoznać okoliczności, w których ilość lub jakość danych wejściowych przestaje spełniać standardy niezbędne dla dokładnego i wiarygodnego wyznaczenia wskaźnika referencyjnego za pomocą danej metody i które opisują, czy i w jaki sposób dany wskaźnik referencyjny ma być w takich okolicznościach obliczany.

▼M2

4. ESMA opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków mających na celu zapewnienie, aby metoda, o której mowa w ust. 1, spełniała kryteria określone w lit. a)–e) tego ustępu.

ESMA przedstawia Komisji ten projekt regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 października 2020 r.

Komisja jest uprawniona do uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez przyjęcie regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

▼B*Artykuł 13***Przejrzystość metody**

1. Administrator opracowuje i stosuje wskaźnik referencyjny oraz dotyczącą go metodę, a także administruje tym wskaźnikiem referencyjnym i tą metodą w sposób przejrzysty. W tym celu administrator publikuje lub udostępnia następujące informacje:

a) kluczowe elementy metody, jaką stosuje w odniesieniu do każdego opracowywanego i publikowanego wskaźnika referencyjnego lub, w stosownych przypadkach, w stosunku do każdej rodziny opracowanych i publikowanych wskaźników referencyjnych;

b) dane dotyczące wewnętrznego przeglądu i zatwierdzania danej metody, a także częstotliwość dokonywania takiego przeglądu;

c) procedura konsultacji w sprawie każdej proponowanej istotnej zmiany w stosowanej przez niego metodzie oraz uzasadnienie takiej zmiany, w tym definicja istotnej zmiany, a także okoliczności, w których administrator ma powiadomić użytkowników o jakichkolwiek takich zmianach;

▼M1

d) wyjaśnienie, w jaki sposób kluczowe elementy metody określone w lit. a) odzwierciedlają czynniki z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego w ramach każdego wskaźnika referencyjnego lub każdej rodziny wskaźników referencyjnych, z wyjątkiem wskaźników referencyjnych stóp procentowych oraz walutowych wskaźników referencyjnych.

Administratorzy wskaźników referencyjnych zapewnią zgodność z wymogiem określonym w akapicie pierwszym lit. d) do dnia 30 kwietnia 2020 r.

▼B

2. Procedura wymagana na podstawie ust. 1 lit. c) zapewnia:

a) uprzednie powiadomienie, z podaniem wyraźnych ram czasowych, umożliwiające przeprowadzenie analizy oraz przedstawienie uwag odnośnie do wpływu takich proponowanych istotnych zmian; oraz

▼B

- b) udostępnienie uwag, o których mowa w lit. a) niniejszego ustępu, i odpowiedzi administratora na te uwagi, po każdej konsultacji, oprócz przypadków, w których autor uwag zwrócił się z wnioskiem o zachowanie poufności.

▼M1

2a. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 49 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez określenie minimalnej treści wyjaśnienia, o którym mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. d) niniejszego artykułu, oraz standardowego formatu, który ma być stosowany.

▼B

3. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych celem doprecyzowania informacji, które mają zostać udostępnione przez administratora zgodnie z wymogami określonymi w ust. 1 i 2, rozróżniając pomiędzy różnymi rodzajami wskaźników referencyjnych i sektorów określonymi w niniejszym rozporządzeniu. ESMA uwzględnia potrzebę ujawnienia tych elementów metody, które dostarczają wystarczających informacji szczegółowych pozwalających użytkownikom zrozumieć, w jaki sposób wskaźnik referencyjny został opracowany i ocenić jego reprezentatywność, znaczenie dla indywidualnych użytkowników i jego przydatność jako odniesienie dla instrumentów i umów finansowych oraz zasady proporcjonalności. Jednakże przygotowane przez ESMA projekty regulacyjnych standardów technicznych nie obejmują administratorów pozaistotnych wskaźników referencyjnych i nie mają do nich zastosowania.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

4. ESMA może wydać zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 wytyczne dla administratorów pozaistotnych wskaźników referencyjnych w celu doprecyzowania elementów, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu.

*Artykuł 14***Zgłaszanie naruszeń**

1. Administrator ustanawia odpowiednie systemy i skuteczne kontrole w celu zapewnienia rzetelności danych wejściowych, aby móc zidentyfikować i zgłosić właściwemu organowi każde zachowanie, które może wiązać się z manipulacją lub próbą manipulacji wskaźnikiem referencyjnym zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 596/2014.

2. Administrator monitoruje dane wejściowe i podmioty przekazujące dane, aby móc powiadomić odpowiedni właściwy organ i przekazać wszystkie stosowne informacje, jeżeli podejrzewa, że w odniesieniu do wskaźnika referencyjnego doszło do zachowania, które może wiązać się z manipulacją lub próbą manipulacji wskaźnikiem referencyjnym zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 596/2014, w tym znową w celu manipulacji.

Organ właściwy dla administratora przekazuje takie informacje, w stosownym przypadku, odpowiedniemu organowi zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 596/2014.

▼B

3. Administrator posiada procedury odnoszące się do kierowników, pracowników oraz innych osób fizycznych, z których usług korzysta lub które pozostają pod jego kontrolą, umożliwiające wewnętrzne zgłaszanie naruszeń niniejszego rozporządzenia.

▼M2

4. ESMA opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia charakterystyki systemów i kontroli, o których mowa w ust. 1.

ESMA przedstawia Komisji ten projekt regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 października 2020 r.

Komisja jest uprawniona do uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez przyjęcie regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

▼B*ROZDZIAŁ 3****Kodeks postępowania i wymogi dotyczące podmiotów przekazujących dane****Artykuł 15***Kodeks postępowania**

1. Jeżeli wskaźnik referencyjny opiera się na danych wejściowych pochodzących od podmiotów przekazujących dane, administrator opracowuje kodeks postępowania w odniesieniu do każdego wskaźnika referencyjnego, w którym wyraźnie określa zakres odpowiedzialności podmiotów przekazujących dane w odniesieniu do przekazywania danych wejściowych, i zapewnia, aby taki kodeks postępowania był zgodny z niniejszym rozporządzeniem. Administrator upewnia się na bieżąco, że podmioty przekazujące dane stosują się do zasad kodeksu postępowania, przy czym czyni to nie rzadziej niż raz w roku oraz przy okazji wprowadzania zmian do tego kodeksu.

2. Kodeks postępowania zawiera co najmniej:

- a) jasny opis danych wejściowych, które mają być przekazane, i wymogi niezbędne do zapewnienia przekazywania danych wejściowych zgodnie z art. 11 i 14;
- b) określenie podmiotów, które mogą przekazywać dane wejściowe administratorowi, oraz procedur sprawdzania tożsamości podmiotu przekazującego dane i wszelkich dostawców danych, jak również upoważnianie dostawców danych do przekazywania danych w imieniu podmiotu przekazującego dane;
- c) zasady mające na celu zapewnienie, aby podmioty przekazujące dane przekazywały wszystkie istotne dane wejściowe;
- d) systemy i środki kontroli, do których ustanowienia jest zobowiązany podmiot przekazujący dane, w tym:
 - (i) procedury przekazywania danych wejściowych, w tym wymogi dla podmiotu przekazującego dane dotyczące dokładnego wskazania, czy dane wejściowe są danymi dotyczącymi transakcji oraz czy dane wejściowe są zgodne z wymogami administratora;
 - (ii) zasady dotyczące korzystania ze swobody uznania w zakresie przekazywania danych wejściowych;
 - (iii) wymogi dotyczące walidacji danych wejściowych przed przekazaniem ich administratorowi;

▼B

- (iv) zasady dotyczące prowadzenia rejestrów;
- (v) wymogi dotyczące zgłaszania podejrzanych danych wejściowych;
- (vi) wymogi dotyczące zarządzania konfliktami interesów.

3. Administrator może opracować jeden kodeks postępowania dla każdej rodziny wskaźników referencyjnych, które opracowuje.

4. Jeżeli odpowiedni właściwy organ – wykonując uprawnienia, o których mowa w art. 41 – zidentyfikuje elementy kodeksu postępowania niezgodne z niniejszym rozporządzeniem, powiadamia o tym odpowiedniego administratora. Administrator dostosowuje kodeks postępowania w celu zapewnienia jego zgodności z niniejszym rozporządzeniem w terminie 30 dni od takiego powiadomienia.

5. W terminie 15 dni roboczych od daty rozpoczęcia stosowania decyzji o umieszczeniu kluczowego wskaźnika referencyjnego w wykazie, o którym mowa w art. 20 ust. 1, administrator tego kluczowego wskaźnika referencyjnego przedkłada odpowiedniemu właściwemu organowi kodeks postępowania. W terminie 30 dni odpowiedni właściwy organ sprawdza, czy treść kodeksu postępowania jest zgodna z niniejszym rozporządzeniem. Jeżeli odpowiedni właściwy organ zidentyfikuje elementy niezgodne z niniejszym rozporządzeniem, stosuje się ust. 4 niniejszego artykułu.

6. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych celem doprecyzowania elementów kodeksu postępowania, o których mowa w ust. 2, w odniesieniu do różnych rodzajów wskaźników referencyjnych, oraz w celu uwzględnienia rozwoju wskaźników referencyjnych i rynków finansowych.

ESMA uwzględnia różne właściwości wskaźników referencyjnych i podmiotów przekazujących dane, w szczególności pod względem różnic między przekazywanymi danymi wejściowymi i stosowanymi metodami, ryzyko manipulacji danymi wejściowymi i międzynarodową konwergencję praktyk nadzorczych odnoszących się do wskaźników referencyjnych.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 16

Wymogi w zakresie zarządzania i kontroli w odniesieniu do podmiotów nadzorowanych przekazujących dane

1. W odniesieniu do podmiotu nadzorowanego przekazującego dane mają zastosowanie następujące wymogi w zakresie zarządzania i kontroli:

- a) podmiot nadzorowany przekazujący dane zapewnia, aby na przekazywanie danych wejściowych nie miał wpływu żaden istniejący lub potencjalny konflikt interesów oraz aby, w przypadku konieczności skorzystania ze swobody uznania, ze swobody takiej korzystano w sposób niezależny i uczciwy w oparciu o istotne informacje zgodnie z kodeksem postępowania, o którym mowa w art. 15;
- b) podmiot nadzorowany przekazujący dane posiada ramy w zakresie kontroli zapewniające rzetelność, dokładność i wiarygodność danych wejściowych oraz przekazywanie danych wejściowych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i z kodeksem postępowania, o którym mowa w art. 15.

▼B

2. Podmiot nadzorowany przekazujący dane posiada skuteczne systemy i środki kontroli, zapewniające rzetelność i wiarygodność wszystkich danych wejściowych przekazywanych administratorowi, obejmujące:

- a) środki kontroli podmiotów, które mogą dostarczać dane wejściowe administratorowi, w tym, w stosownych przypadkach, proces zatwierdzania przez osobę fizyczną zajmującą stanowisko wyższego szczebla w stosunku do dostawcy danych;
- b) odpowiednie szkolenia dla dostawców danych, których zakres obejmuje co najmniej niniejsze rozporządzenie oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014;
- c) środki zarządzania konfliktami interesów, w tym, w stosownych przypadkach, rozdzielenia organizacyjnego pracowników, oraz rozważania dotyczące sposobów likwidacji zachęt skłaniających do manipulowania wskaźnikiem referencyjnym, wynikających z polityki wynagrodzeń;
- d) prowadzenie przez odpowiedni okres rejestrów dotyczących komunikowania się w odniesieniu do przekazywania danych wejściowych, wszelkich informacji wykorzystanych do umożliwienia podmiotowi przekazującemu dane ich każdorazowe przekazanie, wszelkich istniejących lub potencjalnych konfliktów interesów, w tym ekspozycji podmiotu przekazującego dane na instrumenty finansowe, które stosują wskaźnik referencyjny jako odniesienie;
- e) prowadzenie rejestrów audytów wewnętrznych i zewnętrznych.

3. W przypadku gdy dane wejściowe opierają się na ocenie eksperckiej, podmioty nadzorowane przekazujące dane ustanawiają, oprócz systemów i środków kontroli, o których mowa w ust. 2, zasady dotyczące dokonywania oceny lub korzystania ze swobody uznania oraz przechowują rejestry uzasadnień każdego przypadku dokonania oceny lub skorzystania ze swobody uznania. W stosownych przypadkach podmioty nadzorowane przekazujące dane biorą pod uwagę charakter wskaźnika referencyjnego i jego danych wejściowych.

4. Podmiot nadzorowany przekazujący dane w pełni współpracuje z administratorem i odpowiednim właściwym organem w zakresie audytów dotyczących opracowywania wskaźnika referencyjnego i nadzoru nad opracowywaniem wskaźnika referencyjnego oraz udostępnia informacje i rejestry prowadzone zgodnie z ust. 2 i 3.

5. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych celem dalszego doprecyzowania wymogów dotyczących zarządzania, systemów i środków kontroli oraz zasad określonych w ust. 1, 2 i 3.

ESMA uwzględnia różne właściwości wskaźników referencyjnych i podmiotów nadzorowanych przekazujących dane, w szczególności pod względem różnic między przekazywanymi danymi wejściowymi i stosowanymi metodami, ryzyko manipulacji danymi wejściowymi i charakter działalności prowadzonej przez podmioty nadzorowane przekazujące dane, oraz rozwój wskaźników referencyjnych i rynków finansowych w świetle międzynarodowej konwencji praktyk nadzorczych odnoszących się do wskaźników referencyjnych. Jednakże przygotowane przez ESMA projekty regulacyjnych standardów technicznych nie obejmują podmiotów nadzorowanych przekazujących dane na potrzeby pozaistotnych wskaźników referencyjnych i nie mają do nich zastosowania.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

▼B

6. ESMA może wydawać zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 wytyczne dla podmiotów nadzorowanych przekazujących dane na potrzeby pozaistotnych wskaźników referencyjnych w celu określenia elementów, o których mowa w ust. 5 niniejszego artykułu.

TYTUŁ III

WYMOGI DOTYCZĄCE RÓŻNYCH RODZAJÓW WSKAŹNIKÓW REFERENCYJNYCH

ROZDZIAŁ 1

Wskaźniki referencyjne danych regulowanych

Artykuł 17

Wskaźniki referencyjne danych regulowanych

1. Art. 11 ust. 1 lit. d) i e), art. 11 ust. 2 i 3, art. 14 ust. 1 i 2 oraz art. 15 i 16 nie stosuje się do opracowywania wskaźników referencyjnych danych regulowanych i przekazywania danych na ich potrzeby. Art. 8 ust. 1 lit. a) nie stosuje się do opracowywania wskaźników referencyjnych danych regulowanych w odniesieniu do danych wejściowych, które są przekazywane w całości i bezpośrednio zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 24.

2. Art. 24 i 25 lub art. 26 stosuje się odpowiednio do opracowywania wskaźników referencyjnych danych regulowanych i przekazywania danych na ich potrzeby, które są wykorzystywane pośrednio lub bezpośrednio w zestawie wskaźników referencyjnych stosowanych jako odniesienie dla instrumentów finansowych lub umów finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych, o całkowitej wartości wynoszącej maksymalnie 500 mld EUR szacowanej na podstawie wszystkich okresów zapadalności wskaźnika referencyjnego, w stosownych przypadkach.

ROZDZIAŁ 2

▼M3*Wskaźniki referencyjne stóp procentowych oraz walutowe wskaźniki referencyjne spot***▼B**

Artykuł 18

Wskaźniki referencyjne stóp procentowych

Do opracowywania wskaźników referencyjnych stóp procentowych i przekazywania danych na ich potrzeby, oprócz wymogów określonych w tytule II lub w ich miejsce, stosuje się wymogi szczególnie określone w załączniku I.

Art. 24, 25 i 26 nie stosuje się do opracowywania wskaźników referencyjnych stóp procentowych i przekazywania danych na ich potrzeby.

▼M3

Artykuł 18a

Walutowe wskaźniki referencyjne spot

1. Komisja może wyznaczyć walutowy wskaźnik referencyjny spot administrowany przez administratorów mających siedzibę lub miejsce zamieszkania poza Unią, jeżeli spełniono oba następujące kryteria:

▼ M3

- a) walutowy wskaźnik referencyjny spot zawiera odniesienie do kursu kasowego waluty państwa trzeciego, która nie podlega swobodnej wymianie; oraz
- b) walutowy wskaźnik referencyjny spot stosuje się w sposób częsty, systematyczny i regularny, aby zabezpieczyć się przed niekorzystnymi zmianami kursu walutowego.

2. Do dnia 31 grudnia 2022 r. Komisja przeprowadzi konsultacje publiczne w celu zidentyfikowania walutowych wskaźników referencyjnych spot, które spełniają kryteria określone w ust. 1.

3. Do dnia 15 czerwca 2023 r. Komisja przyjmie akt delegowany zgodnie z art. 49 w celu sporządzenia wykazu walutowych wskaźników referencyjnych spot, które spełniają kryteria określone w ust. 1 niniejszego artykułu. Komisja na bieżąco uaktualnia odpowiednio ten wykaz.

▼ B*ROZDZIAŁ 3****Towarowe wskaźniki referencyjne****Artykuł 19***Towarowe wskaźniki referencyjne**

1. Do opracowywania towarowych wskaźników referencyjnych i przekazywania danych na ich potrzeby stosuje się wymogi szczególne określone w załączniku II zamiast wymogów określonych w tytule II, z wyjątkiem art. 10, chyba że dany wskaźnik referencyjny jest wskaźnikiem referencyjnym danych regulowanych lub opiera się na danych pochodzących od podmiotów przekazujących dane, z których większość stanowią podmioty nadzorowane.

Art. 24, 25 i 26 nie stosuje się do opracowywania towarowych wskaźników referencyjnych i przekazywania danych na ich potrzeby.

2. Jeżeli towarowy wskaźnik referencyjny jest kluczowym wskaźnikiem referencyjnym, a składnikiem aktywów bazowych jest złoto, srebro lub platyna, zamiast załącznika II stosuje się wymogi zawarte w tytule II.

▼ M1*ROZDZIAŁ 3a****Unijne wskaźniki referencyjne transformacji klimatycznej oraz unijne wskaźniki referencyjne dostosowane do porozumienia paryskiego****Artykuł 19a***Unijne wskaźniki referencyjne transformacji klimatycznej oraz unijne wskaźniki referencyjne dostosowane do porozumienia paryskiego**

1. Do opracowywania unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej oraz unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego, a także przekazywania danych na ich potrzeby, stosuje się wymogi określone w załączniku III, w uzupełnieniu do wymogów tytułów II, III i IV.

▼ **M1**

2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 49 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez określenie norm minimalnych dotyczących unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej oraz unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego, w celu sprecyzowania:

- a) kryteriów doboru aktywów bazowych, obejmujących w stosownych przypadkach wszelkie kryteria wykluczenia aktywów;
- b) kryteriów i metody ważenia aktywów bazowych w ramach wskaźnika referencyjnego;
- c) oznaczenia trajektorii dekarbonizacji dla unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej.

3. Administratorzy wskaźników referencyjnych, którzy opracowują unijny wskaźnik referencyjny transformacji klimatycznej lub unijny wskaźnik referencyjny dostosowany do porozumienia paryskiego, zapewniają zgodność z niniejszym rozporządzeniem do dnia 30 kwietnia 2020 r.

*Artykuł 19b***Wymogi dotyczące unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej**

Administratorzy unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej dobierają, ważą lub wykluczają aktywa bazowe emitowane przez przedsiębiorstwa, które przestrzegają trajektorii dekarbonizacji do dnia 31 grudnia 2022 r., zgodnie z następującymi wymogami:

- (i) przedsiębiorstwa ujawniają mierzalne i określone w czasie cele w zakresie redukcji emisji dwutlenku węgla;
- (ii) przedsiębiorstwa ujawniają poziom redukcji emisji dwutlenku węgla, przy czym informacje te są ujawniane na poziomie poszczególnych operacyjnych jednostek zależnych;
- (iii) przedsiębiorstwa ujawniają roczne sprawozdania na temat postępów w realizacji tych celów;
- (iv) działania związane z aktywami bazowymi nie mogą w poważny sposób szkodzić realizacji innych celów z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego.

*Artykuł 19c***Wykluczenia odnoszące się do unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego**

1. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego zgodnie z art. 49 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez określenie, w odniesieniu do unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego, sektorów, które należy wykluczyć, ponieważ nie mają one mierzalnych i określonych w czasie celów w zakresie redukcji emisji dwutlenku węgla dostosowanych do celów porozumienia paryskiego. Komisja przyjmie ten akt delegowany do dnia 1 stycznia 2021 r., a następnie aktualizuje go co trzy lata.

2. Opracowując akt delegowany, o którym mowa w ust. 1, Komisja bierze pod uwagę prace grupy ekspertów technicznych ds. zrównoważonego finansowania.

▼ **M1***Artykuł 19d***Starania w celu opracowywania unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej**

Do dnia 1 stycznia 2022 r. administratorzy, którzy mają siedzibę w Unii, i którzy opracowują istotne wskaźniki referencyjne wyznaczone na podstawie wartości jednego lub większej liczby aktywów bazowych lub cen, podejmują starania w celu opracowywania jednego lub większej liczby unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej.

▼ **B***ROZDZIAŁ 4***Kluczowe wskaźniki referencyjne***Artykuł 20***Kluczowe wskaźniki referencyjne**

1. Komisja przyjmuje akty wykonawcze zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 50 ust. 2, aby sporządzić wykaz kluczowych wskaźników referencyjnych opracowywanych przez administratorów mających siedzibę lub miejsce zamieszkania w Unii, które są kluczowymi wskaźnikami referencyjnymi, i dokonywać co najmniej co dwa lata ich przeglądu, pod warunkiem że spełniony został jeden z następujących warunków:

- a) wskaźnik referencyjny jest wykorzystywany pośrednio lub bezpośrednio w zestawie wskaźników referencyjnych stosowanych jako odniesienie dla instrumentów finansowych lub umów finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych, o całkowitej wartości wynoszącej co najmniej 500 mld EUR szacowanej na podstawie wszystkich okresów zapadalności wskaźnika referencyjnego, w stosownych przypadkach;
- b) podstawą wskaźnika referencyjnego są dane pochodzące od podmiotów przekazujących dane, z których większość stanowią podmioty mające siedzibę lub miejsce zamieszkania w jednym państwie członkowskim oraz jest on uznany za kluczowy przez to państwo członkowskie zgodnie z procedurą określoną w ust. 2, 3, 4 i 5 niniejszego artykułu;
- c) wskaźnik referencyjny spełnia wszystkie następujące kryteria:
 - (i) wskaźnik referencyjny jest stosowany pośrednio lub bezpośrednio w zestawie wskaźników referencyjnych stosowanych jako odniesienie dla instrumentów finansowych lub umów finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych, o całkowitej wartości wynoszącej co najmniej 400 mld EUR szacowanej na podstawie wszystkich okresów zapadalności wskaźnika referencyjnego, w stosownych przypadkach, ale nie przekracza wartości określonej w lit. a);
 - (ii) wskaźnik referencyjny nie ma żadnych lub bardzo niewiele odpowiednich rynkowych zastępczych wskaźników referencyjnych;
 - (iii) w wypadku gdyby zaprzestano opracowywania wskaźnika referencyjnego lub gdyby był on opracowywany na podstawie danych wejściowych, które przestały być w pełni reprezentatywne dla danego rynku lub danych realiów gospodarczych lub na podstawie niewiarygodnych danych wejściowych, miałyby to znaczący i negatywny wpływ na integralność rynku, stabilność finansową, konsumentów, gospodarkę realną lub finansowanie gospodarstw domowych i przedsiębiorstw w jednym lub kilku państwach członkowskich.

▼B

Jeżeli dany wskaźnik referencyjny spełnia kryteria określone w lit. c) ppkt (ii) i (iii), ale nie spełnia kryterium określonego w lit. c) ppkt (i), właściwe organy zainteresowanego państwa członkowskiego wraz z właściwym organem państwa członkowskiego, w którym administrator ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, mogą uzgodnić, że taki wskaźnik referencyjny powinien zostać uznany za kluczowy na podstawie niniejszego akapitu. W każdym przypadku organ właściwy dla administratora zasięga opinii właściwych organów zainteresowanego państwa członkowskiego. W przypadku braku porozumienia między właściwymi organami organ właściwy dla administratora podejmuje decyzję, czy wskaźnik referencyjny powinien zostać uznany za kluczowy na podstawie niniejszego akapitu, uwzględniając przyczyny braku porozumienia. Właściwe organy lub, w przypadku braku porozumienia, organ właściwy dla administratora przekazują ocenę Komisji. Po otrzymaniu oceny Komisja przyjmuje akt wykonawczy zgodnie z niniejszym ustępem. Ponadto, w razie braku porozumienia, organ właściwy dla administratora przekazuje swą ocenę ESMA, która może opublikować opinię.

▼M2

1a. Jeżeli ESMA uzna, że wskaźnik referencyjny spełniający wszystkie kryteria określone w ust. 1 lit. c), przedkłada ona Komisji udokumentowany wniosek o uznanie tego wskaźnika za kluczowy.

Po otrzymaniu udokumentowanego wniosku Komisja przyjmuje akty wykonawcze zgodnie z ust. 1.

ESMA dokonuje przeglądu swej oceny kluczowego charakteru danego wskaźnika referencyjnego co najmniej co dwa lata i powiadamia Komisję o tej ocenie i przekazuje ją Komisji.

▼B

2. Jeżeli właściwy organ państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1 lit. b), uważa, że nadzorowany przez niego administrator opracowuje wskaźnik referencyjny, który powinien zostać uznany za kluczowy, powiadamia o tym ESMA i przekazuje ESMA udokumentowaną ocenę.

3. Na potrzeby ust. 2 właściwy organ ocenia, czy zaprzestanie opracowywania wskaźnika referencyjnego lub opracowywanie go na podstawie danych wejściowych lub panelu podmiotów przekazujących dane, które przestały być w pełni reprezentatywne dla danego rynku lub danych realiów gospodarczych, miałyby negatywny wpływ na integralność rynku, stabilność finansową, konsumentów, gospodarkę realną lub finansowanie gospodarstw domowych i przedsiębiorstw w tym państwie członkowskim. Właściwy organ bierze pod uwagę w swojej ocenie:

- a) wartość instrumentów finansowych i umów finansowych, które stosują wskaźnik referencyjny jako odniesienie oraz wartość funduszu inwestycyjnego stosującego wskaźnik referencyjny jako odniesienie do pomiaru swoich wyników w obrębie danego państwa członkowskiego oraz ich znaczenie w kontekście całkowitej wartości nierozliczonych instrumentów finansowych i umów finansowych w tym państwie członkowskim;
- b) wartość instrumentów finansowych i umów finansowych, które stosują wskaźnik referencyjny jako odniesienie oraz wartość funduszy inwestycyjnych stosujących wskaźnik referencyjny jako odniesienie do pomiaru swoich wyników w obrębie państwa członkowskiego, i ich znaczenie dla dochodu narodowego brutto tego państwa członkowskiego;

▼B

- c) każdą inną liczbę pozwalającą obiektywnie ocenić ewentualny wpływ zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego lub jego niewiarygodności na integralność rynku, stabilność finansową, konsumentów, gospodarkę realną lub finansowanie gospodarstw domowych i przedsiębiorstw w danym państwie członkowskim.

Właściwy organ dokonuje przeglądu swej oceny, na ile dany wskaźnik referencyjny jest kluczowy, co najmniej co dwa lata, i powiadamia o nowej ocenie ESMA i przekazuje ją ESMA.

4. W ciągu sześciu tygodni od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, ESMA wydaje opinię, w której rozstrzyga, czy ocena właściwego organu spełnia wymogi ust. 3, i przekazuje taką opinię Komisji wraz z oceną właściwego organu.

5. Komisja, po otrzymaniu opinii, o której mowa w ust. 4, przyjmuje akty wykonawcze zgodnie z ust. 1.

6. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 49 w celu:

- a) doprecyzowania sposobu szacowania wartości nominalnej instrumentów finansowych innych niż pochodne, wartości nominalnej instrumentów pochodnych i wartości aktywów netto funduszy inwestycyjnych, w tym w przypadku pośredniego odniesienia do wskaźnika referencyjnego w zestawie wskaźników referencyjnych, w celu ich porównania z progami, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu i w art. 24 ust. 1 lit. a);
- b) dokonania przeglądu metody wyliczania stosowanej do ustalania progów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w świetle rozwoju sytuacji na rynku, rozwoju cen i zmian regulacyjnych, a także przydatności klasyfikacji wskaźników referencyjnych, w przypadku gdy całkowita wartość instrumentów finansowych, umów finansowych lub funduszy inwestycyjnych stosujących wskaźniki referencyjne jako odniesienie jest bliska progów; przegląd ten odbywa się co najmniej co dwa lata od dnia 1 stycznia 2018 r.;
- c) doprecyzowania sposobu stosowania kryteriów, o których mowa w ust. 1 lit. c) ppkt (iii) niniejszego artykułu, uwzględniając wszelkie dane pozwalające na obiektywną ocenę ewentualnego wpływu zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego lub jego niewiarygodności na integralność rynku, stabilność finansową, konsumentów, gospodarkę realną lub finansowanie gospodarstw domowych i przedsiębiorstw w danym państwie członkowskim.

W stosownych przypadkach Komisja uwzględnia istotne zmiany rynkowe lub postęp technologiczny.

Artykuł 21

Obowiązkowe administrowanie kluczowym wskaźnikiem referencyjnym

1. Jeżeli administrator kluczowego wskaźnika referencyjnego zamierza zaprzestać opracowywania takiego wskaźnika referencyjnego, podejmuje następujące działania:

- a) natychmiast powiadamia właściwy dla niego organ; oraz

▼B

b) w ciągu czterech tygodni od takiego powiadomienia przedkłada ocenę tego, w jaki sposób:

- (i) wskaźnik referencyjny ma zostać powierzony nowemu administratorowi; lub
- (ii) zaprzestaje się opracowywania wskaźnika referencyjnego, uwzględniając procedurę ustanowioną w art. 28 ust. 1.

W okresie, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. b), administrator nie zaprzestaje opracowywania wskaźnika referencyjnego.

▼M2

2. Po otrzymaniu przeprowadzonej przez administratora oceny, o której mowa w ust. 1, właściwy organ:

- a) informuje ESMA oraz kolegium ustanowione na podstawie art. 46;
- b) w terminie czterech tygodni od otrzymania tej oceny przeprowadza własną ocenę trybu przeniesienia wskaźnika referencyjnego do nowego administratora lub zaprzestania jego opracowywania, z uwzględnieniem procedury ustanowionej zgodnie z art. 28 ust. 1.

Przez okres, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. b), administrator nie może zaprzestać opracowywania wskaźnika referencyjnego bez pisemnej zgody ESMA lub, w stosownych przypadkach, właściwego organu.

▼B

3. Po zakończeniu oceny, o której mowa w ust. 2 lit. b), właściwy organ jest uprawniony do zobowiązania administratora do kontynuowania publikacji wskaźnika referencyjnego do czasu, gdy:

- a) opracowywanie wskaźnika referencyjnego zostało powierzone nowemu administratorowi;
- b) można w sposób uporządkowany zaprzestać opracowywania wskaźnika referencyjnego; lub
- c) wskaźnik referencyjny przestanie być kluczowym wskaźnikiem referencyjnym.

Na potrzeby akapitu pierwszego okres, w którym właściwy organ może zobowiązać administratora do kontynuowania publikacji wskaźnika referencyjnego, nie przekracza 12 miesięcy.

▼M1

Przed upływem tego okresu właściwy organ dokonuje przeglądu swojej decyzji w sprawie zobowiązania administratora do kontynuowania publikacji wskaźnika referencyjnego. Właściwy organ może, w razie potrzeby, odpowiednio przedłużyć ten okres o okres nieprzekraczający 12 miesięcy. Maksymalny okres obowiązkowego administrowania nie może przekraczać pięciu lat.

▼B

4. Bez uszczerbku dla ust. 1, w razie gdy dochodzi do likwidacji administratora kluczowego wskaźnika referencyjnego na skutek postępowania upadłościowego, właściwy organ dokonuje oceny, czy i w jaki sposób kluczowy wskaźnik referencyjny może zostać powierzony nowemu administratorowi lub czy można w sposób uporządkowany zaprzestać jego opracowywania, uwzględniając procedurę określoną zgodnie z art. 28 ust. 1.

▼M2

5. ESMA opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia kryteriów stanowiących podstawę oceny, o której mowa w ust. 2 lit. b).

ESMA przedstawia Komisji ten projekt regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 października 2020 r.

Komisja jest uprawniona do uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez przyjęcie regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

▼B*Artykuł 22***Ograniczenie pozycji rynkowej administratorów kluczowych wskaźników referencyjnych**

Administrator, który opracowuje kluczowy wskaźnik referencyjny, podejmuje, bez uszczerbku dla stosowania unijnego prawa konkurencji, odpowiednie kroki, aby zapewnić udostępnianie licencji i informacji dotyczących wskaźników referencyjnych wszystkim użytkownikom na uczciwych, rozsądnych, przejrzystych i niedyskryminujących zasadach.

*Artykuł 23***Obowiązkowe przekazywanie danych na potrzeby kluczowego wskaźnika referencyjnego**

1. Niniejszy artykuł stosuje się do kluczowych wskaźników referencyjnych opartych na danych pochodzących od podmiotów przekazujących dane, z których większość stanowią podmioty nadzorowane.
2. Administrator jednego lub kilku kluczowych wskaźników referencyjnych przedstawia co dwa lata właściwemu organowi ocenę zdolności każdego opracowywanego przez niego kluczowego wskaźnika referencyjnego do pomiaru danego rynku lub danych realiów gospodarczych.

▼M2

3. Podmiot nadzorowany przekazujący dane na potrzeby kluczowego wskaźnika referencyjnego, który zamierza zaprzestać przekazywania danych wejściowych, bez zbędnej zwłoki informuje o tym administratora na piśmie. Administrator następnie informuje bez zbędnej zwłoki o tym fakcie swój właściwy organ.

Właściwy organ właściwy dla administratora kluczowego wskaźnika referencyjnego niezwłocznie informuje o tym fakcie właściwy organ właściwy dla wspomnianego podmiotu nadzorowanego przekazującego dane oraz, w stosownych przypadkach, ESMA. Administrator przedkłada swojemu właściwemu organowi ocenę skutków wpływających na zdolność tego kluczowego wskaźnika referencyjnego do pomiaru danego rynku lub danych realiów gospodarczych tak szybko jak to możliwe, ale nie później niż w terminie 14 dni od powiadomienia dokonanego przez podmiot nadzorowany przekazujący dane.

4. Po otrzymaniu oceny, o której mowa w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, właściwy organ właściwy dla administratora w stosownych przypadkach informuje bezzwłocznie ESMA lub kolegium ustanowione na podstawie art. 46 i przeprowadza na podstawie tej oceny swoją własną ocenę zdolności wskaźnika referencyjnego do pomiaru danego rynku lub danych realiów gospodarczych, uwzględniając obowiązującą u administratora procedurę zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego ustanowioną zgodnie z art. 28 ust. 1.

▼B

5. Od dnia, w którym organ właściwy dla administratora został powiadomiony o zamiarze podmiotu przekazującego dane zaprzestania przekazywania danych wejściowych i aż do dokonania oceny, o której mowa w ust. 4, organ ten jest uprawniony do zobowiązania podmiotów przekazujących dane, które dokonały powiadomienia zgodnie z ust. 3, do kontynuowania przekazywania danych wejściowych, w każdym razie przez nie dłużej niż cztery tygodnie, bez nakładania na podmioty nadzorowane obowiązku dokonywania transakcji lub zobowiązania się do dokonywania transakcji.

▼B

6. W przypadku gdy właściwy organ uzna, po upływie okresu określonego w ust. 5, na podstawie własnej oceny, o której mowa w ust. 4, że zagrożona jest reprezentatywność kluczowego wskaźnika referencyjnego, jest uprawniony do:

- a) zobowiązania podmiotów nadzorowanych, wybranych zgodnie z ust. 7 niniejszego artykułu, w tym podmiotów, które nie przekazują jeszcze danych na potrzeby danego kluczowego wskaźnika referencyjnego, do przekazywania administratorowi danych wejściowych zgodnie z metodą administratora, kodeksem postępowania, o którym mowa w art. 15, i innymi zasadami. Zobowiązanie takie obowiązuje przez odpowiedni okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od daty pierwotnej decyzji zobowiązującej do obowiązkowego przekazywania danych podjętej na podstawie ust. 5 lub, w przypadku takich podmiotów, które nie są jeszcze podmiotami przekazującymi dane, od daty przyjęcia na podstawie niniejszej litery decyzji zobowiązującej do obowiązkowego przekazywania danych;
- b) przedłużenia okresu obowiązkowego przekazywania danych o odpowiedni okres nieprzekraczający 12 miesięcy, po dokonaniu na podstawie ust. 9 przeglądu wszelkich środków przyjętych zgodnie z lit. a) niniejszego ustępu;
- c) określenia formy, w jakiej mają zostać przekazane dane wejściowe, i terminu ich przekazania, bez nakładania na podmioty nadzorowane obowiązku dokonywania transakcji lub zobowiązania się do dokonywania transakcji;
- d) zobowiązania administratora do zmiany metody, kodeksu postępowania, o którym mowa w art. 15, lub innych zasad dotyczących kluczowego wskaźnika referencyjnego.

▼M1

Maksymalny okres obowiązkowego przekazywania danych na podstawie akapitu pierwszego lit. a) i b) nie może przekraczać pięciu lat.

▼B

7. Na potrzeby ust. 6 organ właściwy dla administratora w ścisłej współpracy z organem właściwym dla podmiotów nadzorowanych wybiera podmioty nadzorowane, które są zobowiązane do przekazywania danych wejściowych, na podstawie wielkości faktycznego i potencjalnego udziału podmiotu nadzorowanego w rynku, którego pomiar jest celem danego wskaźnika referencyjnego.

8. Organ właściwy dla podmiotu nadzorowanego przekazującego dane, który został zobowiązany do przekazywania danych na potrzeby wskaźnika referencyjnego za pomocą środków przyjętych zgodnie z ust. 6 lit. a), b) lub c) współpracuje z organem właściwym dla administratora w egzekwowaniu tych środków.

9. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 6 akapit pierwszy lit. a), organ właściwy dla administratora dokonuje przeglądu środków przyjętych na podstawie ust. 6. Organ ten znosi przedmiotowy środek, jeżeli uważa, że:

- a) w przypadku zniesienia środka podmioty przekazujące dane prawdopodobnie będą kontynuować przekazywanie danych wejściowych przez okres co najmniej 1 roku, co stwierdza się na podstawie przy najmniej:
 - (i) pisemnego zobowiązania przedłożonego administratorowi i właściwemu organowi przez podmioty przekazujące dane dotyczącego kontynuowania przekazywania danych wejściowych na potrzeby kluczowego wskaźnika referencyjnego przez okres co najmniej jednego roku, jeżeli środek zostanie zniesiony;

▼B

- (ii) pisemnego sprawozdania przedłożonego właściwemu organowi przez administratora zawierającego dowody na uzasadnienie jego oceny, że po zniesieniu obowiązku przekazywania danych może zostać zapewniona ciągłość kluczowego wskaźnika referencyjnego;
- b) opracowywanie wskaźnika referencyjnego może być kontynuowane po zaprzestaniu przekazywania danych przez podmioty zobowiązane do obowiązkowego przekazywania danych wejściowych;
- c) istnieje zadowalający zastępczy wskaźnik referencyjny, a użytkownicy kluczowego wskaźnika referencyjnego mogą przejść na ten wskaźnik referencyjny ponosząc minimalne koszty, co stwierdza się co najmniej na podstawie pisemnego sprawozdania administratora opisującego szczegółowo sposób przejścia na zastępczy wskaźnik referencyjny oraz zdolność użytkowników do przejścia na ten wskaźnik referencyjny, oraz koszty, jakie w związku z tym poniosą; lub
- d) nie istnieją żadne odpowiednie alternatywne podmioty przekazujące dane, a zaprzestanie przekazywania danych przez odpowiednie podmioty nadzorowane osłabiłoby wskaźnik referencyjny na tyle, że konieczne byłoby zaprzestanie jego opracowywania.

▼M1

10. W przypadku decyzji o zaprzestaniu opracowywania kluczowego wskaźnika referencyjnego, każdy podmiot nadzorowany przekazujący dane na potrzeby tego wskaźnika referencyjnego nadal przekazuje dane wejściowe w ciągu okresu określonego przez właściwy organ, który nie może być dłuższy niż maksymalny okres pięciu lat przewidziany w ust. 6 akapit drugi.

▼B

11. Administrator informuje odpowiedni właściwy organ o naruszeniu wymogów określonych w ust. 6 przez podmioty przekazujące dane najszybciej jak można tego zasadnie oczekiwać.

12. W przypadku gdy wskaźnik referencyjny zostanie uznany za kluczowy zgodnie z procedurą określoną w art. 20 ust. 2, 3, 4 i 5, organ właściwy dla administratora jest uprawniony do zobowiązania do przekazywania danych wejściowych zgodnie z ust. 5 i ust. 6 lit. a), b) i c) niniejszego artykułu jedynie tych podmiotów nadzorowanych przekazujących dane, które mają siedzibę lub miejsce zamieszkania w jego państwie członkowskim.

▼M3*ROZDZIAŁ 4A**Ustawowe zastąpienie wskaźnika referencyjnego**Artykuł 23a***Zakres ustawowego zastąpienia wskaźnika referencyjnego**

Niniejszy rozdział ma zastosowanie do:

- a) wszystkich umów lub instrumentów finansowych zdefiniowanych w dyrektywie 2014/65/UE, które zawierają odniesienie do wskaźnika referencyjnego i które podlegają prawu jednego z państw członkowskich; oraz
- b) wszystkich umów, których strony mają siedzibę lub miejsce zamieszkania w Unii, zawierających odniesienie do wskaźnika referencyjnego i podlegających przepisom prawa państwa trzeciego, o ile prawo to nie przewiduje uporządkowanej likwidacji wskaźnika referencyjnego.

▼ **M3***Artykuł 23b***Zastąpienie wskaźnika referencyjnego na mocy prawa Unii**

1. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do:
 - a) wskaźników referencyjnych wyznaczonych jako kluczowe w akcie wykonawczym przyjętym zgodnie z art. 20 ust. 1 lit. a) lub c);
 - b) wskaźników referencyjnych opartych na przekazywaniu danych wejściowych, jeżeli zaprzestanie opracowywania tych wskaźników referencyjnych lub ich likwidacja zakłócałyby poważnie funkcjonowanie rynków finansowych w Unii; oraz
 - c) wskaźników referencyjnych państw trzecich, jeżeli zaprzestanie opracowywania tych wskaźników referencyjnych lub ich likwidacja zakłócałyby poważnie funkcjonowanie rynków finansowych w Unii lub stwarzałyby ryzyko systemowe dla systemu finansowego w Unii.
2. Komisja może wyznaczyć jeden lub większą liczbę zamienników wskaźnika referencyjnego, pod warunkiem wystąpienia któregośkolwiek z następujących zdarzeń:
 - a) organ właściwy dla administratora tego wskaźnika referencyjnego wydał publiczne oświadczenie lub opublikował informacje, w których wskazał, że ten wskaźnik referencyjny nie odzwierciedla już danego rynku lub realiów gospodarczych; w przypadku wskaźnika referencyjnego wyznaczonego jako kluczowy w drodze aktu wykonawczego przyjętego zgodnie z art. 20 ust. 1 lit. a) lub c), właściwy organ powinien dokonać takiego ogłoszenia wyłącznie w przypadku, gdy po wykonaniu uprawnień określonych w art. 23, wskaźnik referencyjny nadal nie odzwierciedla danego rynku lub realiów gospodarczych;
 - b) administrator tego wskaźnika referencyjnego lub osoba działająca w imieniu tego administratora wydał(a) publiczne oświadczenie lub opublikował(a) informacje, bądź wydano takie publiczne oświadczenie lub opublikowano takie informacje – w których wskazano, że administrator rozpocznie uporządkowaną likwidację tego wskaźnika referencyjnego lub że zaprzestanie opracowywania tego wskaźnika referencyjnego lub pewnych okresów jego zapadalności bądź pewnych walut dla których dany wskaźnik referencyjny jest obliczany na stałe lub na czas nieoznaczony, pod warunkiem że w chwili wydania oświadczenia lub publikacji informacji nie było żadnego następcy administratora, który miałby w dalszym ciągu opracowywać dany wskaźnik referencyjny;
 - c) organ właściwy dla administratora tego wskaźnika referencyjnego lub podmiot, który wykonuje względem takiego administratora uprawnienia syndyka lub organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, wydał publiczne oświadczenie lub opublikował informacje, w których wskazał, że ten administrator rozpocznie uporządkowaną likwidację wskaźnika referencyjnego lub zaprzestanie opracowywania tego wskaźnika referencyjnego lub pewnych okresów zapadalności bądź pewnych walut, dla których dany wskaźnik referencyjny jest obliczany, na stałe lub na czas nieoznaczony, pod warunkiem że w chwili wydania oświadczenia lub publikacji informacji nie było następcy administratora, który w dalszym ciągu opracowywałby ten wskaźnik referencyjny;

▼ **M3**

d) właściwy organ dla administratora tego wskaźnika referencyjnego wycofuje lub zawiesza zezwolenie zgodnie z art. 35 lub uznanie zgodnie z art. 32 ust. 8 lub żąda cofnięcia zatwierdzenia zgodnie z art. 33 ust. 6, pod warunkiem że w chwili wycofania lub zawieszenia lub cofnięcia zatwierdzenia nie było następcy administratora, który w dalszym ciągu opracowywałby dany wskaźnik referencyjny, a jego administrator rozpocznie uporządkowaną likwidację tego wskaźnika referencyjnego lub zaprzestanie opracowywania tego wskaźnika referencyjnego lub pewnych okresów zapadalności bądź pewnych walut, w których dany wskaźnik referencyjny jest obliczany, na stałe lub na czas nieoznaczony.

3. Do celów ust. 2 niniejszego artykułu zamiennik wskaźnika referencyjnego zastępuje wszystkie odniesienia do tego wskaźnika referencyjnego w umowach i instrumentach finansowych, o których mowa w art. 23a, w przypadku gdy te umowy i instrumenty finansowe nie zawierają:

- a) klauzuli awaryjnej; lub
- b) odpowiednich klauzul awaryjnych.

4. Do celów ust. 3 lit. b) klauzulę awaryjną uznaje się za nieodpowiednią w przypadku gdy:

- a) nie przewiduje ona trwałego zamiennika wskaźnika referencyjnego, którego opracowywania się zaprzestaje; lub
- b) jej stosowanie wymaga zgody osób trzecich, której nie uzyskano; lub
- c) przewiduje zamiennik wskaźnika referencyjnego, który nie odzwierciedla już danego rynku lub realiów gospodarczych, które wskaźnik referencyjny, którego opracowywania się zaprzestaje miał mierzyć lub znacząco odbiega od tego rynku i tych realiów gospodarczych, a jej stosowanie zagroziłoby stabilności finansowej.

5. Zamiennik wskaźnika referencyjnego uzgodniony jako umowny wskaźnik alternatywny nie odzwierciedla już danego rynku lub realiów gospodarczych, które wskaźnik referencyjny, którego opracowywania się zaprzestaje miał mierzyć, lub znacząco odbiega od tego rynku i tych realiów gospodarczych i może mieć niekorzystny wpływ na stabilność finansową, jeżeli:

- a) zostało to stwierdzone przez właściwe organy krajowe na podstawie horyzontalnej oceny konkretnego rodzaju postanowień umownych przeprowadzonej na uzasadniony wniosek co najmniej jednej zainteresowanej strony, i po konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami;
- b) po dokonaniu oceny zgodnie z lit. a) jedna ze stron umowy lub instrumentu finansowego zgłosiła sprzeciw wobec uzgodnionej umownie klauzuli awaryjnej co najmniej na trzy miesiące przed zaprzestaniem opracowywania wskaźnika referencyjnego; oraz
- c) po zgłoszeniu sprzeciwu zgodnie z lit. b) strony umowy lub instrumentu finansowego nie uzgodniły alternatywnego zamiennika wskaźnika referencyjnego co najmniej na jeden dzień roboczy przed zaprzestaniem opracowywania tego wskaźnika referencyjnego.

▼ M3

6. Do celów ust. 4 lit. c) właściwy organ krajowy bezzwłocznie informuje Komisję i ESMA o swej ocenie, o której mowa w ust. 5 lit. a). W sytuacji, gdy taka ocena mogłaby wpływać na podmioty w więcej niż jednym państwie członkowskim, właściwe organy takich państw członkowskich wspólnie dokonują oceny.

7. Państwa członkowskie wyznaczają właściwy organ uprawniony do dokonania oceny, o której mowa w ust. 5 lit. a). Państwa członkowskie informują Komisję i ESMA o wyznaczeniu właściwych organów do dnia 14 sierpnia 2021 r.

8. Komisja przyjmuje akty wykonawcze w celu wyznaczenia jednego lub kilku zamienników wskaźnika referencyjnego zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 50 ust. 2, pod warunkiem wystąpienia któregośkolwiek ze zdarzeń, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.

9. Akt wykonawczy, o którym mowa w ust. 8, zawiera następujące elementy:

- a) zamiennik lub zamienniki wskaźnika referencyjnego;
- b) korektę spreadu, w tym metodę ustalania takiej korekty spreadu, jaką należy zastosować do zamiennika wskaźnika referencyjnego, którego opracowywania się zaprzestaje w dniu zastąpienia dla poszczególnych okresów w celu uwzględnienia skutków zmiany lub przejścia z likwidowanego wskaźnika referencyjnego na jego zamiennik;
- c) odpowiednie istotne zmiany dostosowawcze związane z zastosowaniem lub korzystaniem z zamiennika wskaźnika referencyjnego i w uzasadniony sposób niezbędne do celów zastosowania lub korzystania z tego zamiennika wskaźnika referencyjnego; oraz
- d) datę rozpoczęcia stosowania danego zamiennika lub zamienników wskaźnika referencyjnego.

10. Przyjmując akt wykonawczy, o którym mowa w ust. 8, Komisja uwzględnia dostępne zalecenia dotyczące zamiennika wskaźnika referencyjnego, odpowiednich zmian dostosowawczych oraz korekty spreadu opracowane przez bank centralny właściwy dla obszaru walutowego, w którym dany wskaźnik referencyjny jest likwidowany, lub przez grupę roboczą ds. alternatywnych stóp referencyjnych działającą pod auspicjami organów publicznych lub przy banku centralnym. Przed przyjęciem aktu wykonawczego Komisja przeprowadza konsultacje publiczne i uwzględnia zalecenia innych odpowiednich zainteresowanych podmiotów, w tym organu właściwego dla danego administratora wskaźnika referencyjnego oraz ESMA.

11. Niezależnie od postanowień ust. 5 lit. c) niniejszego artykułu, zamiennik wskaźnika referencyjnego wyznaczony przez Komisję zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu nie ma zastosowania, jeżeli przed datą rozpoczęcia stosowania aktu wykonawczego, o którym mowa w ust. 8 niniejszego artykułu, lub po tej dacie, wszystkie strony umowy lub instrumentu finansowego, o których mowa w art. 23a, lub wymagana większość tych stron, uzgodniły zastosowanie innego zamiennika wskaźnika referencyjnego.

▼ **M3***Artykuł 23c***Zastąpienie wskaźnika referencyjnego na mocy prawa krajowego**

1. Krajowy właściwy organ państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę lub miejsce zamieszkania większość podmiotów przekazujących dane, może wyznaczyć jeden lub więcej zamienników wskaźnika referencyjnego, o którym mowa w art. 20 ust. 1 lit. b), pod warunkiem wystąpienia któregokolwiek z następujących zdarzeń:

- a) organ właściwy dla administratora tego wskaźnika referencyjnego wydał publiczne oświadczenie lub opublikował informacje, w których wskazał, że ten wskaźnik referencyjny nie odzwierciedla już danego rynku lub realiów gospodarczych; właściwy organ powinien dokonać takiego ogłoszenia wyłącznie w przypadku, gdy, po wykonaniu uprawnień określonych w art. 23, wskaźnik referencyjny nadal nie odzwierciedla danego rynku lub realiów gospodarczych;
- b) administrator tego wskaźnika referencyjnego lub osoba działająca w imieniu tego administratora wydał(a) publiczne oświadczenie lub opublikował(a) informacje – bądź wydano takie publiczne oświadczenie lub opublikowano takie informacje – w których wskazano że ten administrator rozpocznie uporządkowaną likwidację tego wskaźnika referencyjnego lub zaprzestanie opracowywania tego wskaźnika referencyjnego lub pewnych okresów jego zapadalności bądź pewnych walut, dla których dany wskaźnik referencyjny jest obliczany, na stałe lub na czas nieoznaczony, pod warunkiem że w chwili wydania oświadczenia lub publikacji informacji nie było żadnego następcy administratora, który miałby w dalszym ciągu opracowywać ten wskaźnik referencyjny;
- c) organ właściwy dla administratora tego wskaźnika referencyjnego lub podmiot, który wykonuje względem takiego administratora uprawnienia syndyka lub organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, wydał publiczne oświadczenie lub opublikował informacje, w których wskazał, że ten administrator rozpocznie uporządkowaną likwidację tego wskaźnika referencyjnego lub zaprzestanie opracowywania tego wskaźnika referencyjnego lub pewnych okresów zapadalności bądź pewnych walut, dla których dany wskaźnik referencyjny jest obliczany, na stałe lub na czas nieoznaczony, pod warunkiem że w chwili wydania oświadczenia lub publikacji informacji nie było żadnego następcy administratora, który miałby w dalszym ciągu opracowywać ten wskaźnik referencyjny; lub
- d) właściwy organ dla administratora tego wskaźnika referencyjnego wycofuje lub zawiesza zezwolenie zgodnie z art. 35, pod warunkiem że w chwili wycofania lub zawieszenia nie ma następcy administratora, który kontynuowałby opracowywanie takiego wskaźnika referencyjnego, a jego administrator rozpocznie uporządkowaną likwidację tego wskaźnika referencyjnego lub zaprzestanie opracowywania tego wskaźnika referencyjnego lub pewnych okresów zapadalności bądź pewnych walut, w których dany wskaźnik referencyjny jest obliczany, na stałe lub na czas nieoznaczony.

2. W przypadku gdy państwo członkowskie wyznaczy jeden lub więcej zamienników wskaźnika referencyjnego zgodnie z ust. 1, właściwy organ takiego państwa członkowskiego niezwłocznie powiadomi o tym Komisję i ESMA.

▼M3

3. Zamiennik wskaźnika referencyjnego zastępuje wszystkie odniesienia do wskaźnika referencyjnego w umowach i instrumentach finansowych, o których mowa w art. 23a, o ile spełniono oba poniższe warunki:

- a) te umowy lub instrumenty finansowe zawierają odniesienie do wskaźnika referencyjnego, którego opracowywania zaprzestano w dniu rozpoczęcia stosowania przepisów prawa krajowego wyznaczających zamiennik wskaźnika referencyjnego; oraz
- b) te umowy lub instrumenty finansowe nie zawierają żadnej klauzuli awaryjnej lub zawierają klauzulę awaryjną nie przewidującą trwałego zamiennika wskaźnika referencyjnego, którego opracowywania się zaprzestaje.

4. Zamiennik wskaźnika referencyjnego wyznaczony przez właściwy organ zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu nie ma zastosowania, jeżeli, przed dniem rozpoczęcia stosowania odpowiedniego przepisu prawa krajowego lub po tym dniu, wszystkie strony umowy lub instrumentu finansowego, o których mowa w art. 23a, lub ich wymagana większość, uzgodniły zastosowanie innego zamiennika wskaźnika referencyjnego.

▼B*ROZDZIAŁ 5**Istotne wskaźniki referencyjne**Artykuł 24***Istotne wskaźniki referencyjne**

1. Wskaźnik referencyjny, który nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych w art. 20 ust. 1, jest istotnym wskaźnikiem referencyjnym, jeżeli:

- a) jest wykorzystywany pośrednio lub bezpośrednio w zestawie wskaźników referencyjnych stosowanych jako odniesienie dla instrumentów finansowych lub umów finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych, o całkowitej uśrednionej wartości wynoszącej co najmniej 50 mld EUR szacowanej na podstawie wszystkich okresów zapadalności wskaźnika referencyjnego, w stosownych przypadkach, za okres sześciu miesięcy; lub
- b) nie ma on żadnych lub ma bardzo niewiele odpowiednich rynkowych zastępczych wskaźników referencyjnych i w wypadku gdyby zaprzestano opracowywania wskaźnika referencyjnego lub gdyby był on opracowywany na podstawie danych wejściowych, które przestały być w pełni reprezentatywne dla danego rynku lub danych realiów gospodarczych lub na podstawie niewiarygodnych danych wejściowych, miałyby to znaczący i negatywny wpływ na integralność rynku, stabilność finansową, konsumentów, gospodarkę realną lub finansowanie gospodarstw domowych lub przedsiębiorstw w jednym lub kilku państwach członkowskich.

2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 49 w celu dokonania przeglądu metody wyliczania stosowanej do ustalania progu, o którym mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, w świetle zmian rynkowych, rozwoju cen i zmian regulacyjnych, a także przydatności klasyfikacji wskaźników referencyjnych, w przypadku gdy całkowita wartość instrumentów finansowych, umów finansowych lub funduszy inwestycyjnych stosujących je jako odniesienie jest bliska tego progu. Taki przegląd odbywa się co najmniej co dwa lata od dnia 1 stycznia 2018 r.

3. Administrator natychmiast powiadamia właściwy organ, jeżeli jego istotny wskaźnik referencyjny spada poniżej progu wymienionego w ust. 1 lit. a).

▼B*Artykuł 25***Odstępstwa od wymogów szczególnych dotyczących istotnych wskaźników referencyjnych**

1. Administrator może postanowić, że nie będzie stosował do swoich istotnych wskaźników referencyjnych art. 4 ust. 2, art. 4 ust. 7 lit. c), d) i e), art. 11 ust. 3 lit. b) lub art. 15 ust. 2, jeżeli uważa, że stosowanie jednego lub więcej z tych przepisów byłoby nieproporcjonalne, uwzględniając charakter lub wpływ wskaźnika referencyjnego lub wielkość administratora.

2. W wypadku gdy administrator postanowi, że nie będzie stosował jednego lub więcej przepisów, o których mowa w ust. 1, natychmiast powiadamia o tym właściwy organ i dostarcza mu wszelkie istotne informacje potwierdzające dokonaną przez administratora ocenę sytuacji odnośnie do tego, że stosowanie jednego lub więcej z tych przepisów byłoby nieproporcjonalne, uwzględniając charakter lub wpływ wskaźników referencyjnych lub wielkość administratora.

3. Właściwy organ może postanowić, że administrator istotnego wskaźnika referencyjnego ma jednak stosować jeden lub więcej wymogów określonych w art. 4 ust. 2, art. 4 ust. 7 lit. c), d) i e), art. 11 ust. 3 lit. b) oraz art. 15 ust. 2, jeżeli uważa, że jest to stosowne, uwzględniając charakter lub wpływ wskaźników referencyjnych lub wielkość administratora. W swej ocenie właściwy organ, na podstawie informacji dostarczonych przez administratora, uwzględnia następujące kryteria:

- a) podatność wskaźnika referencyjnego na manipulację;
- b) charakter danych wejściowych;
- c) poziom konfliktów interesów;
- d) stopień swobody uznania administratora;
- e) wpływ wskaźnika referencyjnego na rynki;
- f) charakter, skalę i złożoność procesu opracowywania wskaźnika referencyjnego;
- g) znaczenie wskaźnika referencyjnego dla zapewniania stabilności finansowej;
- h) wartość instrumentów finansowych i umów finansowych lub funduszy inwestycyjnych, które stosują wskaźnik referencyjny jako odniesienie;
- i) wielkość, model organizacyjny lub strukturę administratora.

4. W ciągu 30 dni od otrzymania powiadomienia od administratora na podstawie ust. 2 właściwy organ powiadamia tego administratora o swej decyzji w sprawie stosowania dodatkowego wymogu zgodnie z ust. 3. Jeżeli powiadomienie właściwego organu następuje w trakcie postępowania w sprawie udzielania zezwolenia lub rejestracji, stosuje się terminy określone w art. 34.

▼B

5. Wykonując uprawnienia nadzorcze zgodnie z art. 41, właściwy organ dokonuje regularnego przeglądu aktualności jego oceny dokonanej zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu.

6. Jeżeli właściwy organ uzna, w oparciu o uzasadnione podstawy, że przedstawione zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu informacje są niekompletne lub że potrzebne są dodatkowe informacje, 30-dniowy termin, o którym mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, biegnie dopiero od dnia, w którym takie dodatkowe informacje zostaną dostarczone przez administratora, chyba że na podstawie ust. 4 niniejszego artykułu stosuje się terminy określone w art. 34.

7. Jeżeli administrator istotnego wskaźnika referencyjnego nie przestrzega jednego lub więcej wymogów określonych w art. 4 ust. 2, art. 4 ust. 7 lit. c), d) i e), art. 11 ust. 3 lit. b) oraz art. 15 ust. 2, publikuje on i zachowuje oświadczenie o zgodności, w którym wyraźnie podaje powody, dla których uznaje za stosowne nie przestrzegać tych przepisów.

8. ESMA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu sporządzenia wzoru oświadczenia o zgodności, o którym mowa w ust. 7.

ESMA przedstawia Komisji projekty wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

9. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych doprecyzowujących kryteria, o których mowa w ust. 3.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

ROZDZIAŁ 6

Pozaistotne wskaźniki referencyjne

Artykuł 26

Pozaistotne wskaźniki referencyjne

1. Administrator może postanowić, że nie będzie stosował art. 4 ust. 2, art. 4 ust. 7 lit. c), d) i e), art. 4 ust. 8, art. 5 ust. 2, art. 5 ust. 3, art. 5 ust. 4, art. 6 ust. 1, art. 6 ust. 3, art. 6 ust. 5, art. 7 ust. 2, art. 11 ust. 1 lit. b), art. 11 ust. 2 lit. b) i c), art. 11 ust. 3, art. 13 ust. 2, art. 14 ust. 2, art. 15 ust. 2, art. 16 ust. 2 i 3 do swoich nieistotnych wskaźników referencyjnych.

▼B

2. Administrator powiadamia natychmiast właściwy dla siebie organ, jeżeli jego pozaistotny wskaźnik referencyjny przekracza próg, o którym mowa w art. 24 ust. 1 lit. a). W takiej sytuacji w ciągu trzech miesięcy administrator powinien przestrzegać wymogów mających zastosowanie do istotnych wskaźników referencyjnych.

3. Jeżeli administrator pozaistotnego wskaźnika referencyjnego postanowi, że nie będzie stosował jednego lub więcej przepisów, o których mowa w ust. 1, publikuje on i zachowuje oświadczenie o zgodności, w którym wyraźnie podaje powody, dla których uznał za stosowne nie przestrzegać tych przepisów. Administrator przedkłada oświadczenie o zgodności właściwemu dla siebie organowi.

4. Odpowiedni właściwy organ dokonuje przeglądu oświadczenia o zgodności, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu. Właściwy organ może zobowiązać administratora do przedstawienia dodatkowych informacji dotyczących opracowywanych przez niego pozaistotnych wskaźników referencyjnych zgodnie z art. 41 oraz może zobowiązać do wprowadzenia zmian, które zapewnią zgodność z niniejszym rozporządzeniem.

5. ESMA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu sporządzenia wzoru oświadczenia o zgodności, o którym mowa w ust. 3.

ESMA przedstawia Komisji projekty wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

▼M2

6. ESMA opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia kryteriów, na których podstawie właściwe organy mogą żądać wprowadzenia w oświadczeniu o zgodności zmian, o których mowa w ust. 4.

ESMA przedstawia Komisji ten projekt regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 października 2020 r.

Komisja jest uprawniona do uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez przyjęcie regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

▼B

TYTUŁ IV

PRZEJRZYSTOŚĆ I OCHRONA KONSUMENTÓW*Artykuł 27***Oświadczenie dotyczące wskaźnika referencyjnego**

1. W ciągu dwóch tygodni od wpisania administratora do rejestru, o którym mowa w art. 36, administrator ten publikuje, w sposób zapewniający sprawiedliwy i łatwy dostęp, oświadczenie dotyczące wskaźnika referencyjnego w odniesieniu do każdego wskaźnika referencyjnego lub – w stosownych przypadkach – do rodziny wskaźników referencyjnych, które można stosować w Unii zgodnie z art. 29.

Jeżeli ten administrator rozpoczyna opracowywanie nowego wskaźnika referencyjnego lub rodziny wskaźników referencyjnych, które można stosować w Unii zgodnie z art. 29, publikuje w ciągu dwóch tygodni, w sposób zapewniający sprawiedliwy i łatwy dostęp, oświadczenie dotyczące wskaźnika referencyjnego w odniesieniu do każdego wskaźnika referencyjnego lub – w stosownych przypadkach – do rodziny wskaźników referencyjnych.

▼B

Administrator dokonuje przeglądu i, w stosownych przypadkach, uaktualnia oświadczenie dotyczące wskaźnika referencyjnego dla każdego wskaźnika referencyjnego lub rodziny wskaźników referencyjnych w przypadku zmiany w informacjach dostarczanych zgodnie z niniejszym artykułem, nie rzadziej niż co dwa lata.

Oświadczenie dotyczące wskaźnika referencyjnego:

- a) wyraźnie i jednoznacznie definiuje rynek lub realia gospodarcze, których pomiar jest celem wskaźnika referencyjnego, oraz okoliczności, w jakich pomiar ten może stać się niewiarygodny;
- b) określa specyfikacje techniczne, w których wyraźnie i jednoznacznie wskazuje elementy obliczenia wskaźnika referencyjnego, w przypadku których można korzystać ze swobody uznania, kryteria mające zastosowanie do korzystania ze swobody uznania i stanowiska osób mogących korzystać ze swobody uznania, oraz sposób późniejszej oceny każdego przypadku skorzystania ze swobody uznania;
- c) informuje, że istnieje możliwość wystąpienia czynników, w tym czynników zewnętrznych, na które administrator nie ma wpływu, wymagających dokonania zmian wskaźnika referencyjnego lub zaprzestania jego opracowywania; oraz
- d) informuje użytkowników, że zmiany wskaźnika referencyjnego lub zaprzestanie jego opracowywania mogą wpłynąć na umowy finansowe i instrumenty finansowe, w przypadku których stosowany jest jako odniesienie, lub na pomiar wyników funduszy inwestycyjnych.

2. Oświadczenie dotyczące wskaźnika referencyjnego zawiera co najmniej następujące elementy:

- a) definicje wszystkich kluczowych terminów dotyczących danego wskaźnika referencyjnego;
- b) uzasadnienie przyjęcia określonej metody dotyczącej wskaźnika referencyjnego, procedur dotyczących przeglądu oraz zatwierdzenia danej metody;
- c) kryteria i procedury zastosowane do wyznaczenia wskaźnika referencyjnego, w tym opis danych wejściowych, pierwszeństwo przyznawane różnym rodzajom danych wejściowych, minimalne dane niezbędne do wyznaczenia wskaźnika referencyjnego, zastosowanie jakichkolwiek modeli lub metod ekstrapolacji oraz wszelkich innych procedur służących zrównoważeniu części składowych indeksu wskaźnika referencyjnego;
- d) środki kontroli i zasady regulujące każdy przypadek dokonania oceny lub skorzystania ze swobody uznania przez administratora lub podmioty przekazujące dane, aby zapewnić spójność w dokonywaniu takiej oceny lub korzystaniu z takiej swobody uznania;
- e) procedury regulujące wyznaczanie wskaźnika referencyjnego w okresach występowania warunków skrajnych lub w okresach, w których źródła danych dotyczących transakcji mogą być niewystarczające, niedokładne lub niewiarygodne oraz ewentualne ograniczenia wskaźnika referencyjnego w takich okresach;
- f) procedury postępowania w przypadku błędów w danych wejściowych lub przy wyznaczaniu wskaźnika referencyjnego, w tym określenie, kiedy wymagane jest powtórne wyznaczenie wskaźnika referencyjnego; oraz
- g) identyfikacja potencjalnych ograniczeń wskaźnika referencyjnego, w tym jego funkcjonowania na niepiętych lub rozczłonkowanych rynkach oraz ewentualnej koncentracji danych wejściowych.

▼ **M1**

2a. Do dnia 30 kwietnia 2020 r. w odniesieniu do każdego wymogu, o którym mowa w ust. 2, oświadczenie dotyczące wskaźnika referencyjnego musi zawierać wyjaśnienie sposobu, w jaki odzwierciedlone zostały czynniki z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego w ramach każdego opracowanego i opublikowanego wskaźnika referencyjnego lub rodziny wskaźników referencyjnych. W przypadku tych wskaźników referencyjnych lub rodzin wskaźników referencyjnych, które nie realizują celów z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego, wystarczające jest, aby administratorzy wskaźników referencyjnych wyraźnie stwierdzili w oświadczeniu dotyczącym wskaźnika referencyjnego, że nie realizują takich celów.

W przypadku gdy unijny wskaźnik referencyjny transformacji klimatycznej lub unijny wskaźnik referencyjny dostosowany do porozumienia paryskiego jest dostępny w portfolio danego administratora wskaźników referencyjnych lub dany administrator wskaźników referencyjnych nie ma wskaźników referencyjnych, które realizują cele z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego lub które uwzględniają te cele, stwierdza się ten fakt w oświadczeniach dotyczących wszystkich wskaźników referencyjnych opracowywanych przez tego administratora. W odniesieniu do istotnych wskaźników akcyjnych i obligacyjnych, a także unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej oraz unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego, administratorzy wskaźników referencyjnych ujawniają w swoich oświadczeniach dotyczących wskaźnika referencyjnego szczegółowe informacje dotyczące tego, czy i w jakim zakresie zapewniony jest stopień ogólnego dostosowania do celu redukcji emisji dwutlenku węgla lub informacje dotyczące osiągnięcia celów porozumienia paryskiego, zgodnie z zasadami ujawniania informacji o produktach finansowych określonymi w art. 9 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 ⁽¹⁾.

Do dnia 31 grudnia 2021 r. administratorzy wskaźników referencyjnych, w odniesieniu do każdego ze wskaźników referencyjnych lub, w stosownych przypadkach, w odniesieniu do każdej z rodzin wskaźników referencyjnych, z wyjątkiem wskaźników referencyjnych stóp procentowych i walut, muszą przedstawiać w swoim oświadczeniu dotyczącym wskaźnika referencyjnego wyjaśnienie, w jaki sposób metoda ich opracowywania jest dostosowana do celu redukcji emisji dwutlenku węgla lub osiąga cele porozumienia paryskiego.

2b. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 49 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez doprecyzowanie informacji, które mają być zawarte w oświadczeniu dotyczącym wskaźnika referencyjnego, zgodnie z ust. 2a niniejszego artykułu, a także standardowego formatu, który ma być stosowany do odniesień do czynników z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego, aby umożliwić uczestnikom rynku podejmowanie świadomych decyzji oraz zapewnić techniczną wykonalność zapewnienia zgodności z tym ustępem.

▼ **B**

3. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu doprecyzowania treści oświadczenia dotyczącego wskaźnika referencyjnego i przypadków, w których wymagana jest aktualizacja oświadczenia.

ESMA rozróżnia pomiędzy różnymi rodzajami wskaźników referencyjnych i sektorów określonymi w niniejszym rozporządzeniu oraz uwzględnia zasadę proporcjonalności.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (Dz.U. L 317 z 9.12.2019, s. 1).

▼B*Artykuł 28***Zmiany i zaprzestanie opracowywania wskaźnika referencyjnego**

1. Administrator publikuje, wraz z oświadczeniem dotyczącym wskaźnika referencyjnego, o którym mowa w art. 27, procedurę dotyczącą działań podejmowanych przez administratora na wypadek zmian lub zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego, który może być stosowany w Unii zgodnie z art. 29 ust. 1. Procedura może być opracowana – w stosownych przypadkach – dla rodzin wskaźników referencyjnych, i jest aktualizowana oraz publikowana po wprowadzeniu każdej istotnej zmiany.

▼M3

2. Podmioty nadzorowane, inne niż administrator, o którym mowa w ust. 1, które stosują wskaźnik referencyjny, sporządzają na piśmie i zachowują rzetelne plany, określające działania, które podjęłyby na wypadek istotnej zmiany lub zaprzestania opracowywania danego wskaźnika referencyjnego. Jeżeli jest to możliwe i zasadne, plany takie wyznaczają jeden lub kilka alternatywnych wskaźników referencyjnych, do których można by się odnieść w celu zastąpienia wskaźników referencyjnych, których opracowywania zaprzestano, wskazując powody, dlaczego takie wskaźniki referencyjne mogłyby być odpowiednią alternatywą. Podmioty nadzorowane, na wniosek i bez zbędnej zwłoki, przekazują te plany i ich ewentualne aktualizacje odpowiedniemu właściwemu organowi oraz uwzględniają je w ich stosunkach umownych z klientami.

▼B

TYTUŁ V

STOSOWANIE WSKAŹNIKÓW REFERENCYJNYCH W UNII*Artykuł 29***Stosowanie wskaźnika referencyjnego**

1. Podmiot nadzorowany może stosować w Unii wskaźnik referencyjny lub zestaw wskaźników referencyjnych, jeżeli wskaźnik referencyjny opracowuje administrator mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w Unii i wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 36, lub wskaźnik referencyjny, który wpisano do rejestru, o którym mowa w art. 36.

▼M3

1a. Podmiot nadzorowany może również stosować zamiennik wskaźnika referencyjnego wyznaczony zgodnie z art. 23b lub 23c.

▼B

2. W przypadku gdy przedmiotem prospektu, który ma zostać opublikowany zgodnie z dyrektywą 2003/71/WE lub dyrektywą 2009/65/WE, są zbywalne papiery wartościowe lub inne produkty inwestycyjne, które stosują wskaźnik referencyjny jako odniesienie, emitent, oferent lub osoba ubiegająca się o zezwolenie na prowadzenie działalności handlowej na regulowanym rynku zapewniają, aby prospekt zawierał również jasną i widoczną informację o tym, czy wskaźnik referencyjny jest opracowywany przez administratora wpisanego do rejestru, o którym mowa w art. 36 niniejszego rozporządzenia.

*Artykuł 30***Równoważność**

1. W celu stosowania w Unii, zgodnie z art. 29 ust. 1, wskaźnika referencyjnego lub zestawu wskaźników referencyjnych opracowywanego przez administratora mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim, wskaźnik referencyjny oraz administrator muszą być wpisani do rejestru, o którym mowa w art. 36. Wpis do rejestru wymaga spełnienia następujących warunków:

▼ B

- a) Komisja przyjęła decyzję dotyczącą równoważności zgodnie z ust. 2 lub 3 niniejszego artykułu;
- b) administrator uzyskał zezwolenie lub został zarejestrowany w danym państwie trzecim, w którym podlega nadzorowi;
- c) administrator powiadomił ESMA, że wyraża zgodę na stosowanie jego istniejących lub potencjalnych wskaźników referencyjnych przez podmioty nadzorowane w Unii, przekazał ESMA wykaz wskaźników referencyjnych, na których stosowanie w Unii wyraził zgodę, oraz poinformował ESMA o właściwym organie odpowiedzialnym za nadzór nad nim w państwie trzecim; oraz
- d) funkcjonuje porozumienie o współpracy, o którym mowa w ust. 4 niniejszego artykułu.

2. Komisja może przyjąć decyzję wykonawczą stwierdzającą, że ramy prawne i praktyki nadzorcze państwa trzeciego zapewniają, aby:

- a) administratorzy, którzy uzyskali zezwolenie lub zostali zarejestrowani w tym państwie trzecim, spełniali wiążące wymogi równoważne wymogom na podstawie niniejszego rozporządzenia, uwzględniając w szczególności to, czy ramy prawne i praktyki nadzorcze państwa trzeciego zapewniają zgodność z zasadami IOSCO dotyczącymi finansowych wskaźników referencyjnych lub, w stosownych przypadkach, z zasadami IOSCO dotyczącymi agencji zgłaszających ceny ropy naftowej; oraz
- b) wiążące wymogi podlegały w sposób ciągły skutecznemu nadzorowi i egzekwowaniu w tym państwie trzecim.

▼ M2

Komisja może uzależnić stosowanie decyzji wykonawczej, o której mowa w akapicie pierwszym, od faktycznego spełniania w sposób ciągły przez to państwo trzecie określonych w tej decyzji wykonawczej wszelkich warunków mających na celu zapewnienie równoważnych standardów nadzorczych i regulacyjnych oraz od możliwości skutecznego wykonywania przez ESMA zadań z zakresu monitorowania, o których mowa w art. 33 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

▼ B

Taką decyzję wykonawczą przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 50 ust. 2.

▼ M2

2a. Komisja może przyjąć akt delegowany zgodnie z art. 49 w celu określenia warunków, o których mowa w ust. 2 akapit pierwszy lit. a) i b) niniejszego artykułu.

▼ B

3. Komisja może alternatywnie przyjąć decyzję wykonawczą stwierdzającą, że:

- a) wiążące wymogi w państwie trzecim w odniesieniu do poszczególnych administratorów lub poszczególnych wskaźników referencyjnych bądź rodzin wskaźników referencyjnych są równoważne wymogom wynikającym z niniejszego rozporządzenia, uwzględniając w szczególności to, czy ramy prawne i praktyki nadzorcze państwa trzeciego zapewniają zgodność z zasadami IOSCO dotyczącymi finansowych wskaźników referencyjnych lub, w stosownych przypadkach, z zasadami IOSCO dotyczącymi agencji zgłaszających ceny ropy naftowej; oraz

▼ B

- b) tacy poszczególni administratorzy lub poszczególne wskaźniki referencyjne lub rodziny wskaźników referencyjnych podlegają w sposób ciągły skutecznemu nadzorowi oraz egzekwowaniu w tym państwie trzecim.

▼ M2

Komisja może uzależnić stosowanie decyzji wykonawczej, o której mowa w akapicie pierwszym, od faktycznego spełniania w sposób ciągły przez to państwo trzecie określonych w tej decyzji wykonawczej wszelkich warunków mających na celu zapewnienie równoważnych standardów nadzorczych i regulacyjnych oraz od możliwości skutecznego wykonywania przez ESMA zadań z zakresu monitorowania, o których mowa w art. 33 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

▼ B

Taką decyzję wykonawczą przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 50 ust. 2.

▼ M2

- 3a. Komisja może przyjąć akt delegowany zgodnie z art. 49 w celu określenia warunków, o których mowa w ust. 3 akapit pierwszy lit. a) i b) niniejszego artykułu.

4. ESMA zawiera porozumienia o współpracy z właściwymi organami państw trzecich, których ramy prawne i praktyki nadzorcze uznano za równoważne zgodnie z ust. 2 lub 3 niniejszego artykułu. Przy zawieraniu tych porozumień ESMA bierze pod uwagę fakt, czy dane państwo trzecie znajduje się – zgodnie z aktem delegowanym przyjętym na podstawie art. 9 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849⁽¹⁾ – w wykazie jurysdykcji mających strategiczne braki w ich krajowych systemach przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, które to braki stwarzają znaczące zagrożenia dla systemu finansowego Unii. W porozumieniach tych określa się przynajmniej:

▼ B

- a) mechanizm wymiany informacji między ESMA a właściwymi organami danych państw trzecich, obejmujący dostęp do wszystkich istotnych informacji dotyczących administratorów, którzy uzyskali zezwolenie w tym państwie trzecim, jakich zażąda ESMA;
- b) mechanizm szybkiego powiadamiania ESMA w sytuacji, w której właściwy organ państwa trzeciego uznaje, że nadzorowany przez niego administrator, który uzyskał zezwolenie w tym państwie trzecim, narusza warunki swojego zezwolenia lub inne przepisy krajowe państwa trzeciego;
- c) procedury dotyczące koordynacji działań w zakresie nadzoru, w tym kontrole na miejscu.

5. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających minimalny zakres porozumienia o współpracy, o którym mowa w ust. 4, w celu umożliwienia właściwym organom i ESMA wykonywania całości uprawnień nadzorczych przysługujących im na podstawie niniejszego rozporządzenia.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).

▼B

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

*Artykuł 31***Cofnięcie rejestracji administratora mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim**

1. ESMA cofa rejestrację administratora mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim wykreślając tego administratora z rejestru, o którym mowa w art. 36, w przypadku gdy posiada uzasadnione powody, oparte na udokumentowanych dowodach, wskazujące, że administrator:

a) działa z wyraźną szkodą dla interesów użytkowników jego wskaźników referencyjnych lub prawidłowego funkcjonowania rynków; lub

b) dopuścił się poważnego naruszenia przepisów krajowych lub innych przepisów, które mają do niego zastosowanie w danym państwie trzecim, na podstawie których Komisja przyjęła decyzję wykonawczą zgodnie z art. 30 ust. 2 lub 3.

2. ESMA podejmuje decyzję na podstawie ust. 1 jedynie wówczas, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:

a) ESMA przekazała sprawę właściwemu organowi państwa trzeciego, który nie podjął odpowiednich środków niezbędnych do ochrony inwestorów i prawidłowego funkcjonowania rynków w Unii lub nie zdołał wykazać, że dany administrator przestrzega wymogów mających do niego zastosowanie w państwie trzecim;

b) ESMA powiadomiła właściwy organ państwa trzeciego o swoim zamiarze cofnięcia rejestracji danego administratora co najmniej na 30 dni przed jej cofnięciem.

3. ESMA niezwłocznie informuje pozostałe właściwe organy o każdym środku przyjętym zgodnie z ust. 1 i publikuje swoją decyzję na swojej stronie internetowej.

*Artykuł 32***Uznanie administratora mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim****▼M2**

1. Do czasu przyjęcia decyzji dotyczącej równoważności zgodnie z art. 30 ust. 2 i 3 wskaźnik referencyjny opracowywany przez administratora mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim może być stosowany przez podmioty nadzorowane w Unii, pod warunkiem że administrator zostanie uprzednio uznany przez ESMA zgodnie z niniejszym artykułem.

▼B

2. Administrator mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim zamierzający ubiegać się o uprzednie uznanie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, spełnia wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu z wyjątkiem art. 11 ust. 4, art. 16, 20, 21 i 23. Administrator może spełnić ten warunek, stosując, w stosownych przypadkach, zasady IOSCO dotyczące finansowych wskaźników referencyjnych lub zasady IOSCO dotyczące agencji zgłaszających ceny ropy naftowej, pod warunkiem że takie stosowanie jest równoważne ze spełnieniem wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu, z wyjątkiem art. 11 ust. 4, art. 16, 20, 21 i 23.

▼M2

W celu stwierdzenia, czy warunek, o którym mowa w akapicie pierwszym, jest spełniony, oraz w celu oceny zgodności z zasadami IOSCO dotyczącymi finansowych wskaźników referencyjnych lub, stosownie do przypadku, zasadami IOSCO dotyczącymi agencji zgłaszających ceny ESMA może uwzględnić ocenę przeprowadzoną przez niezależnego audytora zewnętrznego lub zaświadczenie wystawione przez właściwy organ właściwy dla administratora w państwie trzecim, w którym administrator ma siedzibę lub miejsce zamieszkania.

▼B

Jeżeli i w zakresie, w jakim administrator jest w stanie wykazać, że opracowywany przez niego wskaźnik referencyjny jest wskaźnikiem referencyjnym danych regulowanych lub towarowym wskaźnikiem referencyjnym, który nie opiera się na danych pochodzących od podmiotów przekazujących dane, z których większość stanowią podmioty nadzorowane, administrator nie jest zobowiązany do spełniania wymogów niemających zastosowania do opracowywania wskaźników referencyjnych danych regulowanych i towarowych wskaźników referencyjnych, jak określono odpowiednio w art. 17 i art. 19 ust. 1.

3. ►**M2** Administrator mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim ubiegający się o uprzednie uznanie, o którym mowa w ust. 1, musi posiadać przedstawiciela prawnego. Przedstawiciel prawny jest osobą fizyczną mającą miejsce zamieszkania w Unii lub osobą prawną mającą siedzibę w Unii, którą wspomniany administrator wyraźnie wyznaczył do podejmowania w jego imieniu czynności w związku z obowiązkami administratora wynikającymi z niniejszego rozporządzenia. Przedstawiciel prawny wykonuje, wraz z administratorem, zadania jednostki nadzorczej w stosunku do opracowywania wskaźników referencyjnych prowadzonego przez administratora na podstawie niniejszego rozporządzenia i w tym zakresie ponosi odpowiedzialność wobec ESMA. ◀

▼M2

5. Administrator mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim ubiegający się o uprzednie uznanie, o którym mowa w ust. 1, występuje z wnioskiem o uznanie do ESMA. Wnioskujący administrator przekazuje wszelkie informacje, których ESMA potrzebuje, aby upewnić się, że administrator na dzień uznania ustanowił wszelkie rozwiązania niezbędne do spełnienia wymogów, o których mowa w ust. 2, a także przekazuje wykaz swoich obecnych lub przyszłych wskaźników referencyjnych, które są przewidziane do stosowania w Unii, oraz wskazuje, w stosownych przypadkach, właściwy organ w państwie trzecim odpowiedzialny za nadzór nad nim.

W terminie 90 dni roboczych od otrzymania wniosku, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, ESMA sprawdza, czy spełnione zostały warunki określone w ust. 2 i 3.

Jeżeli ESMA uzna, że warunki określone w ust. 2 i 3 nie zostały spełnione, odrzuca wniosek o uznanie i podaje powody jego odrzucenia. Ponadto uznanie następuje, o ile spełnione zostały następujące dodatkowe warunki:

▼ M2

- a) w przypadku gdy administrator mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim podlega nadzorowi, zawarto odpowiednie porozumienie o współpracy pomiędzy ESMA a właściwym organem państwa trzeciego, w którym administrator ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, zgodnie z regulacyjnymi standardami technicznymi przyjętymi na podstawie art. 30 ust. 5, w celu zapewnienia sprawnej wymiany informacji umożliwiającej właściwemu organowi tego państwa trzeciego wykonywanie swoich obowiązków zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- b) przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne państwa trzeciego, w którym administrator ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, ani, w stosownych przypadkach, ograniczenia uprawnień nadzorczych i uprawnień w zakresie prowadzenia postępowań wyjaśniających właściwego organu tego państwa trzeciego nie uniemożliwiają skutecznego sprawowania nadzoru przez ESMA zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

8. ESMA zawiesza lub, w stosownych przypadkach, cofa uznanie przyznane zgodnie z ust. 5, jeżeli ma uzasadnione powody, oparte na udokumentowanych dowodach, aby uznać, że administrator:

- a) działa z wyraźną szkodą dla interesów użytkowników jego wskaźników referencyjnych lub prawidłowego funkcjonowania rynków;
- b) poważnie naruszył odpowiednie wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu;
- c) złożył fałszywe oświadczenia lub wykorzystał wszelkie inne niezgodne z prawem środki w celu uzyskania uznania.

▼ B

9. ESMA może opracować projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia formy i treści wniosku, o którym mowa w ust. 5, oraz w szczególności przedstawienia informacji wymaganych w ust. 6.

W przypadku opracowania takich projektów regulacyjnych standardów technicznych ESMA przedstawia je Komisji.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

*Artykuł 33***Zatwierdzanie wskaźników referencyjnych opracowywanych w państwie trzecim**

1. Administrator mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w Unii i posiadający zezwolenie lub zarejestrowany zgodnie z art. 34 lub każdy inny podmiot nadzorowany mający siedzibę w Unii z jasno i precyzyjnie określoną rolą w ramach dotyczących kontroli lub odpowiedzialności administratora z państwa trzeciego, który jest w stanie skutecznie monitorować opracowywanie wskaźnika referencyjnego, może zwrócić się do odpowiedniego właściwego organu z wnioskiem o zatwierdzenie wskaźnika referencyjnego lub rodziny wskaźników referencyjnych opracowywanych w państwie trzecim w celu ich stosowania w Unii, pod warunkiem że spełnione są wszystkie następujące warunki:

▼B

- a) zatwierdzający administrator lub inny podmiot nadzorowany sprawdził i może w każdej chwili wykazać przed odpowiednim właściwym organem, że opracowywanie wskaźnika referencyjnego lub rodziny wskaźników referencyjnych, które mają zostać zatwierdzone, spełnia – w obowiązkowy lub dobrowolny sposób – wymogi co najmniej tak samo rygorystyczne jak wymogi niniejszego rozporządzenia;
- b) zatwierdzający administrator lub inny podmiot nadzorowany posiada wiedzę fachową niezbędną do skutecznego monitorowania czynności związanych z opracowywaniem wskaźnika referencyjnego w państwie trzecim oraz do zarządzania związanym z nim ryzykiem;
- c) istnieje obiektywny powód opracowywania wskaźnika referencyjnego lub rodziny wskaźników referencyjnych w państwie trzecim i zatwierdzenia tego wskaźnika referencyjnego lub tej rodziny wskaźników referencyjnych w celu ich stosowania w Unii.

Na potrzeby lit. a) przy ocenie, czy opracowywanie wskaźnika referencyjnego lub rodziny wskaźników referencyjnych, które mają zostać zatwierdzone, spełnia wymogi, które są co najmniej tak samo rygorystyczne jak wymogi niniejszego rozporządzenia, właściwy organ może wziąć pod uwagę, czy zgodność opracowywania wskaźnika referencyjnego lub rodziny wskaźników referencyjnych odpowiednio z zasadami IOSCO dotyczącymi finansowych wskaźników referencyjnych lub zasadami IOSCO dotyczącymi agencji zgłaszających ceny ropy naftowej byłaby równoważna zgodności z wymogami niniejszego rozporządzenia.

2. Administrator lub podmiot nadzorowany, występujący z wnioskiem o zatwierdzenie, o którym mowa w ust. 1, przekazuje wszelkie informacje niezbędne do stwierdzenia przez właściwy organ spełnienia, w momencie składania wniosku, wszystkich warunków, o których mowa w ust. 1.

3. W ciągu 90 dni roboczych od otrzymania wniosku o zatwierdzenie, o którym mowa w ust. 1, odpowiedni właściwy organ rozpatruje ten wniosek i wydaje decyzję o zatwierdzeniu lub odmowie zatwierdzenia. Właściwy organ powiadamia ESMA o zatwierdzonym wskaźniku referencyjnym lub zatwierdzonej rodzinie wskaźników referencyjnych.

4. Zatwierdzony wskaźnik referencyjny lub zatwierdzoną rodzinę wskaźników referencyjnych uznaje się za wskaźnik referencyjny lub rodzinę wskaźników referencyjnych opracowywanych przez zatwierdzającego administratora lub inny podmiot nadzorowany. Zatwierdzający administrator lub inny podmiot nadzorowany nie może wykorzystywać zatwierdzenia w celu uchylecia się od wymogów niniejszego rozporządzenia.

5. Administrator lub inny podmiot nadzorowany, który zatwierdził wskaźnik referencyjny lub rodzinę wskaźników referencyjnych opracowywanych w państwie trzecim, pozostaje w pełni odpowiedzialny za taki wskaźnik referencyjny lub rodzinę wskaźników referencyjnych i za wypełnianie obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia.

6. Jeżeli organ właściwy dla zatwierdzającego administratora lub innego podmiotu nadzorowanego posiada uzasadnione powody, aby uznać, że warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu nie są już spełniane, organ ten jest uprawniony do zażądania od zatwierdzającego administratora lub innego podmiotu nadzorowanego cofnięcia zatwierdzenia i poinformowania o tym fakcie ESMA. W przypadku cofnięcia zatwierdzenia stosuje się art. 28.

▼B

7. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 49 dotyczących środków służących określeniu warunków, zgodnie z którymi odpowiednie właściwe organy mogą ocenić, czy istnieje obiektywny powód opracowywania wskaźnika referencyjnego lub rodziny wskaźników referencyjnych w państwie trzecim i ich zatwierdzenia w celu ich stosowania w Unii. Komisja uwzględnia takie elementy jak specyfika danego rynku lub danych realiów gospodarczych, których pomiar jest celem wskaźnika referencyjnego, potrzeba powiązania opracowywania wskaźnika referencyjnego z takim rynkiem lub realiami gospodarczymi, potrzeba powiązania opracowywania wskaźnika referencyjnego z podmiotami przekazującymi dane, rzeczywista dostępność danych wejściowych z powodu różnych stref czasowych oraz szczególne umiejętności wymagane przy opracowywaniu wskaźników referencyjnych.

TYTUŁ VI

UDZIELANIE ZEZWOLEŃ, REJESTRACJA I NADZOROWANIE ADMINISTRATORÓW*ROZDZIAŁ 1**Udzielanie zezwoleń i rejestracja**Artykuł 34***Udzielenie zezwolenia administratorowi i jego rejestracja**

1. Osoba fizyczna lub prawna mająca siedzibę lub miejsce zamieszkania w Unii, która zamierza działać jako administrator, składa wniosek do właściwego organu, wyznaczonego na podstawie art. 40, w państwie członkowskim, w którym osoba ta ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, w celu uzyskania:

- a) zezwolenia, jeżeli opracowuje lub zamierza opracowywać indeksy, które są stosowane lub przeznaczone do stosowania jako wskaźniki referencyjne w rozumieniu niniejszego rozporządzenia;
- b) rejestracji, jeżeli jest podmiotem nadzorowanym, innym niż administrator, który opracowuje lub zamierza opracowywać indeksy, które są stosowane lub przeznaczone do stosowania jako wskaźniki referencyjne w rozumieniu niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem że działalność polegającej na opracowywaniu wskaźników referencyjnych nie uniemożliwiają przepisy sektorowe mające zastosowanie do podmiotu nadzorowanego i że żaden z opracowywanych indeksów nie mógłby zostać uznany za kluczowy wskaźnik referencyjny; lub
- c) rejestracji, jeżeli opracowuje lub zamierza opracowywać tylko indeksy, które mogłyby zostać uznane za pozaistotne wskaźniki referencyjne.

▼M2

1a. Jeżeli wskaźnik lub wskaźniki opracowywane przez osobę, o której mowa w ust. 1, kwalifikowałyby się jako kluczowe wskaźniki referencyjne, o których mowa w art. 20 ust. 1 lit. a) i c), wniosek kieruje się do ESMA.

▼B

2. Administrator, który uzyskał zezwolenie lub został zarejestrowany, zawsze przestrzega warunków określonych w niniejszym rozporządzeniu i powiadamia właściwy organ o wszelkich istotnych zmianach w tym zakresie.

▼B

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się w terminie 30 dni roboczych od zawarcia przez podmiot nadzorowany umowy o stosowaniu indeksu opracowywanego przez wnioskodawcę jako odniesienie dla instrumentu finansowego lub umowy finansowej lub do pomiaru wyników funduszu inwestycyjnego.

4. Wnioskodawca przekazuje wszelkie informacje niezbędne do stwierdzenia przez właściwy organ, że wnioskodawca podjął, na dzień udzielenia zezwolenia lub rejestracji, wszelkie działania niezbędne do spełnienia wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu.

5. W terminie 15 dni roboczych od otrzymania wniosku odpowiedni właściwy organ sprawdza kompletność wniosku i informuje o tym odpowiednio wnioskodawcę. Jeżeli wniosek jest niekompletny, wnioskodawca przedkłada dodatkowe informacje wymagane przez odpowiedni właściwy organ. Termin określony w niniejszym ustępie biegnie od dnia przekazania przez wnioskującego administratora takich dodatkowych informacji.

6. Odpowiedni właściwy organ:

- a) rozpatruje wniosek o zezwolenie i wydaje decyzję o udzieleniu lub odmowie udzielenia wnioskodawcy zezwolenia w terminie czterech miesięcy od otrzymania kompletnego wniosku;
- b) rozpatruje wniosek o rejestrację i wydaje decyzję o rejestracji lub odmowie rejestracji wnioskodawcy w terminie 45 dni roboczych od otrzymania kompletnego wniosku.

W terminie pięciu dni roboczych od wydania decyzji, o której mowa w akapicie pierwszym, właściwy organ powiadamia o niej wnioskodawcę. Jeżeli właściwy organ odmawia wnioskodawcy udzielenia zezwolenia lub rejestracji, przedstawia uzasadnienie swojej decyzji.

7. Właściwy organ powiadamia ESMA o wszelkich decyzjach o udzieleniu wnioskodawcy zezwolenia lub o jego rejestracji w terminie pięciu dni roboczych od daty wydania takiej decyzji.

8. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu doprecyzowania informacji, jakie należy przedstawić we wniosku o udzielenie zezwolenia oraz we wniosku o rejestrację, uwzględniając fakt, że udzielanie zezwoleń i rejestracja to odrębne procesy, przy czym udzielenie zezwolenia wymaga rozszerzonej oceny wniosku administratora, a także uwzględniając zasadę proporcjonalności, rodzaj podmiotów nadzorowanych wnioskujących o rejestrację na podstawie ust. 1 lit. b) oraz koszty, jakie mają ponieść wnioskodawcy i właściwe organy.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

*Artykuł 35***Cofnięcie lub zawieszenie zezwolenia lub rejestracji**

1. Właściwy organ może cofnąć lub zawiesić zezwolenie udzielone administratorowi lub rejestrację administratora, w przypadku gdy administrator:

▼B

- a) wyraźnie zrzeka się zezwolenia lub rejestracji lub nie opracował żadnych wskaźników referencyjnych w ciągu poprzednich dwunastu miesięcy;
- b) uzyskał zezwolenie lub został zarejestrowany, lub zatwierdził wskaźnik referencyjny, dopuszczając się poświadczenia nieprawdy lub w inny niezgodny z prawem sposób;
- c) przestał spełniać warunki, na podstawie których uzyskał zezwolenie lub został zarejestrowany; lub
- d) poważnie lub wielokrotnie naruszył przepisy niniejszego rozporządzenia.

2. Właściwy organ powiadamia ESMA o swojej decyzji w ciągu pięciu dni roboczych od dnia wydania tej decyzji.

ESMA aktualizuje niezwłocznie rejestr określony w art. 36.

3. Po wydaniu decyzji o zawieszeniu zezwolenia udzielonego administratorowi lub rejestracji administratora, jeżeli zaprzestanie opracowywania danego wskaźnika referencyjnego skutkowałoby wystąpieniem siły wyższej, pozbawieniem skuteczności lub innym naruszeniem warunków umowy finansowej lub instrumentu finansowego lub zasad funduszu inwestycyjnego, które stosują ten wskaźnik referencyjny jako odniesienie, jak określono w akcie delegowanym przyjętym na podstawie art. 51 ust. 6, odpowiedni właściwy organ państwa członkowskiego, w którym administrator ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, może zezwolić na opracowywanie danego wskaźnika referencyjnego do czasu cofnięcia decyzji o zawieszeniu. W tym okresie stosowanie takiego wskaźnika referencyjnego przez podmioty nadzorowane jest dozwolone tylko do umów finansowych, instrumentów finansowych i funduszy inwestycyjnych, które już stosują taki wskaźnik referencyjny jako odniesienie.

4. Po wydaniu decyzji o cofnięciu zezwolenia udzielonego administratorowi lub rejestracji administratora stosuje się art. 28 ust. 2.

Artykuł 36

Rejestr administratorów i wskaźników referencyjnych

1. ESMA tworzy i prowadzi rejestr publiczny zawierający następujące informacje:

- a) tożsamość administratorów posiadających zezwolenie lub zarejestrowanych zgodnie z art. 34 oraz właściwe organy odpowiedzialne za nadzór nad nimi;
- b) tożsamość administratorów spełniających warunki określone w art. 30 ust. 1, wykaz wskaźników referencyjnych, o których mowa w art. 30 ust. 1 lit. c), oraz właściwe organy w państwie trzecim odpowiedzialne za nadzór nad nimi;
- c) tożsamość administratorów, którzy zostali uznani zgodnie z art. 32, wykaz wskaźników referencyjnych, o których mowa w art. 32 ust. 7, oraz, w stosownych przypadkach, właściwe organy w państwie trzecim odpowiedzialne za nadzór nad nimi;

▼B

d) wskaźniki referencyjne, zatwierdzone zgodnie z procedurą określoną w art. 33, tożsamość ich administratorów oraz tożsamość zatwierdzających administratorów lub zatwierdzających podmiotów nadzorowanych.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, jest publicznie dostępny na stronie internetowej ESMA i w razie potrzeby jest niezwłocznie aktualizowany.

*ROZDZIAŁ 2****Współpraca w zakresie nadzoru****Artykuł 37***Przekazywanie zadań między właściwymi organami**

1. Zgodnie z art. 28 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 właściwy organ może przekazać swoje zadania wynikające z niniejszego rozporządzenia właściwemu organowi innego państwa członkowskiego za jego uprzednią zgodą.

Właściwe organy powiadamiają ESMA o proponowanym przekazaniu na 60 dni przed wejściem w życie takiego przekazania.

2. Właściwy organ może przekazać ESMA niektóre ze swoich zadań wynikających z niniejszego rozporządzenia pod warunkiem zawarcia porozumienia z ESMA.

3. ESMA powiadamia państwa członkowskie o proponowanym przekazaniu w ciągu siedmiu dni. ESMA publikuje szczegóły dotyczące każdego uzgodnionego przekazania w ciągu pięciu dni roboczych od powiadomienia.

*Artykuł 38***Ujawnianie informacji z innego państwa członkowskiego**

Właściwy organ może ujawnić informacje otrzymane od innego właściwego organu jedynie w przypadku, gdy:

- a) otrzymał pisemną zgodę tego właściwego organu, a informacje ujawniane są wyłącznie do celów, na które ten właściwy organ wyraził zgodę; lub
- b) takie ujawnienie jest niezbędne w celu prowadzenia postępowania sądowego.

*Artykuł 39***Współpraca przy kontrolach i postępowaniach wyjaśniających na miejscu**

1. Właściwy organ może zwrócić się do innego właściwego organu o pomoc w zakresie przeprowadzenia kontroli lub postępowania wyjaśniającego na miejscu. Właściwy organ, który otrzymał taki wniosek, współpracuje w możliwym i stosownym zakresie.

2. Właściwy organ występujący z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, informuje o tym fakcie ESMA. W przypadku postępowania wyjaśniającego lub kontroli o zasięgu transgranicznym właściwy organ może zwrócić się do ESMA o koordynację przeprowadzenia kontroli lub postępowania wyjaśniającego na miejscu.

▼ B

3. Jeżeli właściwy organ otrzyma od innego właściwego organu wniosek o przeprowadzenie kontroli lub postępowania wyjaśniającego na miejscu, może on:

- a) przeprowadzić kontrolę lub postępowanie wyjaśniające na miejscu samodzielnie;
- b) zezwolić na udział właściwego organu, który wystąpił z wnioskiem, w kontroli lub postępowaniu wyjaśniającym na miejscu;
- c) wyznaczyć audytorów lub ekspertów do wspierania lub przeprowadzenia kontroli lub postępowania wyjaśniającego na miejscu.

*ROZDZIAŁ 3****Rola właściwych organów*****▼ M2***Artykuł 40***Właściwe organy**

1. Do celów niniejszego rozporządzenia ESMA jest właściwym organem właściwym dla:

- a) administratorów kluczowych wskaźników referencyjnych, o których mowa w art. 20 ust. 1 lit. a) i c);
- b) administratorów wskaźników referencyjnych, o których mowa w art. 32.

2. Każde państwo członkowskie wyznacza odpowiedni właściwy organ odpowiedzialny za wykonywanie obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia i informuje o tym fakcie Komisję i ESMA.

3. Państwo członkowskie, które wyznacza więcej niż jeden właściwy organ zgodnie z ust. 2, jednoznacznie określa role tych poszczególnych właściwych organów oraz wyznacza jeden organ odpowiedzialny za koordynację współpracy i wymiany informacji z Komisją, ESMA i właściwymi organami z innych państw członkowskich.

4. ESMA publikuje na swojej stronie internetowej wykaz właściwych organów wyznaczonych zgodnie z ust. 2–3.

▼ B*Artykuł 41***Uprawnienia właściwych organów****▼ M2**

1. W celu wypełniania swoich zadań wynikających z niniejszego rozporządzenia właściwe organy, o których mowa w art. 40 ust. 2, posiadają, zgodnie z prawem krajowym, co najmniej następujące uprawnienia nadzorcze oraz uprawnienia w zakresie prowadzenia postępowań wyjaśniających:

▼ B

- a) mają dostęp do wszelkich dokumentów i innych danych w dowolnej formie, a także są uprawnione do otrzymywania lub sporządzania kopii;
- b) mogą wymagać lub żądać informacji od dowolnej osoby uczestniczącej w opracowywaniu wskaźnika referencyjnego oraz przekazywaniu danych na jego potrzeby, w tym od dowolnego usługodawcy, któremu zadania, usługi lub czynności związane z opracowywaniem wskaźnika referencyjnego zostały zlecone na zasadzie outsourcingu zgodnie z art. 10, a także od ich przełożonych, a jeżeli to konieczne – mogą wezwać taką osobę i odebrać od niej wyjaśnienia w celu uzyskania informacji;

▼B

- c) w odniesieniu do towarowych wskaźników referencyjnych mogą żądać od podmiotów przekazujących dane informacji na temat powiązanych rynków kasowych zgodnie z, w stosownych przypadkach, standardowymi formatami oraz sprawozdań z transakcji i mają bezpośredni dostęp do systemów podmiotów dokonujących transakcji;
- d) mogą przeprowadzać kontrole lub postępowania wyjaśniające w miejscach, które nie są prywatnym miejscem zamieszkania osób fizycznych;
- e) bez uszczerbku dla rozporządzenia (UE) nr 596/2014, mają wstęp do pomieszczeń osób prawnych w celu zatrzymania dokumentów lub innych danych w dowolnej formie, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że dokumenty lub inne dane związane z przedmiotem kontroli lub postępowania wyjaśniającego, mogą być istotne dla udowodnienia naruszenia niniejszego rozporządzenia. Jeżeli zgodnie z prawem krajowym potrzebne jest uprzednie pozwolenie organu sądowego danego państwa członkowskiego, z takiego uprawnienia można skorzystać dopiero po uzyskaniu tego pozwolenia;
- f) mogą żądać istniejących nagrań rozmów telefonicznych, rejestrów komunikacji elektronicznej lub innych transmisji danych będących w posiadaniu podmiotów nadzorowanych;
- g) mogą żądać zamrożenia lub zajęcia aktywów, lub zastosowania obu tych środków;
- h) mogą żądać tymczasowego zaprzestania jakiejkolwiek praktyki, którą właściwy organ uzna za sprzeczną z niniejszym rozporządzeniem;
- i) mogą nakładać tymczasowy zakaz wykonywania działalności zawodowej;
- j) mogą podejmować wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia prawidłowego informowania społeczeństwa o opracowywaniu wskaźnika referencyjnego, w tym poprzez zobowiązanie odpowiedniego administratora lub osoby, która opublikowała lub rozpowszechniała wskaźnik referencyjny, opublikowania sprostowania dotyczącego danych przekazanych w przeszłości na potrzeby wskaźnika referencyjnego lub jego wartości.

▼M2

2. Właściwe organy, o których mowa w art. 40 ust. 2, wykonują swoje funkcje i uprawnienia, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz uprawnienia do nakładania sankcji, o których mowa w art. 42, zgodnie z krajowymi ramami prawnymi, w którymkolwiek z wymienionych poniżej sposobów:

▼B

- a) bezpośrednio;
- b) we współpracy z innymi organami lub przedsiębiorstwami rynkowymi;
- c) na ich odpowiedzialność, w drodze przekazania zadań takim organom lub przedsiębiorstwom rynkowym;
- d) przez składanie wniosków do właściwych organów sądowych.

Na potrzeby wykonywania tych uprawnień właściwe organy posiadają odpowiednie i skuteczne gwarancje ochrony prawa do obrony i praw podstawowych.

▼B

3. Państwa członkowskie zapewniają podjęcie odpowiednich środków, aby właściwe organy posiadały wszelkie uprawnienia nadzorcze oraz uprawnienia w zakresie prowadzenia postępowań wyjaśniających, które są niezbędne do wypełniania ich zadań.

4. Udostępnienie informacji właściwemu organowi zgodnie z ust. 1 przez administratora lub dowolny podmiot nadzorowany nie jest uważane za naruszenie jakiegokolwiek ograniczenia w zakresie ujawniania informacji nałożonego umową lub przepisem ustawowym, wykonawczym lub administracyjnym.

*Artykuł 42***Sankcje administracyjne i inne środki administracyjne****▼M1**

1. Bez uszczerbku dla uprawnień nadzorczych właściwych organów zgodnie z art. 41 oraz prawa państw członkowskich do ustanawiania i nakładania sankcji karnych, państwa członkowskie, działając zgodnie z prawem krajowym, nadają właściwym organom uprawnienia do nakładania stosownych sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych przynajmniej w odniesieniu do następujących naruszeń:

- a) każdego naruszenia art. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19a, 19b, 19c, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 lub 34 w przypadkach, w których mają one zastosowanie; oraz
- b) każdego niepodjęcia współpracy lub niepoddania się czynnościom postępowania wyjaśniającego lub kontroli, lub żądaniu w zakresie art. 41.

▼B

Te sankcje administracyjne i inne środki administracyjne muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

2. W przypadku naruszenia, o którym mowa w ust. 1, państwa członkowskie nadają właściwym organom, zgodnie z prawem krajowym, uprawnienia do nakładania co najmniej następujących sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych:

- a) wydanie decyzji zobowiązującej administratora lub podmiot nadzorowany odpowiedzialnych za naruszenie do zaprzestania danego zachowania i zaniechania jego powtarzania;
- b) wyrównanie korzyści uzyskanych lub strat unikniętych w wyniku naruszenia, w przypadkach, w których możliwe jest ich określenie;
- c) publiczne ostrzeżenie, które określa administratora lub podmiot nadzorowany odpowiedzialnych za naruszenie i charakter naruszenia;
- d) cofnięcie lub zawieszenie zezwolenia udzielonego administratorowi lub rejestracji administratora;
- e) tymczasowy zakaz wykonywania przez osobę fizyczną, odpowiedzialną za takie naruszenie, funkcji zarządczych u administratora lub w podmiocie nadzorowanym udostępniającym dane;
- f) nałożenie maksymalnych administracyjnych kar pieniężnych w wysokości co najmniej trzykrotności korzyści uzyskanych lub strat unikniętych w wyniku naruszenia w przypadkach, w których możliwe jest ich określenie;

▼B

► **C1** g) w odniesieniu do osoby fizycznej – maksymalne administracyjne kary pieniężne w wysokości ◀ co najmniej:

- (i) w przypadku naruszenia art. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, art. 11 ust. 1 lit. a), b), c) oraz e), art. 11 ust. 2 i 3, art. 12, 13, 14, 15, 16, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 i 34 – 500 000 EUR, a w państwach członkowskich, w których euro nie jest oficjalną walutą, równowartość w walucie krajowej z dnia 30 czerwca 2016 r.; lub
- (ii) w przypadku naruszenia art. 11 ust. 1 lit. d) lub art. 11 ust. 4 – 100 000 EUR, a w państwach członkowskich, w których euro nie jest oficjalną walutą, równowartość w walucie krajowej z dnia 30 czerwca 2016 r.;

► **C1** h) w odniesieniu do osoby prawnej – maksymalne administracyjne kary pieniężne w wysokości ◀ co najmniej:

- (i) w przypadku naruszenia art. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, art. 11 ust. 1 lit. a), b), c) oraz e), art. 11 ust. 2 i 3, art. 12, 13, 14, 15, 16, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 i 34, – 1 000 000 EUR, a w państwach członkowskich, w których euro nie jest oficjalną walutą, równowartość w walucie krajowej z dnia 30 czerwca 2016 r. albo 10 % całkowitego obrotu rocznego według ostatniego dostępnego sprawozdania zatwierdzonego przez organ zarządzający – w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa; lub
- (ii) w przypadku naruszenia art. 11 ust. 1 lit. d) lub art. 11 ust. 4 – 250 000 EUR, a w państwach członkowskich, w których euro nie jest oficjalną walutą, równowartość w walucie krajowej z dnia 30 czerwca 2016 r. albo 2 % całkowitego obrotu rocznego według ostatniego dostępnego sprawozdania zatwierdzonego przez organ zarządzający – w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa.

Na potrzeby lit. h) ppkt (i) i (ii), jeżeli osoba prawna jest jednostką dominującą lub jednostką zależną jednostki dominującej, która musi przygotować skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE ⁽¹⁾, właściwy całkowity obrót roczny stanowi całkowity obrót roczny lub odpowiedni rodzaj dochodu zgodnie z dyrektywą Rady 86/635/EWG ⁽²⁾ – w odniesieniu do banków i dyrektywą Rady 91/674/EWG ⁽³⁾ – w odniesieniu do zakładów ubezpieczeń, według ostatniego dostępnego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zatwierdzonego przez organ zarządzający jednostki dominującej najwyższego szczebla, lub jeżeli osoba jest stowarzyszeniem – 10 % łącznych obrotów jego członków.

3. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję i ESMA o przepisach dotyczących ust. 1 i 2 do dnia 1 stycznia 2018 r.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywę Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 86/635/EWG z dnia 8 grudnia 1986 r. w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych banków i innych instytucji finansowych (Dz.U. L 372 z 31.12.1986, s. 1).

⁽³⁾ Dyrektywa Rady 91/674/EWG z dnia 19 grudnia 1991 r. w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych zakładów ubezpieczeń (Dz.U. L 374 z 31.12.1991, s. 7).

▼B

Państwa członkowskie mogą postanowić o nieustanawianiu przepisów dotyczących sankcji administracyjnych określonych w ust. 1 w przypadku naruszeń, o których mowa w ust. 1, które podlegają sankcjom karnym na mocy prawa krajowego. W takim przypadku państwa członkowskie informują Komisję i ESMA o odpowiednich przepisach prawa karnego wraz z powiadomieniem, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu.

Państwa członkowskie niezwłocznie powiadamiają Komisję i ESMA o wszelkich późniejszych zmianach tych przepisów.

4. Państwa członkowskie mogą przekazać właściwym organom na podstawie prawa krajowego inne uprawnienia do nakładania sankcji oprócz tych, o których mowa w ust. 1, oraz ustanowić surowsze sankcje niż określone w ust. 2.

*Artykuł 43***Wykonywanie uprawnień nadzorczych i nakładanie sankcji****▼M2**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przy określaniu rodzaju i wymiaru sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych właściwe organy wyznaczone przez nie zgodnie z art. 40 ust. 2 brały pod uwagę wszystkie istotne okoliczności, w tym w stosownych przypadkach:

▼B

- a) wagę i czas trwania naruszenia;
- b) kluczowy charakter wskaźnika referencyjnego dla stabilności finansowej i gospodarki realnej;
- c) poziom odpowiedzialności osoby odpowiedzialnej;
- d) siłę finansową osoby odpowiedzialnej, określoną w szczególności na podstawie łącznego rocznego obrotu odpowiedzialnej osoby prawnej lub rocznych dochodów odpowiedzialnej osoby fizycznej;
- e) wartość korzyści uzyskanych lub strat unikniętych przez osobę odpowiedzialną, o ile można je określić;
- f) poziom współpracy osoby odpowiedzialnej z właściwym organem, bez uszczerbku dla konieczności zapewnienia wyrównania korzyści uzyskanych lub strat unikniętych przez daną osobę;
- g) wcześniejsze naruszenia popełnione przez daną osobę;
- h) środki przedsięwzięte przez osobę odpowiedzialną po naruszeniu, aby zapobiec powtórzeniu naruszenia.

2. Wykonując swoje uprawnienia do nakładania sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych na podstawie art. 42, właściwe organy ściśle współpracują w celu zapewnienia, aby wykonywanie uprawnień nadzorczych i uprawnień w zakresie prowadzenia postępowań wyjaśniających oraz nakładanie sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych prowadziło do pożądanych rezultatów określonych w niniejszym rozporządzeniu. Ponadto właściwe organy koordynują swoje działania w celu uniknięcia ewentualnego powielania i nakładania się przy wykonywaniu uprawnień nadzorczych i uprawnień w zakresie prowadzenia postępowań wyjaśniających oraz nakładaniu sankcji administracyjnych, w tym kar pieniężnych, i innych środków administracyjnych w sprawach transgranicznych.

▼ **M2***Artykuł 44***Obowiązek współpracy**

1. Państwa członkowskie, które postanowiły ustanowić sankcje karne za naruszenia przepisów, o których mowa w artykule 42, zapewniają wprowadzenie odpowiednich środków, tak by właściwe organy wyznaczone zgodnie z art. 40 ust. 2 i 3 miały wszystkie niezbędne uprawnienia do współdziałania z organami sądowymi w ich jurysdykcji w celu otrzymywania szczegółowych informacji dotyczących postępowań przygotowawczych lub postępowań sądowych w sprawach karnych wszczętych w związku z możliwymi naruszeniami niniejszego rozporządzenia. Te właściwe organy przekazują wspomniane informacje innym właściwym organom oraz ESMA.

2. Właściwe organy wyznaczone zgodnie z art. 40 ust. 2 i 3 udzielają pomocy innym właściwym organom oraz ESMA. W szczególności wymieniają one informacje i współpracują przy prowadzeniu dochodzeń lub czynności nadzorczych. Właściwe organy mogą również współpracować z innymi właściwymi organami w celu ułatwienia egzekwowania sankcji pieniężnych.

▼ **B***Artykuł 45***Publikacja decyzji**

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, właściwy organ publikuje na swojej oficjalnej stronie internetowej decyzję nakładającą sankcję administracyjną lub inny środek administracyjny w przypadku naruszenia niniejszego rozporządzenia niezwłocznie po powiadomieniu o tej decyzji osoby, której ona dotyczy. Taka publikacja powinna zawierać co najmniej informację o rodzaju i charakterze naruszenia oraz tożsamość osób, których decyzja dotyczy.

Akapit pierwszy nie dotyczy decyzji nakładających środki mające na celu wyjaśnienie sprawy.

2. Jeżeli właściwy organ uważa, że publikacja tożsamości osoby prawnej lub danych osobowych osoby fizycznej byłaby nieproporcjonalna na podstawie indywidualnej oceny proporcjonalności publikacji takich danych, lub w przypadku gdy taka publikacja zagroziłaby stabilności rynków finansowych lub toczącemu się postępowaniu wyjaśniającemu, podejmuje jedno lub kilka spośród poniższych działań:

- a) odracza publikację, aż ustaną przyczyny takiego odroczenia;
- b) publikuje decyzję w formie zanonimizowanej, zgodnie z prawem krajowym, pod warunkiem że taka zanonimizowana forma publikacji zapewnia skuteczną ochronę danych osobowych;
- c) nie publikuje decyzji w ogóle, w przypadku gdy w ocenie właściwego organu publikacja zgodnie z lit. a) lub b) będzie niewystarczająca dla zapewnienia:
 - (i) utrzymania stabilności rynków finansowych; lub
 - (ii) proporcjonalności publikacji takich decyzji w odniesieniu do środków uznanych za mniej istotne.

▼B

W przypadku gdy właściwy organ postanowi o publikacji decyzji w formie zanonimizowanej zgodnie z lit. b) akapitu pierwszego, może wstrzymać publikację odpowiednich danych na rozsądny okres, jeżeli można przewidzieć, że w tym okresie ustaną przyczyny uzasadniające publikację w formie zanonimizowanej.

3. Jeżeli od decyzji został wniesiony środek zaskarżenia do krajowego organu sądowego, organu administracyjnego lub innego organu, właściwy organ niezwłocznie publikuje informację o tym na swojej oficjalnej stronie internetowej, a następnie – informację na temat wyniku rozpatrzenia takiego środka zaskarżenia. Ponadto publikuje się również decyzję uchylającą wcześniejszą decyzję nakładającą sankcję lub środek.

4. Właściwy organ zapewnia, aby decyzja opublikowana zgodnie z niniejszym artykułem była dostępna na jego oficjalnej stronie internetowej przez okres co najmniej pięciu lat od jej publikacji. Opublikowane dane osobowe są dostępne na oficjalnej stronie internetowej właściwego organu jedynie przez okres, który jest niezbędny zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych.

▼M2

5. Państwa członkowskie co roku przekazują ESMA zbiorcze informacje na temat wszystkich sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych nałożonych zgodnie z art. 42. Obowiązek ten nie ma zastosowania do środków mających na celu wyjaśnienie sprawy. ESMA publikuje te informacje w sprawozdaniu rocznym wraz ze zbiorczymi informacjami na temat wszystkich sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych, które Urząd nałożył na podstawie art. 48f.

▼B

W przypadku gdy państwa członkowskie postanowią, zgodnie z art. 42, o ustanowieniu sankcji karnych za naruszenie przepisów, o których mowa w art. 42, ich właściwe organy przekazują ESMA co roku zbiorcze dane w formie zanonimizowanej dotyczące wszystkich przeprowadzonych postępowań przygotowawczych i nałożonych sankcji karnych. ESMA publikuje dane dotyczące nałożonych sankcji karnych w sprawozdaniu rocznym.

*Artykuł 46***Kolegia****▼M2**

1. W terminie 30 dni roboczych od umieszczenia w wykazie kluczowych wskaźników referencyjnych wskaźnika referencyjnego, o którym mowa w art. 20 ust. 1 lit. a) i c) – z wyjątkiem wskaźników referencyjnych, w przypadku których większość podmiotów przekazujących dane nie jest podmiotami nadzorowanymi – właściwy organ właściwy dla administratora ustanawia kolegium i mu przewodniczy.

2. W skład kolegium wchodzi przedstawiciele właściwego organu właściwego dla administratora, ESMA, chyba że jest właściwym organem właściwym dla administratora, oraz właściwy organ właściwy dla nadzorowanych podmiotów przekazujących dane.

▼B

3. Właściwe organy innych państw członkowskich mają prawo zostać członkami kolegium, jeżeli zaprzestanie opracowywania danego kluczowego wskaźnika referencyjnego miałyby znaczny niekorzystny wpływ na integralność rynku, stabilność finansową, konsumentów, gospodarkę realną lub finansowanie gospodarstw domowych i przedsiębiorstw w tych państwach członkowskich.

▼B

Jeżeli właściwy organ zamierza zostać członkiem kolegium, składa wniosek do organu właściwego dla administratora wraz z dowodami na spełnienie wymogów akapitu pierwszego niniejszego ustępu. Odpowiedni organ właściwy dla administratora rozpatruje wniosek i w ciągu 20 dni roboczych od otrzymania wniosku powiadamia wnioskujący organ, czy uznaje, że wymogi te zostały spełnione. Jeżeli organ właściwy dla administratora uzna, że wymogi te nie zostały spełnione, wnioskujący organ może przekazać sprawę do ESMA zgodnie z ust. 9.

4. ESMA przyczynia się do promowania i monitorowania skutecznego, wydajnego i spójnego funkcjonowania kolegiów, o których mowa w niniejszym artykule, zgodnie z art. 21 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010. W tym celu ESMA uczestniczy odpowiednio w tym procesie i jest uważana za organ właściwy do tego celu.

W przypadku gdy w odniesieniu do kluczowego wskaźnika referencyjnego ESMA działa na podstawie art. 17 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, zapewnia ona odpowiednią wymianę informacji i współpracę z pozostałymi członkami kolegium.

5. Organ właściwy dla administratora przewodniczy posiedzeniom kolegium, koordynuje działania kolegium oraz zapewnia skuteczną wymianę informacji między członkami kolegium.

Jeżeli administrator opracowuje więcej niż jeden kluczowy wskaźnik referencyjny, organ właściwy dla tego administratora może ustanowić jedno kolegium w odniesieniu do wszystkich wskaźników referencyjnych opracowywanych przez tego administratora.

6. Organ właściwy dla administratora ustanawia pisemne zasady, w ramach kolegium, dotyczące:

- a) informacji wymienianych między właściwymi organami;
- b) procesu decyzyjnego między właściwymi organami oraz terminu, w którym każda decyzja ma zostać podjęta;
- c) przypadków, w których właściwe organy muszą się ze sobą skonsultować;
- d) współpracy wymaganej na podstawie art. 23 ust. 7 i 8.

7. Przed zatwierdzeniem ostatecznego brzmienia pisemnych zasad, o których mowa w ust. 6, organ właściwy dla administratora należycie uwzględnia wszelkie rady otrzymane od ESMA. Pisemne zasady zawiera się w jednym dokumencie, w którym uzasadnia się wyczerpująco każde istotne odstępstwo od rad ESMA. Organ właściwy dla administratora przekazuje pisemne zasady członkom kolegium i ESMA.

8. Przed podjęciem środków, o których mowa w art. 23 ust. 6, 7 i 9 oraz w art. 34, 35 i 42 organ właściwy dla administratora konsultuje się z członkami kolegium. Członkowie kolegium podejmują wszelkie rozsądne działania w ramach swoich uprawnień, aby dojść do porozumienia w terminie przewidzianym w pisemnych zasadach, o których mowa w ust. 6 niniejszego artykułu.

▼B

Przy podejmowaniu decyzji o podjęciu takich środków organ właściwy dla administratora uwzględnia skutki dla pozostałych zainteresowanych państw członkowskich, w szczególności potencjalny wpływ na stabilność ich systemów finansowych.

W przypadku decyzji o cofnięciu zezwolenia udzielonego administratorowi lub cofnięciu rejestracji administratora na podstawie art. 35, gdy zaprzestanie opracowywania wskaźnika referencyjnego skutkowałoby wystąpieniem siły wyższej, pozbawieniem skuteczności lub innym naruszeniem warunków umowy finansowej lub instrumentu finansowego lub zasad funduszu inwestycyjnego, stosujących ten wskaźnik referencyjny w Unii jako odniesienie, w rozumieniu określonym przez Komisję w aktach delegowanych przyjętych zgodnie z art. 51 ust. 6, właściwe organy zebrane w kolegium rozważają podjęcie środków mających na celu złagodzenie skutków, o których mowa w niniejszym ustępie, w tym:

- a) dokonanie zmiany kodeksu postępowania, o którym mowa w art. 15, metody lub innych zasad dotyczących wskaźnika referencyjnego;
- b) wprowadzenie okresu przejściowego, w którym będą miały zastosowanie procedury przewidziane w art. 28 ust. 2.

9. Wobec braku porozumienia między członkami kolegium właściwe organy mogą skierować sprawę do ESMA w przypadku, gdy:

- a) właściwy organ nie przekazał istotnych informacji;
- b) organ właściwy dla administratora, w następstwie wniosku złożonego na podstawie ust. 3, powiadomił wnioskujący organ, że wymogi tego ustępu nie są spełnione, lub organ ten nie rozpatrzył takiego wniosku w rozsądnym terminie;
- c) właściwe organy nie osiągnęły porozumienia w odniesieniu do kwestii określonych w ust. 6;
- d) brak jest porozumienia co do środków, jakie mają być podjęte zgodnie z art. 34, 35 i 42;
- e) brak jest porozumienia co do środków, jakie mają być podjęte zgodnie z art. 23 ust. 6;
- f) brak jest porozumienia co do środków, jakie mają być podjęte zgodnie z ust. 8 akapit trzeci niniejszego artykułu.

10. W przypadkach, o których mowa w ust. 9 lit. a), b), c), d) i f), jeżeli sprawa nie zostanie rozstrzygnięta w ciągu 30 dni od jej skierowania do ESMA, organ właściwy dla administratora podejmuje ostateczną decyzję i przedstawia na piśmie szczegółowe uzasadnienie swojej decyzji właściwym organom, o których mowa w ust. 3, oraz ESMA.

Bieg terminu, o którym mowa w art. 34 ust. 6 lit. a), pozostaje zawieszony od dnia skierowania sprawy do ESMA do czasu podjęcia decyzji zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu.

W przypadku gdy ESMA uważa, że organ właściwy dla administratora podjął środki, o których mowa w ust. 8 niniejszego artykułu, które mogą być niezgodne z prawem unijnym, podejmuje działania zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

▼B

11. W przypadku, o którym mowa w ust. 9 lit. e) niniejszego artykułu, nie naruszając art. 258 TFUE, ESMA może skorzystać z uprawnień nadanych jej na podstawie art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Do czasu opublikowania przez ESMA decyzji organ właściwy dla administratora może korzystać ze swoich uprawnień na podstawie art. 23 ust. 6.

*Artykuł 47***Współpraca z ESMA****▼M2**

1. Na potrzeby niniejszego rozporządzenia właściwe organy, o których mowa w art. 40 ust. 2, współpracują z ESMA zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1095/2010.

2. Właściwe organy, o których mowa w art. 40 ust. 2, bez zbędnej zwłoki przekazują ESMA wszelkie informacje niezbędne do wykonywania jego obowiązków, zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

▼B

3. ESMA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu ustalenia procedur i form wymiany informacji, o których mowa w ust. 2.

ESMA przedstawia Komisji projekty wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

*Artykuł 48***Tajemnica służbowa**

1. Wszelkie informacje o charakterze niejawnym otrzymywane, wymieniane lub przekazywane na podstawie niniejszego rozporządzenia podlegają warunkom tajemnicy służbowej ustanowionym w ust. 2.

2. Obowiązek zachowania tajemnicy służbowej ma zastosowanie do wszystkich osób, które pracują lub pracowały dla właściwego organu lub dla dowolnego organu lub przedsiębiorstwa rynkowego, lub osoby fizycznej lub prawnej, którym właściwy organ przekazał swoje uprawnienia, włącznie ze związanymi stosunkiem umownym z właściwym organem audytorami i ekspertami.

3. Informacja objęta tajemnicą służbową nie może być ujawniona żadnej innej osobie lub organowi z wyjątkiem przypadków ustanowionych przepisami prawa unijnego lub krajowego.

4. Wszystkie informacje wymieniane między właściwymi organami na podstawie niniejszego rozporządzenia dotyczące warunków handlowych lub operacyjnych i innych spraw o charakterze gospodarczym i osobistym uważa się za niejawne i podlegające wymogom tajemnicy służbowej, chyba że w momencie ich przekazania właściwy organ oświadczy, iż informacje te mogą być ujawniane lub jeżeli ich ujawnienie jest niezbędne dla postępowania sądowego.

▼ **M2***ROZDZIAŁ 4***Uprawnienia i kompetencje ESMA****Sekcja 1****Kompetencje i procedury***Artykuł 48a***Wykonywanie uprawnień przez ESMA**

Uprawnienia powierzone na podstawie art. 48b–48d ESMA, jakiegokolwiek urzędnikowi ESMA lub każdej innej osobie upoważnionej przez ESMA nie mogą być wykorzystywane w celu żądania ujawnienia informacji lub dokumentów, które są objęte klauzulą poufności wymiany informacji między prawnikiem a klientem.

*Artykuł 48b***Wezwanie do udzielenia informacji**

1. ESMA może – w drodze zwykłego wezwania lub w drodze decyzji – zobowiązać następujące osoby do udzielenia wszelkich informacji niezbędnych, aby umożliwić ESMA wykonywanie jego obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia:

- a) osoby zaangażowane w opracowywanie wskaźników referencyjnych, o których mowa w art. 40 ust. 1;
- b) osoby trzecie, którym osoby, o których mowa w lit. a), zleciły funkcje lub czynności zgodnie z art. 10;
- c) osoby w inny sposób blisko i w sposób znaczący powiązane z osobami, o których mowa w lit. a).

Zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 oraz na wniosek ESMA właściwe organy przekazują to wezwanie do udzielenia informacji podmiotom przekazującym dane na potrzeby kluczowych wskaźników referencyjnych, o których mowa w art. 20 ust. 1 lit. a) i c) niniejszego rozporządzenia, oraz bez zbędnej zwłoki przekazują otrzymane informacje ESMA.

2. Każde zwykłe wezwanie do udzielenia informacji, o którym mowa w ust. 1:

- a) odwołuje się do niniejszego artykułu jako podstawy prawnej wezwania;
- b) podaje cel tego wezwania;
- c) określa, jakie informacje są wymagane;
- d) zawiera termin przekazania informacji;
- e) zawiera adnotację, że osoba, do której skierowano wezwanie do udzielenia informacji, nie ma obowiązku przekazania tych informacji, natomiast w przypadku udzielenia dobrowolnej odpowiedzi na wezwanie przekazane informacje nie mogą być niezgodne z prawdą ani mylące;

▼ **M2**

f) zawiera wskazanie kwoty grzywny, która ma zostać nałożona zgodnie z art. 48f, w przypadku gdy przekazane informacje są niezgodne z prawdą lub mylące.

3. Wzywając do udzielenia informacji zgodnie z ust. 1 w drodze decyzji, ESMA:

a) odwołuje się do niniejszego artykułu jako podstawy prawnej wezwania;

b) podaje cel tego wezwania;

c) określa, jakie informacje są wymagane;

d) wskazuje termin przekazania informacji;

e) wskazuje okresowe kary pieniężne przewidziane w art. 48g, w przypadku gdy wymagane informacje są niekompletne;

f) wskazuje grzywnę przewidzianą w art. 48f, w przypadku gdy odpowiedzi na zadane pytania są niezgodne z prawdą lub mylące;

g) informuje o prawie do odwołania od decyzji do Komisji Odwoławczej ESMA i prawie do zaskarżenia tej decyzji do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej («Trybunał Sprawiedliwości») zgodnie z art. 48k niniejszego rozporządzenia i art. 60 i 61 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

4. Do udzielenia wymaganych informacji zobowiązane są osoby, o których mowa w ust. 1, lub ich przedstawiciele, a w przypadku osób prawnych lub stowarzyszeń niemających osobowości prawnej – osoby powołane do ich reprezentacji zgodnie z ustawą lub ich statutem. Prawnicy należycie upoważnieni do działania mogą przedłożyć informacje w imieniu swoich klientów. Klienci ci pozostają w pełni odpowiedzialni za informacje, jeżeli przekazane informacje są niepełne, niezgodne z prawdą lub mylące.

5. ESMA bez zbędnej zwłoki wysyła kopię zwykłego wezwania lub swojej decyzji właściwemu organowi państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1.

*Artykuł 48c***Dochodzenia ogólne**

1. W celu wypełniania swych obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia ESMA może przeprowadzać niezbędne dochodzenia względem osób, o których mowa w art. 48b ust. 1. W tym celu urzędnicy ESMA i inne osoby upoważnione przez ESMA mają prawo do:

a) wglądu we wszelkie dokumenty, dane, procedury i inne materiały istotne z punktu widzenia realizacji zadań ESMA, niezależnie od nośnika, na jakim są one przechowywane;

b) wykonania lub uzyskania uwierzytelnionych kopii lub wyciągów z takich dokumentów, danych, procedur i innych materiałów;

c) wzywania dowolnej z tych osób lub ich przedstawicieli lub członków ich personelu w celu złożenia przez nich ustnych lub pisemnych wyjaśnień na temat sytuacji faktycznej lub dokumentów związanych z przedmiotem i celem kontroli oraz do zaprotokołowania odpowiedzi;

▼ **M2**

d) prowadzenia rozmów z wszelkimi innymi osobami fizycznymi lub prawnymi, które wyrażą na to zgodę, w celu pozyskania informacji dotyczących przedmiotu dochodzenia;

e) żądania rejestrów połączeń telefonicznych i przesyłu danych.

2. Urzędnicy ESMA i inne osoby upoważnione przez ESMA do prowadzenia dochodzeń, o których mowa w ust. 1, wykonują swoje uprawnienia po przedstawieniu pisemnego upoważnienia określającego przedmiot i cel tego dochodzenia. W upoważnieniu tym wskazuje się również okresowe kary pieniężne przewidziane w art. 48g, nakładane w przypadku, gdy przekazane wymagane dokumenty, dane, procedury lub inne materiały bądź udzielone odpowiedzi na pytania zadane osobom, o których mowa w art. 48b ust. 1, nie zostały przekazane lub udzielone lub są niepełne, a także grzywny przewidziane w art. 48f, nakładane w przypadku, gdy odpowiedzi na pytania zadane tym osobom są niezgodne z prawdą lub wprowadzające w błąd.

3. Osoby, o których mowa w art. 48b ust. 1, mają obowiązek poddać się dochodzeniom wszczętym na mocy decyzji ESMA. W decyzji określa się przedmiot i cel dochodzenia, okresowe kary pieniężne przewidziane w art. 48g i środki odwoławcze dostępne na mocy rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 oraz wskazuje się na prawo do zaskarżenia decyzji do Trybunału Sprawiedliwości.

4. Z odpowiednim wyprzedzeniem przed rozpoczęciem dochodzenia, o którym mowa w ust. 1, ESMA informuje właściwy organ państwa członkowskiego, w którym ma być prowadzone dochodzenie, o samym dochodzeniu i o tożsamości upoważnionych osób. Na żądanie ESMA urzędnicy danego właściwego organu udzielają tym upoważnionym osobom pomocy w wykonywaniu ich zadań. Na życzenie urzędnicy danego właściwego organu mogą być obecni podczas dochodzeń.

5. Jeżeli żądanie przedstawienia rejestrów połączeń telefonicznych i przesyłu danych, o którym mowa w ust. 1 lit. e), wymaga uzyskania zezwolenia od krajowego organu sądowego zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym, występuje się o takie zezwolenie. O wydanie takiego zezwolenia można również wystąpić zapobiegawczo.

6. W przypadku gdy krajowy organ sądowy otrzyma wniosek o zezwolenie na wystosowanie żądania przedstawienia rejestrów połączeń i przesyłu danych, o którym mowa w ust. 1 lit. e), organ ten sprawdza, czy:

a) decyzja, o której mowa w ust. 3, jest autentyczna;

b) wszelkie środki, które mają być zastosowane, są proporcjonalne i nie są arbitralne lub nadmierne.

Do celów lit. b) krajowy organ sądowy może zwrócić się do ESMA o szczegółowe wyjaśnienia, w szczególności dotyczące przesłanek, na podstawie których ESMA podejrzewa, że miało miejsce naruszenie przepisów niniejszego rozporządzenia, a także powagi domniemanego naruszenia oraz charakteru, w jakim osoba, wobec której stosowane są środki przymusu, uczestniczyła w danym naruszeniu. Krajowy organ sądowy nie może jednak dokonywać oceny konieczności przeprowadzenia dochodzenia ani żądać dostępu do informacji zawartych w aktach sprawy ESMA. Zgodność z prawem decyzji ESMA podlega kontroli jedynie ze strony Trybunału Sprawiedliwości zgodnie z procedurą określoną w art. 61 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

▼ **M2***Artykuł 48d***Kontrole na miejscu**

1. W celu wykonywania swoich obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia ESMA może przeprowadzać wszelkie niezbędne kontrole na miejscu w dowolnych lokalach stanowiących miejsce prowadzenia działalności gospodarczej osób, o których mowa w art. 48b ust. 1.

2. Urzędnicy ESMA i inne osoby upoważnione przez ESMA do przeprowadzenia kontroli na miejscu mogą wejść do dowolnych lokali stanowiących miejsce prowadzenia działalności gospodarczej osób, których dotyczy decyzja o dochodzeniu przyjęta przez ESMA, i posiadają wszelkie uprawnienia określone w art. 48c ust. 1. Mają oni prawo do pieczętowania wszelkich lokali stanowiących miejsce prowadzenia działalności gospodarczej oraz wszelkich ksiąg lub dokumentów na czas kontroli i w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli.

3. Z odpowiednim wyprzedzeniem przed kontrolą ESMA powiadamia o niej właściwy organ państwa członkowskiego, w którym kontrola ta ma być przeprowadzona. Jeżeli jest to wymagane do odpowiedniego i sprawnego przeprowadzenia kontroli, ESMA – po poinformowaniu odpowiedniego właściwego organu – może przeprowadzić ją bez uprzedniego powiadomienia. Kontrole na mocy niniejszego artykułu przeprowadza się pod warunkiem, że odpowiedni organ potwierdził, że nie zgłasza sprzeciwu wobec tych kontroli.

4. Urzędnicy ESMA i inne osoby upoważnione przez ESMA do przeprowadzenia kontroli na miejscu wykonują swoje uprawnienia po przedstawieniu pisemnego upoważnienia określającego przedmiot i cel kontroli oraz okresowe kary pieniężne określone w art. 48g, które podlegają nałożeniu w przypadku, gdy zainteresowane osoby nie poddają się kontroli.

5. Osoby, o których mowa w art. 48b ust. 1, poddają się kontrolom na miejscu zarządzonym na mocy decyzji ESMA. W decyzji tej określa się przedmiot i cel kontroli, datę jej rozpoczęcia oraz okresowe kary pieniężne przewidziane w art. 48g, jak również środki odwoławcze dostępne na mocy rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 oraz informuje się o prawie do zaskarżenia decyzji do Trybunału Sprawiedliwości.

6. Urzędnicy właściwego organu państwa członkowskiego, w którym ma być przeprowadzana kontrola, a także osoby upoważnione bądź wyznaczone przez ten organ, na żądanie ESMA aktywnie pomagają urzędnikom ESMA i innym osobom upoważnionym przez ESMA. Na życzenie urzędnicy tego właściwego organu mogą być również obecni podczas kontroli na miejscu.

7. ESMA może również zażądać od właściwych organów przeprowadzenia w jego imieniu konkretnych czynności dochodzeniowych i kontroli na miejscu przewidzianych w niniejszym artykule i w art. 48c ust. 1. W tym celu właściwym organom przysługują te same uprawnienia co ESMA, jak określono w niniejszym artykule i w art. 48c ust. 1.

8. W przypadku gdy urzędnicy ESMA i inne osoby towarzyszące upoważnione przez ESMA stwierdzą, że osoba sprzeciwia się kontroli zarządzanej na mocy niniejszego artykułu, właściwy organ zainteresowanego państwa członkowskiego udziela im niezbędnej pomocy, zwracając się w razie potrzeby o pomoc policji lub równorzędnego organu egzekwowania prawa, aby umożliwić im przeprowadzenie kontroli na miejscu.

▼ **M2**

9. Jeżeli kontrola na miejscu przewidziana w ust. 1 lub pomoc przewidziana w ust. 7 wymaga zezwolenia wydanego przez krajowy organ sądowy zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa krajowego, występuje się o takie zezwolenie. O wydanie takiego zezwolenia można również wystąpić zapobiegawczo.

10. W przypadku gdy krajowy organ sądowy otrzyma wniosek o zezwolenie na kontrolę na miejscu przewidzianą w ust. 1 lub pomoc przewidzianą w ust. 7, organ ten sprawdza, czy:

- a) przyjęta przez ESMA decyzja, o której mowa w ust. 5, jest autentyczna;
- b) wszelkie środki, które mają być zastosowane, są proporcjonalne i nie są arbitralne lub nadmierne.

Do celów lit. b) krajowy organ sądowy może zwrócić się do ESMA o szczegółowe wyjaśnienia, w szczególności dotyczące przesłanek, na podstawie których ESMA podejrzewa, że miało miejsce naruszenie przepisów niniejszego rozporządzenia, a także powagi domniemanego naruszenia oraz charakteru, w jakim osoba, wobec której stosowane są środki przymusu, uczestniczyła w danym naruszeniu. Krajowy organ sądowy nie może jednak dokonywać oceny konieczności przeprowadzania dochodzenia ani żądać dostępu do informacji zawartych w aktach sprawy ESMA. Zgodność z prawem decyzji ESMA podlega kontroli jedynie ze strony Trybunału Sprawiedliwości zgodnie z procedurą określoną w art. 61 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

S e k c j a 2

Sankcje administracyjne i inne środki administracyjne*Artykuł 48e***Środki nadzorcze stosowane przez ESMA**

1. Jeżeli zgodnie z art. 48i ust. 5 ESMA stwierdzi, że osoba dopuściła się jednego z naruszeń wymienionych w art. 42 ust. 1 lit. a), podejmuje co najmniej jedno z poniższych działań:

- a) przyjmuje decyzję zobowiązującą daną osobę do zaprzestania danego naruszenia;
- b) przyjmuje decyzję nakładającą grzywny na podstawie art. 48f;
- c) wydaje publiczne ogłoszenia.

2. Podejmując działania, o których mowa w ust. 1, ESMA bierze pod uwagę charakter i powagę naruszenia, uwzględniając następujące kryteria:

- a) czas trwania i częstotliwość naruszenia;
- b) kwestię, czy naruszenie doprowadziło do przestępstwa finansowego bądź też ułatwiło przestępstwo finansowe lub czy istnieje między nimi innego rodzaju związek;
- c) kwestię, czy naruszenie jest wynikiem działania umyślnego lub zaniedbania;

▼ M2

- d) stopień odpowiedzialności osoby odpowiedzialnej za naruszenie;
- e) sytuację finansową osoby odpowiedzialnej za dane naruszenie, której wyznacznikiem jest wysokość całkowitych obrotów odpowiedzialnej osoby prawnej lub roczny dochód i aktywa netto odpowiedzialnej osoby fizycznej;
- f) wpływ naruszenia na interesy inwestorów detalicznych;
- g) skalę korzyści uzyskanych lub strat unikniętych przez osobę odpowiedzialną za dane naruszenie lub strat poniesionych przez osoby trzecie w wyniku naruszenia, o ile można je ustalić;
- h) zakres współpracy osoby odpowiedzialnej za naruszenie z ESMA, bez uszczerbku dla konieczności wydania korzyści uzyskanych lub strat unikniętych przez tę osobę;
- i) poprzednie naruszenia popełnione przez osobę odpowiedzialną za naruszenie;
- j) środki zastosowane po popełnieniu naruszenia przez osobę odpowiedzialną za naruszenie w celu zapobieżenia powtórному naruszeniu.

3. ESMA niezwłocznie powiadamia osobę odpowiedzialną za naruszenie o każdym działaniu podjętym na podstawie ust. 1, a także przekazuje tę informację właściwym organom państw członkowskich oraz Komisji. W terminie 10 dni roboczych od daty podjęcia działania ESMA ogłasza je publicznie na swojej stronie internetowej.

Publiczne ogłoszenie, o którym mowa w akapicie pierwszym, musi zawierać następujące elementy:

- a) informację o prawie odwołania się od decyzji przysługującym osobie odpowiedzialnej za naruszenie;
- b) w stosownych przypadkach informację potwierdzającą złożenie odwołania oraz wyjaśnienie, że takie odwołanie nie ma skutku zawieszającego;
- c) informację o możliwości zawieszenia stosowania zaskarżonej decyzji przez Komisję Odwoławczą ESMA zgodnie z art. 60 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

*Artykuł 48f***Grzywny**

1. Jeżeli zgodnie z art. 48i ust. 5 ESMA stwierdzi, że dowolna osoba, umyślnie lub w wyniku zaniedbania, dopuściła się jednego z naruszeń wymienionych w art. 42 ust. 1 lit. a) lub większej ich liczby, przyjmuje decyzję o nałożeniu grzywny zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu.

▼ **M2**

Uznaje się, że naruszenie popełniono umyślnie, jeżeli ESMA znalazł obiektywne dowody wskazujące na to, że dana osoba działała umyślnie w celu dopuszczenia się naruszenia.

2. Maksymalna kwota grzywny, o której mowa w ust. 1, wynosi:

- a) w przypadku osoby prawnej – 1 000 000 EUR lub – w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro – równowartość tej kwoty w walucie krajowej na dzień 30 czerwca 2016 r., lub 10 % całkowitego rocznego obrotu tej osoby prawnej według ostatniego dostępnego sprawozdania finansowego zatwierdzonego przez organ zarządzający, w zależności od tego, która z tych kwot jest wyższa;
- b) w przypadku osoby fizycznej – 500 000 EUR lub – w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro – równowartość tej kwoty w walucie krajowej na dzień 30 czerwca 2016 r.

Niezależnie od przepisów akapitu pierwszego maksymalna kwota grzywny za naruszenia art. 11 ust. 1 lit. d) lub art. 11 ust. 4 wynosi: w przypadku osób prawnych – 250 000 EUR lub – w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro – równowartość tej kwoty w walucie krajowej na dzień 30 czerwca 2016 r., lub 2 % całkowitego rocznego obrotu tej osoby prawnej według ostatniego dostępnego sprawozdania finansowego zatwierdzonego przez organ zarządzający, w zależności od tego, która z tych kwot jest wyższa, a w przypadku osób fizycznych – 100 000 EUR lub – w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro – równowartość tej kwoty w walucie krajowej na dzień 30 czerwca 2016 r.

Do celów lit. a) w przypadku gdy osoba prawna jest jednostką dominującą lub jednostką zależną jednostki dominującej, która jest zobowiązana do sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z dyrektywą 2013/34/UE, stosowny całkowity roczny obrót stanowi kwota całkowitego rocznego obrotu lub odpowiadający mu rodzaj dochodu zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa Unii w dziedzinie rachunkowości, ustalony na podstawie ostatniego dostępnego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zatwierdzonego przez organ zarządzający jednostki dominującej najwyższego szczebla.

3. Ustalając wysokość grzywny na podstawie ust. 1, ESMA bierze pod uwagę kryteria określone w art. 48e ust. 2.

4. Niezależnie od przepisów ust. 3, w przypadku gdy osoba prawna odniosła bezpośrednią lub pośrednią korzyść finansową z naruszenia, kwota grzywny musi być przynajmniej równa tej korzyści.

5. Jeżeli działanie lub zaniechanie ze strony osoby stanowi więcej niż jedno naruszenie wymienione w art. 42 ust. 1 lit. a), nakładana jest tylko wyższa z grzywien wyliczonych zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu i dotyczących jednego z tych naruszeń.

Artykuł 48g

Okresowe kary pieniężne

1. ESMA w drodze decyzji nakłada okresowe kary pieniężne w celu zmuszenia:

▼ **M2**

a) osoby do zaprzestania naruszenia, zgodnie z decyzją podjętą na mocy art. 48e ust. 1 lit. a);

b) osoby, o której mowa w art. 48b ust. 1:

(i) do dostarczenia kompletnych informacji, których zażądano w drodze decyzji na mocy art. 48b;

(ii) do poddania się dochodzeniu, a w szczególności do przedłożenia kompletnych dokumentów, danych, procedur i wszelkich innych żądanych materiałów, a także do uzupełnienia i skorygowania innych informacji udostępnionych w dochodzeniu wszczętym na podstawie decyzji podjętej na mocy art. 48c;

(iii) do poddania się kontroli na miejscu zarządzanej decyzją podjętą na mocy art. 48d.

2. Okresowa kara pieniężna musi być skuteczna i proporcjonalna. Okresową karę pieniężną nakłada się za każdy dzień opóźnienia.

3. Niezależnie od przepisów ust. 2 kwota okresowych kar pieniężnych wynosi 3 % średniego dziennego obrotu w poprzedzającym roku obrotowym lub, w przypadku osób fizycznych, 2 % średniego dziennego dochodu w poprzedzającym roku kalendarzowym. Okresową karę pieniężną nalicza się od dnia określonego w decyzji o nałożeniu okresowej kary pieniężnej.

4. Okresową karę pieniężną nakłada się na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy od powiadomienia o decyzji ESMA. Po upływie tego okresu ESMA dokonuje przeglądu tego środka.

Artykuł 48h

Powiadamianie o grzywnach i okresowych karach pieniężnych oraz ich charakter, egzekucja i przypisywanie

1. ESMA podaje do wiadomości publicznej każdą grzywnę i każdą okresową karę pieniężną, które nałożono zgodnie z art. 48f i 48g, chyba że takie publiczne powiadomienie zagrażałoby poważnie rynkom finansowym lub wyrządziłoby nieproporcjonalną szkodę stronom, których dotyczy. Ujawniane informacje nie mogą obejmować danych osobowych w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 ⁽¹⁾.

2. Grzywny i okresowe kary pieniężne nałożone zgodnie z art. 48f i 48g mają charakter administracyjny.

3. Jeżeli ESMA postanowi nie nakładać grzywien ani kar pieniężnych, informuje o tym Parlament Europejski, Radę, Komisję i właściwe organy państw członkowskich oraz podaje przyczyny swojej decyzji.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

▼ **M2**

4. Grzywny i okresowe kary pieniężne nałożone zgodnie z art. 48f i 48g podlegają egzekucji.

Postępowanie egzekucyjne regulują przepisy proceduralne obowiązujące w państwie członkowskim lub państwie trzecim, na którego terytorium jest ono prowadzone.

5. Kwoty grzywien i okresowych kar pieniężnych przypisuje się do budżetu ogólnego Unii Europejskiej.

S e k c j a 3

Procedury i przegląd*Artykuł 48i***Przepisy proceduralne regulujące stosowanie środków nadzorczych i nakładanie grzywien**

1. Jeżeli w trakcie wykonywania swoich obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia ESMA stwierdzi, że istnieją wiarygodne przesłanki świadczące o możliwości istnienia okoliczności, które stanowią naruszenie lub naruszenia wymienione w art. 42 ust. 1 lit. a), ESMA wyznacza w swoich strukturach niezależnego urzędnika dochodzeniowego, który wyjaśnia daną sprawę. Wyznaczony urzędnik nie może – ani nie mógł w przeszłości – być bezpośrednio bądź pośrednio zaangażowany w nadzór nad wskaźnikami referencyjnymi, których dotyczy naruszenie, i wykonuje swoje funkcje niezależnie od Rady Organów Nadzoru ESMA.

2. Urzędnik dochodzeniowy, o którym mowa w ust. 1, bada domniemane naruszenia, uwzględnia wszelkie uwagi przedstawione przez osoby, które są przedmiotem dochodzeń, i przedkłada Radzie Organów Nadzoru ESMA pełne akta sprawy zawierające dokonane przez niego ustalenia.

3. Aby wykonywać swoje zadania, urzędnik dochodzeniowy ma prawo do występowania o informacje zgodnie z art. 48b i do prowadzenia dochodzeń i kontroli na miejscu zgodnie z art. 48c i 48d.

4. W trakcie wykonywania tych zadań urzędnik dochodzeniowy ma dostęp do wszystkich dokumentów i informacji zebranych przez ESMA w czasie działań nadzorczych.

5. Urzędnik dochodzeniowy – po zakończeniu prowadzonego przez siebie dochodzenia i przed przekazaniem Radzie Organów Nadzoru ESMA akt sprawy zawierających jego ustalenia – zapewnia osobom będącym przedmiotem tego dochodzenia możliwość przedstawienia swojego stanowiska na temat wyjaśnianych spraw. Podstawę ustaleń urzędnika dochodzeniowego mogą stanowić wyłącznie fakty, do których zainteresowane strony miały możliwość się odnieść.

6. W toku dochodzeń prowadzonych na podstawie niniejszego artykułu w pełni przestrzega się prawa do obrony przysługującego osobom, które są przedmiotem dochodzenia.

7. Urzędnik dochodzeniowy, z chwilą przedłożenia Radzie Organów Nadzoru ESMA akt sprawy zawierających dokonane przez niego ustalenia, powiadamia o tym fakcie osoby, które są przedmiotem dochodzenia. Osobom będącym przedmiotem dochodzenia przysługuje prawo dostępu do akt sprawy, z zastrzeżeniem uzasadnionego interesu innych osób w zakresie ochrony ich tajemnicy handlowej. Prawo dostępu do akt sprawy nie obejmuje informacji poufnych dotyczących osób trzecich.

▼ **M2**

8. Na podstawie akt sprawy zawierających ustalenia urzędnika dochodzeniowego oraz – na wniosek zainteresowanych osób – po zapoznaniu się ze stanowiskiem tych osób zgodnie z art. 48j, ESMA decyduje, czy osoby, które są przedmiotem dochodzenia, popełniły naruszenie lub naruszenia wymienione w art. 42 ust. 1 lit. a), a jeżeli tak – stosuje środek nadzorczy zgodnie z art. 48e i nakłada grzywnę zgodnie z art. 48f.

9. Urzędnik dochodzeniowy nie bierze udziału w obradach Rady Organów Nadzoru ESMA ani nie uczestniczy w żaden inny sposób w procesie podejmowania decyzji przez Radę Organów Nadzoru ESMA.

10. Do dnia 1 października 2021 r. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 49 w celu określenia przepisów proceduralnych dotyczących wykonywania prawa do nakładania grzywien lub okresowych kar pieniężnych, w tym przepisów dotyczących prawa do obrony, przepisów tymczasowych oraz przepisów dotyczących pobierania grzywien lub okresowych kar pieniężnych, a także dotyczących okresów przedawnienia w zakresie nakładania i egzekwowania grzywien i okresowych kar pieniężnych.

11. ESMA przekazuje sprawy w celu wszczęcia postępowania karnego odpowiednim organom krajowym, jeżeli, wykonując swoje zadania wynikające z niniejszego rozporządzenia, stwierdzi, że istnieją wiarygodne przesłanki wskazujące na możliwość zajścia okoliczności stanowiących przestępstwo. Ponadto ESMA odstępuje od nałożenia grzywien lub okresowych kar pieniężnych w przypadku, gdy – wskutek postępowania karnego prowadzonego na mocy prawa krajowego – wyrok uniewinniający lub skazujący wynikający z identycznych faktów lub z faktów, które są zasadniczo takie same, uprawomocnił się.

*Artykuł 48j***Zapoznanie się ze stanowiskiem osób, które są przedmiotem dochodzenia**

1. Przed podjęciem jakiegokolwiek decyzji na mocy art. 48f, 48g i 48e ESMA zapewnia osobom objętym postępowaniem możliwość przedstawienia swojego stanowiska odnośnie do ustaleń ESMA. Podstawę decyzji ESMA stanowią wyłącznie ustalenia, co do których osoby objęte postępowaniem mogły przedstawić swoje stanowisko.

Przepisy akapitu pierwszego nie mają zastosowania, jeżeli konieczne jest podjęcie pilnych działań zgodnie z art. 48e w celu zapobieżenia istotnym i bezpośrednio grożącym szkodom dla systemu finansowego. W takim przypadku ESMA może przyjąć decyzję tymczasową i zapewnia osobom objętym postępowaniem możliwość przedstawienia swojego stanowiska jak najszybciej po podjęciu decyzji.

2. W toku dochodzeń w pełni przestrzega się prawa do obrony przysługującego osobom objętym postępowaniem. Osobom tym przysługuje prawo dostępu do gromadzonych przez ESMA akt sprawy, z zastrzeżeniem uzasadnionego interesu innych osób w zakresie ochrony ich tajemnicy handlowej. Prawo dostępu do akt sprawy nie obejmuje dostępu do informacji poufnych oraz wewnętrznych dokumentów przygotowawczych ESMA.

▼ **M2***Artykuł 48k***Kontrola ze strony Trybunału Sprawiedliwości**

Trybunał Sprawiedliwości ma nieograniczone prawo orzekania w sprawie decyzji ESMA nakładających grzywnę lub okresową karę pieniężną. Może on uchylić, obniżyć lub podwyższyć nałożoną grzywnę lub okresową karę pieniężną.

Sekcja 4**Oplaty i przekazanie zadań***Artykuł 48l***Oplaty nadzorcze**

1. ESMA pobiera od administratorów opłaty, o których mowa w art. 40 ust. 1, zgodnie z aktami delegowanymi przyjętymi na mocy ust. 3 niniejszego artykułu. Opłaty te w pełni pokrywają niezbędne wydatki ESMA związane z nadzorem nad administratorami oraz pozwalają odzyskać w pełni koszty, jakie mogą ponieść właściwe organy, wykonując prace na mocy niniejszego rozporządzenia, w szczególności w wyniku przekazania zadań zgodnie z art. 48m.

2. Kwota indywidualnej opłaty pobieranej od danego administratora pokrywa całość kosztów administracyjnych ponoszonych przez ESMA w związku z działaniami tego urzędu w odniesieniu do nadzoru i jest proporcjonalna do obrotów administratora

3. Do dnia 1 października 2021 r. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 49 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez określenie rodzajów opłat, czynności, za które są one pobierane, wysokości opłat oraz sposobu ich uiszczania.

*Artykuł 48m***Przekazywanie zadań przez ESMA właściwym organom**

1. Jeżeli jest to niezbędne do odpowiedniego wykonania zadania nadzorczego, ESMA może przekazać określone zadania nadzorcze właściwemu organowi państwa członkowskiego zgodnie z wytycznymi wydanymi przez ESMA na mocy art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010. Takie określone zadania nadzorcze mogą w szczególności obejmować prawo do wystosowywania wezwania do udzielenia informacji zgodnie z art. 48b i do prowadzenia dochodzeń i kontroli na miejscu zgodnie z art. 48c i 48d.

Na zasadzie odstępstwa od przepisów akapitu pierwszego nie przekazuje się czynności związanych z uznawaniem wskaźników referencyjnych za kluczowe.

2. Przed przekazaniem danego zadania zgodnie z ust. 1 ESMA konsultuje się z odpowiednim właściwym organem w sprawie:

a) zakresu zadania, które ma zostać przekazane;

▼ **M2**

- b) harmonogramu wykonania tego zadania; oraz
 - c) przekazania niezbędnych informacji ESMA i przez ESMA.
3. Zgodnie z aktem delegowanym, przyjętym na podstawie art. 481 ust. 3 ESMA zwraca właściwemu organowi koszty poniesione w wyniku wykonywania przekazanych mu zadań.
 4. ESMA w odpowiednich odstępach czasu dokonuje przeglądu przekazania zadań zgodnie z ust. 1. Przekazanie zadań może zostać w każdej chwili odwołane.
 5. Przekazanie zadań nie wpływa na odpowiedzialność ESMA ani nie ogranicza możliwości prowadzenia i nadzorowania przez ESMA przekazanych czynności.

*Artykuł 48n***Środki przejściowe dotyczące ESMA**

1. Wszelkie kompetencje i obowiązki związane z działalnością z zakresu nadzoru i egzekwowania przepisów w odniesieniu do administratorów, o których mowa w art. 40 ust. 1, powierzone właściwym organom, o których mowa w art. 40 ust. 2, wygasają w dniu 1 stycznia 2022 r. Te kompetencje i obowiązki przejmuje ESMA w tym samym dniu.

2. Wszelkie akta spraw i dokumenty robocze dotyczące działalności z zakresu nadzoru i egzekwowania przepisów w odniesieniu do administratorów, o których mowa w art. 40 ust. 1, w tym dotyczące wszelkich toczących się kontroli i czynności z zakresu egzekwowania przepisów, bądź ich uwierzytelnione kopie przejmuje ESMA w dniu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

Wniosków o udzielenie zezwolenia złożonych przez administratorów kluczowych wskaźników referencyjnych, o których mowa w art. 20 ust. 1 lit. a) i c), oraz wniosków o uznanie zgodnie z art. 32, które wpłynęły do właściwych organów przed dniem 1 października 2021 r., nie przekazuje się jednak ESMA, a decyzje o udzieleniu zezwolenia lub o uznaniu podejmuje odpowiedni właściwy organ.

3. Właściwe organy zapewniają, aby wszelkie istniejące dokumenty i opracowania robocze lub ich uwierzytelnione kopie przekazano ESMA w jak najkrótszym terminie, a w każdym razie do dnia 1 stycznia 2022 r. Te właściwe organy służą również ESMA wszelką niezbędną pomocą i radą celem ułatwienia skutecznego i sprawnego przekazania i podjęcia działalności z zakresu nadzoru i egzekwowania przepisów w odniesieniu do administratorów, o których mowa w art. 40 ust. 1.

4. ESMA występuje jako następca prawny właściwych organów, o których mowa w ust. 1, we wszelkich postępowaniach administracyjnych i sądowych wynikających z działalności w zakresie nadzoru i egzekwowania przepisów prowadzonej przez te właściwe organy w odniesieniu do spraw wchodzących w zakres stosowania niniejszego rozporządzenia.

5. Zezwolenie dla administratorów kluczowych wskaźników referencyjnych, o których mowa w art. 20 ust. 1 lit. a) i c), oraz uznanie zgodnie z art. 32, udzielone przez właściwy organ, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zachowują ważność po przekazaniu kompetencji ESMA.

▼ B

TYTUŁ VII

AKTY DELEGOWANE I WYKONAWCZE

▼ M1

Artykuł 49

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 2, art. 13 ust. 2a, art. 19a ust. 2, art. 19c ust. 1, art. 20 ust. 6, art. 24 ust. 2, art. 27 ust. 2b, art. 33 ust. 7, art. 51 ust. 6 i art. 54 ust. 3, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 10 grudnia 2019 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż w dniu 11 marca 2024 r. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

▼ M2

2a. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 30 ust. 2a, art. 30 ust. 3a, art. 48i ust. 10 oraz art. 48l ust. 3, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 30 grudnia 2019 r.

▼ M3

2b. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 18a ust. 3 i art. 54 ust. 7, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 13 lutego 2021 r.

▼ M2

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 3 ust. 2, art. 13 ust. 2a, art. 19a ust. 2, art. 19c ust. 1, art. 20 ust. 6, art. 24 ust. 2, art. 27 ust. 2b, art. 30 ust. 2a, art. 30 ust. 3a, art. 33 ust. 7, art. 48i ust. 10, art. 48l ust. 3, art. 51 ust. 6 i art. 54 ust. 3, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

▼ M3

3a. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 18a ust. 3 i art. 54 ust. 7, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

▼ M1

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

▼ M2

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie w art. 3 ust. 2, art. 13 ust. 2a, art. 19a ust. 2, art. 19c ust. 1, art. 20 ust. 6, art. 24 ust. 2, art. 27 ust. 2b, art. 30 ust. 2a, art. 30 ust. 3a, art. 33 ust. 7, art. 48i ust. 10, art. 48l ust. 3, art. 51 ust. 6 i art. 54 ust. 3 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

▼ M3

6a. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 18a ust. 3 lub art. 54 ust. 7 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

▼ B*Artykuł 50***Procedura komitetowa**

1. Komisję wspomaga Europejski Komitet Papierów Wartościowych. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011, z uwzględnieniem jego art. 8.

TYTUŁ VIII

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE*Artykuł 51***Przepisy przejściowe**

1. Podmiot opracowujący indeks, który opracowuje wskaźnik referencyjny w dniu 30 czerwca 2016 r. występuje z wnioskiem o udzielenie zezwolenia lub o rejestrację zgodnie z art. 34 do dnia 1 stycznia 2020 r.

2. Do dnia 1 stycznia 2020 r. właściwy organ państwa członkowskiego, w którym podmiot opracowujący indeks wnioskujący o udzielenie zezwolenia zgodnie z art. 34 ma miejsce zamieszkania lub siedzibę, jest uprawniony do wydania decyzji o rejestracji tego podmiotu opracowującego indeks jako administratora, nawet jeżeli nie jest on podmiotem nadzorowanym, pod następującymi warunkami:

- a) podmiot opracowujący indeks nie opracowuje kluczowego wskaźnika referencyjnego;
- b) właściwy organ posiada wiedzę, na uzasadnionej podstawie, że indeks lub indeksy opracowywane przez ten podmiot opracowujący indeks nie są powszechnie stosowane w rozumieniu niniejszego rozporządzenia ani w państwie członkowskim, w którym podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, ani w innych państwach członkowskich.

▼B

Właściwy organ powiadamia ESMA o swojej decyzji wydanej na podstawie akapitu pierwszego.

Właściwy organ przechowuje dokumentację dotyczącą powodów przyjęcia decyzji na podstawie akapitu pierwszego w takiej formie, by możliwe było pełne zrozumienie podstaw uznania przez właściwy organ, że stosowanie indeksu lub indeksów opracowywanych przez podmiot opracowujący indeks nie jest powszechne, w tym dane rynkowe, dokonane oceny lub inne dane, jak również informacje otrzymane od podmiotu opracowującego indeks.

3. Podmiot opracowujący indeks może nadal opracowywać istniejący wskaźnik referencyjny, który mogą stosować podmioty nadzorowane, do dnia 1 stycznia 2020 r., lub, jeżeli podmiot opracowujący indeks złoży wniosek o udzielenie zezwolenia lub rejestrację zgodnie z ust. 1 – do czasu odmowy udzielenia zezwolenia lub dokonania rejestracji, o ile taka nastąpi.

4. Jeżeli istniejący wskaźnik referencyjny nie spełnia wymogów niniejszego rozporządzenia, a zaprzestanie opracowywania takiego wskaźnika referencyjnego lub jego zmiana w celu spełnienia wymogów niniejszego rozporządzenia skutkowałoby wystąpieniem siły wyższej, pozbawieniem skuteczności lub innym naruszeniem warunków umowy finansowej lub instrumentu finansowego lub zasad funduszu inwestycyjnego, stosujących ten wskaźnik referencyjny jako odniesienie, właściwy organ państwa członkowskiego, w którym podmiot opracowujący indeks ma miejsce zamieszkania lub siedzibę, zezwala na stosowanie tego wskaźnika referencyjnego. Po dniu 1 stycznia 2020 r. żadne instrumenty finansowe, umowy finansowe ani pomiary wyników funduszu inwestycyjnego nie mogą dodać odniesienia do takiego istniejącego wskaźnika referencyjnego.

▼M1

4a. Podmiot opracowujący indeks może w dalszym ciągu opracowywać istniejący wskaźnik referencyjny, który został uznany za kluczowy wskaźnik referencyjny na mocy aktu wykonawczego przyjętego przez Komisję zgodnie z art. 20 do dnia 31 grudnia 2021 r. lub, w przypadku gdy podmiot opracowujący indeks występuje z wnioskiem o udzielenie zezwolenia zgodnie z ust. 1, do czasu odmowy udzielenia takiego zezwolenia, o ile taka nastąpi.

4b. Istniejący wskaźnik referencyjny, który został uznany za kluczowy wskaźnik referencyjny na mocy aktu wykonawczego przyjętego przez Komisję zgodnie z art. 20, może być stosowany w istniejących i nowych instrumentach finansowych, umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszu inwestycyjnego do dnia 31 grudnia 2021 r. lub, w przypadku gdy podmiot opracowujący indeks występuje z wnioskiem o udzielenie zezwolenia zgodnie z ust. 1, do czasu odmowy udzielenia takiego zezwolenia, o ile taka nastąpi.

▼M3

5. O ile Komisja nie przyjęła decyzji dotyczącej równoważności, o której mowa w art. 30 ust. 2 lub 3, administrator nie został uznany zgodnie z art. 32 lub wskaźnik referencyjny nie został zatwierdzony zgodnie z art. 33, podmioty nadzorowane mogą stosować w Unii wskaźnik referencyjny państwa trzeciego jedynie w instrumentach finansowych, umowach finansowych i do takich pomiarów wyników funduszu inwestycyjnego, które już zawierają odniesienie do tego wskaźnika referencyjnego w dniu 31 grudnia 2023 r., lub które dodały odniesienie do takiego wskaźnika referencyjnego przed tym dniem.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania do wskaźników referencyjnych opracowywanych przez administratorów, którzy w okresie przejściowym przenoszą działalność z Unii do państwa trzeciego. Właściwy organ informuje ESMA zgodnie z art. 35. ESMA sporządza wykaz wskaźników referencyjnych państw trzecich, do których nie ma zastosowania akapit pierwszy.

▼B

6. Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 49 aktów delegowanych dotyczących środków określających warunki, na podstawie których właściwy organ może ocenić, czy zaprzestanie opracowywania istniejącego wskaźnika referencyjnego lub jego zmiana w celu spełnienia wymogów niniejszego rozporządzenia skutkowałaby w uzasadniony sposób wystąpieniem siły wyższej, pozbawieniem skuteczności lub innym naruszeniem warunków umowy finansowej lub instrumentu finansowego lub zasad funduszu inwestycyjnego, stosujących ten wskaźnik referencyjny jako odniesienie.

*Artykuł 52***Termin aktualizacji prospektów emisyjnych oraz dokumentów zawierających kluczowe informacje**

Art. 29 ust. 2 pozostaje bez uszczerbku dla istniejących prospektów emisyjnych zatwierdzonych zgodnie z dyrektywą 2003/71/WE przed dniem 1 stycznia 2018 r. W przypadku prospektów emisyjnych zatwierdzonych zgodnie z dyrektywą 2009/65/WE przed dniem 1 stycznia 2018 r. dokumenty stanowiące ich podstawę aktualizuje się przy pierwszej sposobności, a najpóźniej w terminie 12 miesięcy od tego dnia.

▼M2*Artykuł 53***Przeglądy dokonywane przez ESMA**

1. ESMA dąży do stworzenia wspólnej europejskiej kultury nadzoru i spójnych praktyk nadzorczych oraz do zapewnienia wśród właściwych organów spójnego podejścia do stosowania przepisów art. 33. W tym celu ESMA co dwa lata dokonuje przeglądu decyzji o zatwierdzeniu wydanych zgodnie z art. 33.

ESMA wydaje opinię skierowaną do każdego właściwego organu, który zatwierdził wskaźnik referencyjny z państwa trzeciego, zawierającą ocenę stosowania przez ten właściwy organ odpowiednich wymogów określonych w art. 33 oraz wymogów odnośnych aktów delegowanych oraz regulacyjnych lub wykonawczych standardów technicznych opartych na niniejszym rozporządzeniu.

2. ESMA jest uprawniony do żądania od właściwego organu przedstawienia udokumentowanych dowodów w odniesieniu do dowolnej decyzji przyjętej zgodnie z art. 51 ust. 2 akapit pierwszy i art. 25 ust. 2, jak również w odniesieniu do działań podjętych w związku z egzekwowaniem przepisów art. 24 ust. 1.

▼B*Artykuł 54***Przegląd**

1. Do dnia 1 stycznia 2020 r. Komisja dokona przeglądu i przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące niniejszego rozporządzenia, a w szczególności:

- a) funkcjonowania i skuteczności regulacji dotyczących kluczowych wskaźników referencyjnych, obowiązkowego administrowania i obowiązkowego przekazywania danych ustanowionych w art. 20, 21 i 23 oraz definicji kluczowego wskaźnika referencyjnego zawartej w art. 3 ust. 1 pkt 25;

▼B

b) skuteczności regulacji dotyczących udzielania zezwoleń, rejestracji i nadzorowania administratorów ustanowionych w tytule VI oraz skuteczności kolegiów przewidzianych w art. 46, a także przydatności sprawowania nadzoru przez organ unijny nad niektórymi wskaźnikami referencyjnymi;

c) funkcjonowania i skuteczności art. 19 ust. 2, w szczególności zakresu jego stosowania.

2. Komisja dokonuje przeglądu rozwoju międzynarodowych zasad mających zastosowanie do wskaźników referencyjnych oraz ram prawnych i praktyk nadzorczych w państwach trzecich dotyczących opracowywania wskaźników referencyjnych oraz składa sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie co pięć lat od dnia 1 stycznia 2018 r. W sprawozdaniu tym ocenia się w szczególności potrzebę zmiany niniejszego rozporządzenia i towarzyszy mu, w stosownych przypadkach, wniosek ustawodawczy.

3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 49 aktów delegowanych w celu przedłużenia 42-miesięcznego okresu, o którym mowa w art. 51 ust. 2, o 24 miesiące, jeżeli sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, dostarczy dowodów na to, że przejściowy okres rejestracji na podstawie art. 51 ust. 2 nie wpływa niekorzystnie na wspólną europejską kulturę nadzoru i spójne praktyki nadzorcze oraz na spójne podejście właściwych organów.

▼M1

4. Do dnia 31 grudnia 2022 r. Komisja dokona przeglądu norm minimalnych dotyczących unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej oraz unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego w celu zapewnienia, aby wybór aktywów bazowych był spójny z inwestycjami zrównoważonymi środowiskowo, jak określono w ramach uregulowań unijnych.

5. Przed dniem 31 grudnia 2022 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat wpływu niniejszego rozporządzenia i wykonalności „wskaźników referencyjnych z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego”, biorąc pod uwagę zmieniający się charakter wskaźników zrównoważonego rozwoju oraz metod stosowanych do ich pomiaru. Do sprawozdania tego dołącza się w stosownym przypadku wniosek ustawodawczy.

▼M3

6. Do dnia 15 czerwca 2023 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące zakresu niniejszego rozporządzenia, w szczególności w odniesieniu do dalszego stosowania przez podmioty nadzorowane wskaźników referencyjnych państw trzecich oraz potencjalnych braków w obecnych uregulowaniach. W sprawozdaniu tym poddana ocenie zostanie w szczególności potrzeba zmiany niniejszego rozporządzenia w celu ograniczenia jego zakresu do określonych kategorii wskaźników referencyjnych lub opracowywania wskaźników referencyjnych powszechnie stosowanych w Unii, a w stosownych przypadkach sprawozdaniu temu będzie towarzyszyć wniosek ustawodawczy.

7. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego zgodnie z art. 49 do dnia 15 czerwca 2023 r. w celu przedłużenia okresu przejściowego, o którym mowa w art. 51 ust. 5, najpóźniej do dnia 31 grudnia 2025 r., jeżeli w sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 6 niniejszego artykułu, wykazano, że w przeciwnym razie dalsze stosowanie w Unii niektórych wskaźników referencyjnych państw trzecich przez podmioty nadzorowane byłoby znacznie utrudnione lub że zagroziłoby stabilności finansowej.

▼B*Artykuł 55***Powiadamianie o stosowanych jako odniesienie wskaźnikach referencyjnych i ich administratorach**

Gdy instrument finansowy objęty zakresem art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 596/2014 stosuje wskaźnik referencyjny jako odniesienie, powiadomienia na podstawie art. 4 ust. 1 tego rozporządzenia muszą zawierać nazwę tego wskaźnika referencyjnego i jego administratora.

*Artykuł 56***Zmiany rozporządzenia (UE) nr 596/2014**

W rozporządzeniu (UE) nr 596/2014 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Obowiązek powiadamiania, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania do transakcji dotyczących instrumentów finansowych związanych z akcjami lub instrumentami dłużnymi emitenta, o których mowa w ust. 1, jeżeli w czasie dokonywania transakcji spełniony jest jeden z następujących warunków:

- a) instrument finansowy jest jednostką uczestnictwa lub udziałem w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania z ekspozycją na akcje lub instrumenty dłużne emitenta nieprzekraczającą 20 % aktywów tego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania;
- b) instrument finansowy zapewnia ekspozycję na portfel aktywów, w przypadku której ekspozycja na akcje lub instrumenty dłużne emitenta nie przekracza 20 % aktywów w tym portfelu;
- c) instrument finansowy jest jednostką uczestnictwa lub udziałem w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania lub zapewnia ekspozycję na portfel aktywów, a osoba pełniąca obowiązki zarządcze lub osoba blisko związana z taką osobą nie zna i nie może znać struktury inwestycji lub ekspozycji takiego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania lub portfela aktywów na akcje lub instrumenty dłużne emitenta, a poza tym taka osoba nie ma powodów, by uważać, że akcje lub instrumenty dłużne emitenta przekraczają progi określone w lit. a) lub b).

Jeżeli informacje o strukturze inwestycji przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania lub o ekspozycji na portfel aktywów są dostępne, osoba pełniąca obowiązki zarządcze lub osoba blisko związana z taką osobą musi poczynić wszelkie rozsądne starania, by uzyskać takie informacje.”;

▼B

b) w ust. 7 dodaje się po akapicie drugim akapit w brzmieniu:

„Do celów lit. b) o transakcjach akcjami lub instrumentami dłużnymi emitenta lub instrumentami pochodnymi lub innymi powiązanymi z nimi instrumentami finansowymi dokonywanymi przez zarządzających przedsiębiorstwem zbiorowego inwestowania, w które osoba pełniąca obowiązki zarządcze lub osoba blisko związana z taką osobą zainwestowała, nie trzeba powiadamiać, gdy zarządzający przedsiębiorstwem zbiorowego inwestowania korzysta z całkowitej swobody uznania, co wyklucza otrzymywanie przez niego jakichkolwiek instrukcji lub sugestii co do składu portfela pochodzących bezpośrednio lub pośrednio od inwestorów takiego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania.”;

2) w art. 35 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 2 i 3 wyrażenie „i art. 19 ust. 13 i 14” zastępuje się wyrażeniem „art. 19 ust. 13 i 14 oraz art. 38”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 6 ust. 5 lub 6, art. 12 ust. 5, art. 17 ust. 2 akapit trzeci, art. 17 ust. 3, art. 19 ust. 13 lub 14 lub art. 38 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”;

3) w art. 38 dodaje się akapity w brzmieniu:

„Do dnia 3 lipca 2019 r. Komisja po zasięgnięciu opinii ESMA przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące poziomu progów określonych w art. 19 ust. 1a lit. a) i b), które odnoszą się do transakcji dokonywanych przez zarządzających, gdy akcje lub instrumenty dłużne emitenta stanowią część przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania lub zapewniają ekspozycję na portfel aktywów, w celu oceny, czy poziom ten jest odpowiedni czy też należałoby go skorygować.

▼B

Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 35 aktów delegowanych dotyczących korekty progów określonych w art. 19 ust. 1a lit. a) i b), jeżeli stwierdzi w tym sprawozdaniu, że progi te powinny zostać skorygowane.”.

*Artykuł 57***Zmiany dyrektywy 2008/48/WE**

W dyrektywie 2008/48/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 ust. 1 dodaje się po akapicie drugim akapit w brzmieniu:

„Jeżeli w umowie o kredyt stosuje się odniesienie do wskaźnika referencyjnego w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 (*), kredytodawca, lub w stosownych przypadkach pośrednik kredytowy, podaje konsumentowi nazwę wskaźnika referencyjnego i jego administratora oraz informuje o potencjalnych konsekwencjach dla konsumenta w osobnym dokumencie, który może zostać załączony do standardowego europejskiego arkusza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywę 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 (Dz.U. L 171 z 29.6.2016, s. 1).”;

- 2) w art. 27 ust. 1 dodaje się po akapicie drugim akapit w brzmieniu:

„Do dnia 1 lipca 2018 r. państwa członkowskie przyjmują, publikują i przekazują Komisji przepisy niezbędne do wykonania art. 5 ust. 1 akapit trzeci. Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 1 lipca 2018 r.”.

*Artykuł 58***Zmiany dyrektywy 2014/17/UE**

W dyrektywie 2014/17/UE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 13 ust. 1 akapit drugi dodaje się literę w brzmieniu:

„ea) jeżeli dostępne są umowy, które stosują jako odniesienie wskaźnik referencyjny w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 (*) – nazwy wskaźników referencyjnych i ich administratorów oraz informację o potencjalnych konsekwencjach dla konsumenta;

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywę 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 (Dz.U. L 171 z 29.6.2016, s. 1).”;

▼B

- 2) w art. 42 ust. 2 po akapicie pierwszym dodaje się akapit w brzmieniu:

„Do dnia 1 lipca 2018 r. państwa członkowskie przyjmują, publikują i przekazują Komisji przepisy niezbędne do wykonania art. 13 ust. 1 akapit drugi lit. ea). Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 1 lipca 2018 r.”;

- 3) w art. 43 ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Art. 13 ust. 1 akapit drugi lit. ea) nie stosuje się do umów o kredyt obowiązujących przed dniem 1 lipca 2018 r.”.

Artykuł 59

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2018 r.

Niezależnie od akapitu drugiego niniejszego artykułu art. 3 ust. 2, art. 5 ust. 5, art. 11 ust. 5, art. 13 ust. 3, art. 15 ust. 6, ust. 16 ust. 5, art. 20 (z wyjątkiem ust. 6 lit. b), art. 21 i 23, art. 25 ust. 8, art. 25 ust. 9, art. 26 ust. 5, art. 27 ust. 3, art. 30 ust. 5, art. 32 ust. 9, art. 33 ust. 7, art. 34 ust. 8, art. 46, art. 47 ust. 3 i art. 51 ust. 6 stosuje się od dnia 30 czerwca 2016 r.

Niezależnie od akapitu drugiego niniejszego artykułu art. 56 stosuje się od dnia 3 lipca 2016 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

ZAŁĄCZNIK I

WSKAŹNIKI REFERENCYJNE STÓP PROCENTOWYCH

Dokładne i wystarczające dane

1. Na potrzeby art. 11 ust. 1 lit. a) i c) przyznaje się, co do zasady, pierwszeństwo korzystania z następujących danych wejściowych:
 - a) transakcje dokonywane przez podmiot przekazujący dane na danym rynku, którego pomiar jest celem wskaźnika referencyjnego, lub, jeżeli nie jest to wystarczające, transakcje dokonywane przez niego na rynkach powiązanych takich jak:
 - rynki niezabezpieczonych depozytów międzybankowych,
 - inne rynki depozytów niezabezpieczonych, w tym certyfikatów depozytowych i komercyjnych papierów dłużnych, oraz
 - inne rynki, takie jak rynki jednodniowych transakcji swap na rynku międzybankowym (overnight index swaps), transakcji z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, walutowych transakcji terminowych, kontraktów terminowych i opcji na stopę procentową, pod warunkiem że transakcje te spełniają wymogi dotyczące danych wejściowych określone w kodeksie postępowania;
 - b) uwagi podmiotu przekazującego dane dotyczące transakcji dokonywanych przez osobę trzecią na rynkach określonych w lit. a);
 - c) zatwierdzone kwotowania;
 - d) orientacyjne kwotowania lub oceny eksperckie.
2. Na potrzeby art. 11 ust. 1 lit. a) i art. 11 ust. 4 dane wejściowe mogą być korygowane.

Dane wejściowe mogą być w szczególności korygowane poprzez zastosowanie następujących kryteriów:

- a) odstępu czasowego pomiędzy dokonaniem transakcji a przekazaniem danych wejściowych oraz wpływu wszelkich zdarzeń rynkowych pomiędzy dokonaniem transakcji a przekazaniem danych wejściowych;
- b) interpolacji lub ekstrapolacji z danych dotyczących transakcji;
- c) korekt w celu odzwierciedlenia zmian w zdolności kredytowej podmiotów przekazujących dane oraz innych uczestników rynku.

Jednostka nadzorcza

3. Następujące wymogi mają zastosowanie w miejsce wymogów art. 5 ust. 4 i 5.
 - a) administrator wskaźnika referencyjnego stóp procentowych posiada niezależny komitet nadzorczy. Szczegóły dotyczące członkostwa w tym Komitecie są podawane do wiadomości publicznej, łącznie z wszelkimi oświadczeniami w sprawie konfliktu interesów oraz informacjami dotyczącymi procesu wyboru i mianowania jego członków;
 - b) posiedzenia komitetu nadzorczego odbywają się co najmniej raz na cztery miesiące; z jego posiedzeń sporządza się protokół;
 - c) komitet nadzorczy działa w sposób rzetelny i wypełnia wszystkie zadania przewidziane w art. 5 ust. 3.

Audyty

4. Administrator wskaźnika referencyjnego stóp procentowych wyznacza niezależnego audytora zewnętrznego, którego zadaniem jest dokonywanie przeglądów i przedstawianie sprawozdań dotyczących przestrzegania przez administratora metody dotyczącej wskaźnika referencyjnego oraz niniejszego rozporządzenia. Zewnętrzny audyt administratora przeprowadza się po raz pierwszy po upływie sześciu miesięcy od wprowadzenia kodeksu postępowania, a następnie co dwa lata.

▼B

Komitet nadzorczy może wymagać przeprowadzenia zewnętrznego audytu podmiotu przekazującego dane na potrzeby wskaźnika referencyjnego stóp procentowych w przypadku niezadowolenia z jakiegokolwiek aspektu jego postępowania.

Systemy i środki kontroli podmiotu przekazującego dane

5. Oprócz wymogów określonych w art. 16, do podmiotów przekazujących dane na potrzeby wskaźnika referencyjnego stóp procentowych stosuje się poniższe wymogi. Art. 16 ust. 5 nie stosuje się.
6. Każdy dostawca danych podmiotu przekazującego dane oraz bezpośredni kierownicy takiego dostawcy danych potwierdzają na piśmie, że zapoznali się z kodeksem postępowania i że będą go stosować.
7. Systemy i środki kontroli podmiotu przekazującego dane obejmują:
 - a) opis obowiązków w ramach każdego przedsiębiorstwa, w tym zasad dotyczących sprawozdawczości wewnętrznej i odpowiedzialności, łącznie z lokalizacją dostawców danych i kierowników oraz imionami i nazwiskami odpowiednich osób i ich zastępców;
 - b) wewnętrzne procedury zatwierdzania przekazywanych danych wejściowych;
 - c) postępowania dyscyplinarne dotyczące usiłowania dokonania manipulacji lub niezgłoszenia dokonania lub usiłowania dokonania manipulacji przez strony zewnętrzne w odniesieniu do procesu przekazywania danych;
 - d) skuteczne procedury zarządzania konfliktami interesów i środki kontroli komunikowania się, zarówno w ramach podmiotów przekazujących dane, jak i pomiędzy nimi a stronami trzecimi, aby zapobiec jakimkolwiek niewłaściwemu wpływowi z zewnątrz na odpowiedzialnych za dostarczanie danych; dostawcy danych pracują w lokalizacjach, które są fizycznie oddzielone od lokalizacji podmiotów dokonujących transakcji na oprocentowanych instrumentach pochodnych;
 - e) skuteczne procedury zapobiegania lub kontroli wymiany informacji pomiędzy osobami dokonującymi czynności wiążących się z ryzykiem konfliktu interesów, w przypadku których wymiana informacji może wpływać na dane przekazywane na potrzeby wskaźnika referencyjnego;
 - f) zasady mające na celu uniknięcie zmywu podmiotów przekazujących dane oraz zmywu pomiędzy podmiotami przekazującymi dane a administratorami wskaźnika referencyjnego;
 - g) środki mające zapobiec wywieraniu przez jakąkolwiek osobę niewłaściwego wpływu na sposób, w jaki osoby zaangażowane w przekazywanie danych wejściowych przeprowadzają te działania, lub ograniczyć taką możliwość;
 - h) zlikwidowanie bezpośredniego powiązania między wynagrodzeniem pracowników zaangażowanych w przekazywanie danych wejściowych a wynagrodzeniem osób zajmujących się innym rodzajem działalności lub dochodami generowanymi przez takie osoby, gdy w związku z tymi dwoma rodzajami działalności może powstać konflikt interesów;
 - i) środki kontroli mające na celu zidentyfikowanie jakiejkolwiek transakcji odwracalnej, która nastąpiła po przekazaniu danych wejściowych.
8. Podmiot przekazujący dane na potrzeby wskaźnika referencyjnego stóp procentowych prowadzi następujące szczegółowe rejestry:
 - a) wszystkich stosownych aspektów przekazywania danych wejściowych;
 - b) procesu regulującego określanie danych wejściowych oraz ich zatwierdzanie;
 - c) imion i nazwisk dostawców danych i zakresu ich obowiązków;

▼B

- d) wszelkiej komunikacji pomiędzy dostawcami danych i innymi osobami, w tym wewnętrznymi i zewnętrznymi podmiotami dokonującymi transakcji i brokerami, odnoszących się do określania lub przekazywania danych wejściowych;
 - e) wszelkich wzajemnych relacji pomiędzy dostawcami danych a administratorem lub jakimkolwiek podmiotem odpowiedzialnym za dokonywanie obliczeń;
 - f) wszelkich zapytań dotyczących danych wejściowych i rezultatów takich zapytań;
 - g) sprawozdań z analiz wrażliwości dotyczących portfeli handlowych swapów stopy procentowej i wszelkich innych portfeli handlowych instrumentów pochodnych, charakteryzujących się istotną ekspozycją na ustalanie stóp procentowych w odniesieniu do danych wejściowych.
9. Rejestry są przechowywane na nośniku, który pozwala na przechowywanie informacji do przyszłego wglądu wraz z udokumentowaną ścieżką audytu.
10. Jednostka do spraw zgodności podmiotu przekazującego dane na potrzeby wskaźnika referencyjnego stóp procentowych regularnie zgłasza kierownictwu wszelkie ustalenia, w tym dotyczące transakcji odwracalnych.
11. Dane wejściowe i procedury podlegają regularnym przeglądom wewnętrznym.
12. Zewnętrzny audyt danych wejściowych przekazanych przez podmioty przekazujące dane na potrzeby wskaźnika referencyjnego stóp procentowych, przestrzegania kodeksu postępowania oraz przepisów niniejszego rozporządzenia przeprowadza się po raz pierwszy po upływie sześciu miesięcy od wprowadzenia kodeksu postępowania, a następnie co dwa lata.

ZAŁĄCZNIK II

TOWAROWE WSKAŹNIKI REFERENCYJNE

Metoda

1. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego formalizuje, dokumentuje i podaje do publicznej wiadomości każdą metodę stosowaną przez niego do obliczania wskaźnika referencyjnego. Taka metoda obejmuje i opisuje przynajmniej:
 - a) wszystkie kryteria i procedury wykorzystywane do opracowania wskaźnika referencyjnego, w tym sposób, w jaki administrator wykorzystuje dane wejściowe, w tym konkretną wielkość, zawarte i zgłoszone transakcje, oferty kupna i sprzedaży oraz wszelkie inne informacje o rynku, w swojej ocenie lub w okresach lub ramach czasowych przeprowadzania oceny; powód, dla którego stosuje się konkretną jednostkę odniesienia; sposób, w jaki administrator gromadzi takie dane wejściowe; wytyczne służące do kontroli oceny dokonywanej przez ekspertów oceniających oraz wszelkie inne informacje, takie jak założenia, modele lub ekstrapolacja ze zgromadzonych danych, które bierze się pod uwagę, dokonując oceny;
 - b) procedury i praktyki zaprojektowane tak, aby zapewnić spójność między jego ekspertami oceniającymi podczas dokonywania oceny;
 - c) względne znaczenie, jakie przypisuje się każdemu kryterium stosowanemu do obliczania wskaźnika referencyjnego, w szczególności rodzaj wykorzystywanych danych wejściowych, oraz rodzaj kryterium stosowanego do kierowania dokonywaniem oceny tak, aby zapewnić jakość i rzetelność obliczania wskaźnika referencyjnego;
 - d) kryteria pozwalające określić minimalną ilość danych dotyczących transakcji wymaganych do obliczenia konkretnego wskaźnika referencyjnego; jeżeli nie przewidziano takiego progu, wyjaśnia się powody, dla których nie ustanowiono minimalnego progu, w tym określa się procedury, które mają być stosowane w przypadku, gdy nie istnieją żadne dane dotyczące transakcji;
 - e) kryteria dotyczące okresów przeprowadzania oceny, w których dostarczone dane znajdują się poniżej progu danych dotyczących transakcji zalecanego w metodzie lub norm jakości wymaganych od administratora, w tym wszelkich alternatywnych metod oceny obejmujących modele teoretycznego oszacowania. Te kryteria muszą określać procedury, które mają być stosowane w przypadku, gdy nie istnieją żadne dane dotyczące transakcji;
 - f) kryteria dotyczące terminowości przekazywania danych wejściowych oraz sposobów ich przekazywania, niezależnie od tego, czy odbywa się to drogą elektroniczną, telefoniczną lub inną;
 - g) kryteria i procedury odnoszące się do okresów przeprowadzania oceny, w których co najmniej jeden podmiot przekazujący dane przekazuje dane wejściowe stanowiące znaczną część całości danych wejściowych dotyczących danego wskaźnika referencyjnego; administrator definiuje również w tych kryteriach i procedurach, co w przypadku każdego obliczenia wskaźnika referencyjnego uważa się za znaczną część;
 - h) kryteria, zgodnie z którymi dane dotyczące transakcji można wyłączyć z obliczenia wskaźnika referencyjnego.
2. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego publikuje lub udostępnia kluczowe elementy metody, którą stosuje w odniesieniu do każdego z opracowanych i opublikowanych towarowych wskaźników referencyjnych lub, w stosownych przypadkach, do każdej rodziny opracowanych i opublikowanych wskaźników referencyjnych.
3. Wraz z metodą, o której mowa w ust. 2, administrator towarowego wskaźnika referencyjnego opisuje także i publikuje wszystkie poniższe informacje:
 - a) powody przyjęcia konkretnej metody, w tym wszelkie techniki dokonywania korekty cen i uzasadnienie, dlaczego okres lub ramy czasowe, w których przyjmuje się dane wejściowe, stanowi wiarygodny wskaźnik wartości rynku fizycznego;

▼B

- b) procedurę wewnętrznego przeglądu i zatwierdzania danej metody, a także częstotliwość takiego przeglądu;
- c) procedurę zewnętrznego przeglądu danej metody, w tym procedury uzyskiwania uznania na rynku dla danej metody poprzez konsultacje z użytkownikami dotyczące ważnych zmian w procesach obliczania wskaźników referencyjnych.

Zmiany metody

4. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego przyjmuje i podaje do wiadomości użytkownikom precyzyjne procedury i powody wszelkich proponowanych istotnych zmian swojej metody. Procedury te są spójne z nadrzędnym celem, zgodnie z którym administrator musi zapewniać stałą rzetelność swoich obliczeń wskaźnika referencyjnego oraz wdrażać zmiany, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie rynku, do którego odnoszą się dane zmiany. W takich procedurach przewiduje się:
 - a) zawiadomienie z wyprzedzeniem w wyraźnych ramach czasowych, dające użytkownikom wystarczającą możliwość dokonania analizy i zgłoszenia uwag dotyczących wpływu takich proponowanych zmian, biorąc pod uwagę obliczenia administratora w zakresie ogólnych okoliczności;
 - b) udostępnienie uwag użytkowników i odpowiedzi administratora na przedmiotowe uwagi wszystkim użytkownikom rynku po każdym okresie konsultacji, oprócz przypadków, w których osoba przedstawiająca uwagi zwróciła się z prośbą o traktowanie ich w sposób poufny.
5. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego regularnie analizuje stosowane przez siebie metody w celu zapewnienia, aby odzwierciedlały one w sposób wiarygodny oceniany rynek fizyczny, oraz przewiduje możliwość uwzględniania opinii zainteresowanych użytkowników.

Jakość i rzetelność obliczeń wskaźnika referencyjnego

6. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego:
 - a) określa kryteria definiujące fizyczny towar podlegający konkretnej metodzie;
 - b) przyznaje pierwszeństwo danym wejściowym w następującej kolejności, o ile są one zgodne z metodami administratora:
 - (i) zawarte i zgłoszone transakcje;
 - (ii) oferty kupna i sprzedaży;
 - (iii) inne informacje.

Jeżeli zawartym i zgłoszonym transakcjom nie przyznano pierwszeństwa, należy przedstawić wyjaśnienie zgodnie z wymogiem w pkt 7 lit. b);
 - c) stosuje wystarczające środki zaprojektowane do wykorzystywania danych wejściowych dostarczonych i uwzględnionych w ramach obliczania wskaźnika referencyjnego, które dostarczono w dobrej wierze, co oznacza, że strony, które dostarczyły dane wejściowe, przeprowadziły lub są gotowe przeprowadzić transakcje generujące takie dane wejściowe, a zawarte transakcje przeprowadzono niezależnie od siebie, oraz że szczególnie należy zwrócić na transakcje między podmiotami zależnymi;
 - d) ustanawia i stosuje procedury identyfikacji danych dotyczących transakcji, które odbiegają od normy lub są podejrzanym oraz prowadzi rejestr decyzji o wykluczeniu danych dotyczących transakcji z procesu obliczania wskaźnika referencyjnego przez administratora;
 - e) zachęca podmioty przekazujące dane do dostarczania wszystkich ich danych wejściowych, które spełniają kryteria administratora w odniesieniu do przedmiotowego obliczenia; w miarę możliwości i w rozsądnym zakresie administratorzy dążą do zapewnienia, aby dostarczone dane wejściowe były reprezentatywne dla transakcji rzeczywiście zawartych przez podmioty przekazujące dane; oraz

▼B

- f) stosuje system odpowiednich środków, aby zapewnić spełnianie przez podmioty przekazujące dane stosownych norm administratora w zakresie jakości i rzetelności danych wejściowych.
7. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego opisuje i publikuje w odniesieniu do każdego obliczenia, w rozsądnym zakresie bez uszczerbku dla należytej publikacji wskaźnika referencyjnego:
- a) zwięzłe wyjaśnienie wystarczające, aby ułatwić subskrybentowi wskaźnika referencyjnego lub właściwemu organowi zrozumienie sposobu, w jaki przeprowadzono obliczenie, obejmujące co najmniej rozmiar i płynność ocenianego rynku fizycznego (na podstawie takich danych jak liczba i wolumen przekazanych transakcji), zakres i średnią wielkość oraz zakres i średnią cen, a także orientacyjny odsetek każdego rodzaju danych wejściowych, jakie uwzględniono w obliczeniu; stosuje się określenia dotyczące metody wyceny takie jak „oparte na transakcjach”, „oparte na spreadach” lub „interpolowane lub ekstrapolowane”; oraz
 - b) zwięzłe wyjaśnienie, w jakim zakresie i na jakiej podstawie w obliczeniu wykorzystano wszelkie dokonane oceny, w tym oceny dotyczące wyłączenia danych, które pod innymi względami spełniają wymagania stosownej metody w odniesieniu do przedmiotowego obliczenia, wyceny na podstawie spreadów lub interpolacji, ekstrapolacji lub przyznania ofertom kupna i sprzedaży większej wagi niż zawartym transakcjom, jeżeli takie istnieją.

Rzetelność procesu zgłaszania

8. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego:
- a) określa kryteria definiujące, kto może dostarczać dane wejściowe administratorowi;
 - b) posiada procedury kontroli jakości pozwalające ocenić tożsamość podmiotu przekazującego dane i każdego dostawcy danych, który zgłasza dane wejściowe, oraz upoważnienie takiego dostawcy danych do zgłaszania danych wejściowych w imieniu podmiotu przekazującego dane;
 - c) określa kryteria stosowane względem pracowników podmiotu przekazującego dane, którzy są upoważnieni do dostarczania administratorowi danych wejściowych w imieniu podmiotu przekazującego dane; zachęca podmioty przekazujące dane do dostarczenia danych dotyczących transakcji z jednostek operacyjnych i dąży do potwierdzenia danych z innych źródeł w przypadkach, w których dane dotyczące transakcji otrzymuje się bezpośrednio od podmiotu dokonującego transakcji; oraz
 - d) wdraża kontrole wewnętrzne i procedury pisemne w celu identyfikacji komunikowania się pomiędzy podmiotami przekazującymi dane a ekspertami oceniającymi, dotyczące próby wywarcia wpływu na obliczenie na korzyść pozycji handlowej (niezależnie od tego, czy jest to pozycja handlowa podmiotu przekazującego dane, jego pracowników lub osoby trzeciej), próby nakłonienia eksperta oceniającego do naruszenia zasad lub wytycznych administratora lub identyfikacji podmiotów przekazujących w sposób powtarzający się dane, które odbiegają od normy lub są podejrzanym; przedmiotowe procedury obejmują, w możliwym zakresie, możliwość zintensyfikowania przez administratora zbadania danej sprawy w przedsiębiorstwie podmiotu przekazującego dane; kontrole obejmują kontrole krzyżowe rynkowych wskaźników w celu walidacji dostarczonych informacji.

Eksperci oceniający

9. W odniesieniu do roli eksperta oceniającego administrator towarowego wskaźnika referencyjnego:
- a) przyjmuje i posiada precyzyjne wewnętrzne zasady i wytyczne dotyczące wyboru ekspertów oceniających, obejmujące minimalny poziom ich wykształcenia, doświadczenia i umiejętności oraz proces okresowego przeglądu ich kompetencji;
 - b) posiada mechanizmy służące zapewnieniu, by obliczenia mogły być wykonane w sposób spójny i systematyczny;
 - c) utrzymuje ciągłość i planowanie sukcesji w odniesieniu do swoich ekspertów oceniających w celu zapewnienia wykonywania obliczeń w sposób spójny i przez pracowników posiadających odpowiedni poziom wiedzy fachowej; oraz

▼B

- d) ustanawia procedury kontroli wewnętrznej, aby zapewnić rzetelność i wiarygodność obliczeń; takie kontrole wewnętrzne i procedury wymagają co najmniej sprawowania ciągłego nadzoru nad ekspertami oceniającymi w celu zapewnienia właściwego stosowania metody oraz procedur w zakresie wewnętrznego zatwierdzania przez przełożonego przed udostępnieniem cen do rozpowszechniania na rynku.

Ścieżki audytu

10. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego posiada zasady i procedury pozwalające na jednoczesne dokumentowanie stosownych informacji, obejmujących:
 - a) wszystkie dane wejściowe;
 - b) oceny dokonywane przez ekspertów oceniających w trakcie każdego obliczania wskaźnika referencyjnego;
 - c) kwestię, czy z obliczenia wyłączono konkretną transakcję, która pod innymi względami spełniała wymagania stosownej metody obliczenia, oraz powody tego wyłączenia;
 - d) tożsamość każdego eksperta oceniającego oraz każdej innej osoby, która dostarczyła lub w jakikolwiek inny sposób wygenerowała informacje określone w lit. a), b) lub c).
11. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego posiada zasady i procedury, aby zapewnić przechowywanie ścieżek audytu dotyczących istotnych informacji przez co najmniej pięć lat w celu udokumentowania dokonywania jego obliczeń.

Konflikty interesów

12. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego ustanawia odpowiednie zasady i procedury dotyczące wykrywania i ujawniania konfliktów interesów, zarządzania nimi lub ich łagodzenia oraz ich unikania, a także ochrony integralności i niezależności obliczeń. Te zasady i procedury podlegają regularnym przeglądom i aktualizacjom oraz:
 - a) zapewniają, aby istniejące lub potencjalne handlowe lub osobiste relacje biznesowe lub interesy między administratorem lub jego podmiotami zależnymi, jego personelem, klientami, uczestnikami rynku lub powiązanymi z nimi osobami nie miały wpływu na obliczanie wskaźnika referencyjnego;
 - b) zapewniają, aby interesy osobiste i powiązania handlowe personelu administratora nie narażały na szwank funkcji administratora, w tym poprzez dodatkowe zatrudnienie, podróże oraz przyjmowanie form rozrywki, подарunków czy gościnności oferowanych przez klientów administratora lub innych uczestników rynku towarowego;
 - c) zapewniają, w odniesieniu do zidentyfikowanych konfliktów, odpowiednie rozdzielenie funkcji w ramach administratora za pomocą nadzoru, wynagrodzenia, dostępu do systemów i przepływów informacji;
 - d) chronią poufność informacji dostarczonych administratorowi lub opracowanych przez niego, z zastrzeżeniem zobowiązań administratora dotyczących ujawniania informacji;
 - e) zakazują kierownikom, ekspertom oceniającym i innym pracownikom administratora przekazywania danych na potrzeby obliczenia wskaźnika referencyjnego poprzez udział w przetargach, ofertach i transakcjach w imieniu własnym lub uczestników rynku; oraz
 - f) skutecznie rozwiązują zidentyfikowane konflikty interesów, które mogą występować między działalnością administratora polegającą na opracowywaniu wskaźnika referencyjnego (w tym wszystkimi pracownikami, którzy dokonują obliczeń wskaźnika referencyjnego lub w inny sposób uczestniczą w tych obliczeniach) oraz wszelkimi innymi rodzajami działalności prowadzonej przez administratora.

▼B

13. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego zapewnia, aby w ramach innych rodzajów swojej działalności istniały odpowiednie procedury i mechanizmy zaprojektowane w celu zmniejszania prawdopodobieństwa, że konflikt interesów wpłynie na rzetelność obliczeń wskaźnika referencyjnego.
14. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego zapewnia istnienie odpowiednio rozdzielonej podległości służbowej wśród swoich kierowników, ekspertów oceniających i innych pracowników oraz od odpowiednich kierowników do kadry kierowniczej najwyższego szczebla i jego zarządu w celu zapewnienia:
 - a) zadowalającej realizacji przez administratora wymagań określonych w niniejszym rozporządzeniu; oraz
 - b) jasnego określenia obowiązków oraz, aby nie powodowały one konfliktu lub nie powodowały postrzegania konfliktu.
15. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego informuje swoich użytkowników natychmiast, gdy dowie się o konflikcie interesów wynikającym ze struktury własnościowej administratora.

Skargi

16. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego posiada i publikuje procedurę skargową określającą procedury przyjmowania, rozpatrywania i prowadzenia rejestrów dotyczących złożonych skarg w odniesieniu do procesu obliczania przeprowadzanego przez administratora. W ramach takiej procedury skargowej zapewnia się:
 - a) możliwość składania przez subskrybentów wskaźnika referencyjnego skarg dotyczących reprezentatywności danego obliczenia wskaźnika referencyjnego dla wartości rynkowej, proponowanych zmian w obliczaniu wskaźnika referencyjnego, stosowania metody w odniesieniu do danego obliczenia wskaźnika referencyjnego oraz innych decyzji edytorskich w odniesieniu do procesów obliczania wskaźnika referencyjnego;
 - b) istnienie docelowego harmonogramu dotyczącego postępowania ze skargami;
 - c) rozpatrywanie przez administratora oficjalnych skarg na administratora i jego personel w sposób terminowy i rzetelny;
 - d) zbadanie sprawy przez personel niezależny od personelu, który może być przedmiotem skargi;
 - e) dążenie przez administratora do szybkiego zakończenia wyjaśnienia sprawy;
 - f) powiadamianie skarżącego i wszelkich innych zainteresowanych stron przez administratora o sposobie rozstrzygnięcia sprawy na piśmie i w rozsądnym terminie;
 - g) istnienie odwołania do niezależnej osoby trzeciej wyznaczonej przez administratora, jeżeli skarżący jest niezadowolony ze sposobu, w jaki dany administrator rozpatrzył skargę, lub z decyzji administratora, jeżeli nie minęło jeszcze sześć miesięcy od momentu złożenia pierwotnej skargi; oraz
 - h) przechowywanie przez okres minimum pięciu lat wszystkich dokumentów dotyczących skargi, w tym dokumentów przedłożonych przez skarżącego, a także własnej dokumentacji administratora.
17. Spory dotyczące codziennego określania ceny, które nie są oficjalnymi skargami, są rozwiązywane przez administratora towarowego wskaźnika referencyjnego zgodnie ze stosowną standardową procedurą. Jeżeli skarga skutkuje zmianą ceny, bezzwłocznie informuje się rynek o takiej zmianie.

▼B

Audyt zewnętrzny

18. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego wyznacza niezależnego audytora zewnętrznego dysponującego odpowiednim doświadczeniem i kompetencjami do dokonywania przeglądów i przedstawiania sprawozdań dotyczących spełniania przez administratora ustalonych kryteriów odnoszących się do metody oraz wymogów niniejszego rozporządzenia. Audyty odbywają się raz do roku i są publikowane w ciągu trzech miesięcy po zakończeniu każdego z nich, a w razie potrzeby są uzupełniane dodatkowymi audytami śródkresowymi.

▼ **M1***ZAŁĄCZNIK III***Unijne wskaźniki referencyjne transformacji klimatycznej oraz unijne wskaźniki referencyjne dostosowane do porozumienia paryskiego**

Metoda obliczania unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej

1) Administrator unijnego wskaźnika referencyjnego transformacji klimatycznej formalizuje, dokumentuje i podaje do publicznej wiadomości każdą metodę stosowaną do obliczania wskaźnika referencyjnego, podając, przy jednoczesnym zapewnieniu poufności i ochrony niejawnego know-how oraz niejawnych informacji handlowych (tajemnic przedsiębiorstwa) określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943 ⁽¹⁾, następujące informacje:

- a) wykaz głównych składowych wskaźnika referencyjnego;
- b) wszystkie kryteria i metody, w tym czynniki decydujące o wyborze, współczynniki ważenia, mierniki i wskaźniki zastępcze, stosowane w metodzie obliczania wskaźnika referencyjnego;
- c) kryteria stosowane do wyłączenia aktywów lub przedsiębiorstw związanych z poziomem śladu węglowego lub poziomem rezerw paliw kopalnych, które nie spełniają kryteriów włączenia do wskaźnika referencyjnego;
- d) kryteria ustalania trajektorii dekarbonizacji;
- e) rodzaj i źródło danych, na podstawie których ustala się trajektorię dekarbonizacji dla:
 - (i) emisji dwutlenku węgla zakresu 1, a mianowicie emisji pochodzących ze źródeł, które są kontrolowane przez przedsiębiorstwo emitujące aktywa bazowe;
 - (ii) emisji dwutlenku węgla zakresu 2, a mianowicie emisji pochodzących ze zużycia nabytej energii elektrycznej, pary lub innych źródeł energii generowanych w przedsiębiorstwach wyższego szczebla, emitujących aktywa bazowe;
 - (iii) emisji dwutlenku węgla zakresu 3, a mianowicie wszystkich pośrednich emisji, które nie są objęte zakresem ppkt (i) oraz (ii), występujących w łańcuchu wartości przedsiębiorstwa składającego sprawozdanie, w tym emisji powstałych zarówno na wyższym, jak i na niższym szczeblu, w szczególności w przypadku sektorów mających duży wpływ na zmianę klimatu i łagodzenie jej skutków;
 - (iv) uwzględnianie lub nieuwzględnianie przez dane wejściowe metod oznaczania śladu środowiskowego produktów i organizacji określonych w pkt 2 lit. a) i b) zalecenia Komisji 2013/179/UE, lub globalnych norm, na przykład Grupy Zadaniowej Rady Stabilności Finansowej ds. Ujawniania Informacji Finansowych Związanych z Klimatem;
- f) całkowite emisje dwutlenku węgla portfela indeksu.

W przypadku gdy indeks nadrzędny jest stosowany do skonstruowania unijnego wskaźnika referencyjnego transformacji klimatycznej, ujawnia się błąd odwzorowania pomiędzy unijnym wskaźnikiem referencyjnym transformacji klimatycznej a wskaźnikiem nadrzędnym.

W przypadku gdy wskaźnik nadrzędny jest stosowany do skonstruowania unijnego wskaźnika referencyjnego transformacji klimatycznej, ujawnia się stosunek wartości rynkowej papierów wartościowych uwzględnianych w unijnym wskaźniku referencyjnym transformacji klimatycznej do wartości rynkowej papierów wartościowych uwzględnianych w indeksie nadrzędnym.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic przedsiębiorstwa) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem (Dz.U. L 157 z 15.6.2016, s. 1).

▼ M1

Metoda obliczania unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego

- 2) W uzupełnieniu do pkt 1 lit. a), b) i c) administrator unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego określa wzór lub obliczenia, które są stosowane do określenia, czy emisje są zgodne z celami porozumienia paryskiego, przy jednoczesnym zapewnieniu poufności i ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic przedsiębiorstwa) określonych w dyrektywie (UE) 2016/943.

Zmiany metody

- 3) Administratorzy unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej oraz unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego przyjmują procedury wprowadzania zmian do swojej metody. Podają te procedury do publicznej wiadomości oraz podają do publicznej wiadomości wszelkie proponowane zmiany swojej metody oraz powody tych zmian. Procedury te muszą być spójne z nadrzędnym celem, zgodnie z którym obliczenia wskaźników referencyjnych muszą być spójne z art. 3 ust. 1 pkt 23a i 23b. W procedurach tych przewiduje się:
- a) zawiadomienie z wyprzedzeniem w wyraźnych ramach czasowych, dających użytkownikom wskaźników referencyjnych wystarczającą ilość czasu na dokonanie analizy i zgłoszenie uwag dotyczących wpływu takich proponowanych zmian, mając na uwadze obliczenia administratora w zakresie ogólnych okoliczności;
 - b) możliwość zgłaszania przez użytkowników wskaźników referencyjnych uwag na temat tych zmian i możliwość ustosunkowania się do tych uwag przez administratorów oraz udostępnienia tych uwag po każdym danym okresie konsultacji, z wyjątkiem przypadków, w których zgłaszający uwagi wystąpił z wnioskiem o zachowanie poufności.
- 4) Administratorzy unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej oraz wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego regularnie i co najmniej raz do roku analizują swoje metody w celu zapewnienia, aby ich wskaźniki referencyjne odzwierciedlały w sposób wiarygodny deklarowane cele oraz muszą dysponować procedurą uwzględniania opinii wszystkich odnośnych użytkowników.